

"Оңалту және банкроттық туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 29 желтоқсандағы № 1750 Қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

«Оңалту және банкроттық туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

Қ а з а қ с т а н   Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Премьер-Министрі

С. Ахметов

Жоба

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ Оңалту және банкроттық туралы

Осы Заң жеделдетілген оңалту рәсімін және оңалту рәсімін қолдану, сондай-ақ борышкерді банкрот деп тану үшін негіздерді, оңалту және банкроттық рәсімдерін өткізу тәртібі мен шарттарын және борышкердің кредитордың талаптарын толық көлемде қанағаттандыруға қабілетсіздігі кезінде туындайтын өзге де қатынастарды белгілейді.

1-тарау. Жалпы ережелер

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) ауыл шаруашылығы өндірушісі – жерді пайдалана отырып, ауыл шаруашылығы өнімін өндіретін; мал шаруашылығының, құс шаруашылығының (оның ішінде төлді өсіруден бастап толық циклды асыл тұқымды шаруашылықтардың), бал ара шаруашылығының ауыл шаруашылық өнімін, егер осы өнімді, оның ішінде өңделген өнімді өткізуден түсетін кірісті жылдық кірістің жалпы сомасының елу пайызынан астамын құраса, өндіретін дара кәсіпкер немесе заңды тұлға;

2) оңалту және банкроттық рәсіміндегі аффилиирленген тұлғалар (бұдан әрі – аффилиирленген тұлғалар) – шешімдерді тікелей және (немесе) жанама айқындауға және (немесе) оңалту және банкроттық рәсімдерінің қатысушысы қабылдайтын шешімдерге, оның ішінде жасалған шартқа орай әсер ету мүмкіндігі бар жеке немесе заңды тұлға (өздеріне берілген өкілеттік шеңберінде бақылау және қадағалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдарды және ұлттық басқарушы холдингті қоспағанда);

3) әдейі банкроттық – заңды тұлғаның құрылтайшысының (қатысушысының),

лауазымды адамының және өзге органдарының іс-қимылы және (немесе) қабылдаған шешімдері нәтижесінде, сол сияқты дара кәсіпкердің жеке мүддесінде немесе өзге де тұлғалардың мүдделерінде жасаған төлем қабілетсіздігін қасақана жасауы немесе ұ л ғ а й т у ы ;

4) әкімші – осы Заңда құқықтары мен міндеттері белгіленген, сотта іс қарау кезеңінде және оңалту рәсімі мен банкроттық рәсімін жүргізуде белгіленген тәртіппен тағайындалатын уақытша әкімші, оңалтушы, уақытша және банкроттықты б а с қ а р у ш ы л а р ;

5) әкімшілік шығыстар – оңалту рәсіміне және банкроттық рәсіміне бастамашылық жасауға және өткізуге байланысты шығыстар;

6) банкрот – дәрменсіздігі заңды күшіне енген сот шешімімен белгіленген б о р ы ш к е р ;

7) банкроттық – борышкердің сот шешімімен танылған, оны таратуға негіз болып т а б ы л а т ы н д ә р м е н с і з д і г і ;

8) банкроттық басқарушы – банкроттық рәсімін жүзеге асыру үшін кредиторлардың жиналысымен тағайындалған адам;

9) банкроттық рәсімі – кредиторлардың талаптарын осы Заңда белгіленген тәртіппен банкроттың мүліктік массасы есебінен қанағаттандыру мақсатында жүзеге а с ы р ы л а т ы н р ә с і м ;

10) борышкер – төлемге қабілетсіздігі оған осы Заңда көзделген рәсімдерді қолдануға негіз болып табылатын дара кәсіпкер немесе заңды тұлға;

11) біртекті кредиторлар тобы – борышкерге қоятын бірдей талаптары бар және оларды қанағаттандыруда бір-бірінің алдында артықшылығы жоқ кредиторлар тобы.

Біртекті кредиторлар топтарын: өмірге немесе денсаулыққа келтірілген зиянды өтету туралы талаптар бойынша к р е д и т о р л а р ;

еңбек шарттары бойынша еңбекақы және өтемақылар төлеу, сондай-ақ Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдар мен жалақыдан ұсталған міндетті зейнетақы жарналары бойынша берешектерді төлеу бойынша кредиторлар;

кепілмен қамтамасыз етілген міндеттемелер бойынша кредиторлар;

салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша кредиторлар;

тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді жеткізу шарттарынан туындайтын талаптар бойынша кредиторлар;

кепілмен қамтамасыз етілмеген кредит (микрокредит) алуға арналған шарттардан туындайтын талаптар бойынша кредиторлар – қаржылық ұйымдар;

кредиторлар – борышкердің облигацияларын ұстаушылар құрауы мүмкін;

12) дәрменсіздік – кредиторлардың ақшалай міндеттемелер бойынша талаптарын толық көлемде қанағаттандыруға, еңбек шарты бойынша жұмыс істейтін адамдармен еңбекақы төлеу бойынша есеп айырысуды жүргізуге, салық және бюджетке төленетін

басқа да міндетті төлемдерді, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдарды, сондай-ақ міндетті зейнетақы жарналарын төлеуді қамтамасыз етуге борышкердің сот белгілеген қабілетсіздігі;

13) жалған банкроттық – заңды тұлғаның басшысының, құрылтайшысының (қатысушысының) және өзге де органдарының әрекеті және (немесе) қабылдаған шешімдері нәтижесінде, сол сияқты дара кәсіпкердің кредиторларға тиесілі төлемдердің мерзімін кейінге қалдыруы немесе ұзартуы немесе борыштардан жеңілдік алуы үшін, сол сияқты борыштарды төлемеуі үшін кредиторларды жаңылыстыру мақсатында өзінің дәрменсіздігі туралы көрінеу жалған хабарлауы;

14) жеделдетілген оңалту рәсімі – сотқа дейінгі тәртіппен кредиторлармен келісілген оңалту жоспары негізінде борышкерге қатысты сот тәртібімен қ о л д а н ы л а т ы н р ә с і м ;

15) жоқ борышкер – тұрақты жұмыс істейтін органының, сондай-ақ борышкер оларсыз өз қызметін жүзеге асыра алмайтын қатысушылары мен лауазымды адамдарының тұрғылықты жерін немесе тіркелген жерін немесе орналасқан жерін алты ай ішінде анықтау мүмкін болмаған борышкер;

16) кепілді кредитор – талаптары борышкердің мүлкін кепілге салумен қамтамасыз етілген міндеттемелер бойынша кредитор;

17) кредитор – еңбекақы төлеу, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдарды және міндетті зейнетақы жарналарын төлеу, авторлық сыйақы төлеу, салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша міндеттемелерді қоса алғанда, борышкерге азаматтық-құқықтық және өзінің өзге де міндеттемелерінен туындайтын мүліктік талаптары бар тұлға;

18) кәдімгі коммерциялық операциялар – борышкердің күнделікті жұмыс істеуін сақтап тұру мақсатында өндірілетін тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің айналымымен байланысты, тұрақты сипаты бар іс-әрекеттер;

19) лауазымды адам – акционерлік қоғам директорлары кеңесінің мүшесі, заңды тұлғаның – дәрменсіз борышкердің басшысы (басшының орынбасары), сондай-ақ заңды тұлғаның алқалы атқарушы органына кіретін, заңды тұлғаны басқару жөніндегі өкілеттіктер берілген өзге де тұлға, заңды тұлғаның – дәрменсіз борышкердің бас б у х г а л т е р і ;

20) мемлекеттік қолдау шаралары – Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған тәртіппен ұйымға қатысты қолданылатын, қаржылық сауықтыруға б а ғ ы т т а л ғ а н ш а р а л а р ;

21) уақытша әкімші – оңалту жоспарын әзірлеу кезеңінде кредиторлар талаптарының тізілімін құру және кәдімгі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс мәмілемелерді келісу үшін сот тағайындаған тұлға;

22) мүліктік масса – борышкердің (банкроттың) оңалту рәсімінде және банкроттық рәсімінде өндіріп алуға болатын мүлкі, сондай-ақ осы Заңда көзделген жағдайларда

өзге де тұлғалардың мүлкі;

23) оңалтуды басқарушы – осы Заңда белгіленген тәртіппен оңалту рәсімінің кезеңіне дәрменсіз борышкердің мүлкін және істерін басқару жөніндегі өкілеттік берілетін адам;

24) банкроттық саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) – банкроттық саласында (банктерді, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарын және жинақтаушы зейнетақы қорларын қоспағанда) мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

25) оңалту жоспары – оңалту рәсімін, жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану кезінде борышкерді сауықтыруға бағытталған және жұмыс істеп тұрған кәсіпорынның төлемге қабілеттілігін қалпына келтіру және жұмыс орындарын сақтау мақсатында борышкер мен кредиторлардың, біртекті кредиторлар тобының арасындағы өзара келісім негізінде жүзеге асырылатын, кредиторлар талаптарын өтеу кестесін қоса алғанда, іске асырылу мерзімдері, сондай-ақ қол жеткізілетін нәтижелер, пайдаланылатын ресурстар және ықтимал тәуекелдер көрсетілетін өзара байланысты іс-шаралар кешені;

26) оңалту рәсімі – сот тәртібімен енгізілетін рәсім, оның шеңберінде төлемге қабілетсіз борышкерге борышкердің таратылуын болғызбау мақсатында оның төлемге қабілеттілігін қалпына келтіруге бағытталған қайта ұйымдастыру, ұйымдастырушылық-шаруашылық, басқарушылық, инвестициялық, техникалық, қаржылық-экономикалық, құқықтық және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де шаралар қолданылады;

27) санация – оңалту жоспарында көзделген іс-шара, оның барысында борышкер мүлкінің меншік иесі (ол уәкілеттік берген орган), кредиторлар немесе өзге де тұлғалар төлемге қабілетсіз борышкерге қаржылық көмек көрсетеді, сондай-ақ борышкердің резервтерін жұмылдыру мен оның қаржылық-шаруашылық жағдайын жақсарту жөніндегі өзге де шаралар кешені іске асырылады;

28) уақытша басқарушы – борышкердің қаржылық жағдайы туралы мәліметтерді жинауды жүзеге асыру үшін, сондай-ақ банкроттықты басқарушыны тағайындағанға дейін банкроттық рәсімін жүргізу үшін сот тағайындаған адам;

29) кредиторлар талаптарының тізілімі – оңалту және банкроттық туралы заңнамада белгіленген тәртіппен оңалту және банкроттық рәсімдерінде қалыптасатын олардың мөлшері, негіздері мен туындау күні көрсетіле отырып, кредиторлардың борышкерге қойылатын талаптарының тізбесі;

30) камералдық бақылау – әкімші ұсынған рәсімді жүзеге асыру барысы туралы ақпаратты, уәкілетті мемлекеттік органдардың мәліметтерін, әкімшінің қызметі туралы басқа да құжаттар мен мәліметтерді зерттеу, талдау және салыстыру негізінде уәкілетті орган жүзеге асыратын бақылау;

31) бірыңғай өндірістік кешен – жиынтығында ауыл шаруашылығы өнімін өндіру,

дайындау, сақтау, тасымалдау, қайта өңдеу немесе өткізу кезінде бірыңғай циклді қамтамасыз ету үшін қажетті мүлік.

2-бап. Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасы

1. Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді және осы Заң мен Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

2. Егер Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартта Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасында қамтылғандағыдан өзгеше қағидалар белгіленсе, онда көрсетілген шарттың қағидалары қолданылады.

Кредиторлар ретінде шетелдік тұлғалар қатысатын осы Заңмен реттелетін қатынастарға, егер Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартта өзгеше көзделмесе, осы Заңның ережелері қолданылады.

3. Шет мемлекеттері соттарының оңалту және банкроттық туралы істер бойынша сот актілері Қазақстан Республикасының аумағында Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес танылады.

3-бап. Заңның қолданылу ерекшеліктері

1. Осы Заң қазыналық кәсіпорындардан және мекемелерден, жинақтаушы зейнетақы қорларынан, банктерден, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарынан басқа, заңды тұлғаларды жеделдетілген оңалту және оңалту, дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың банкроттығы туралы істерге қолданылады.

Сот банкті, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымын, жинақтаушы зейнетақы қорын банкрот деп тану туралы шешім қабылдаған жағдайда, оларды тарату банк заңнамасына, сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

Осы Заңда көзделген банкроттық немесе оңалту рәсімдерін өндіріс циклі үздіксіз мақта өңдеу және нан қабылдау ұйымдарына, сондай-ақ табиғи монополия субъектілері немесе тауар нарығында үстем немесе монополиялық жағдайға ие нарық субъектілері болып табылатын ұйымдар мен дара кәсіпкерлерге қатысты қолдану ерекшеліктері Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленуі мүмкін.

2. Банкроттық, оңалту немесе жеделдетілген оңалту туралы істерді сот оңалту және банкроттық туралы заңнамада белгіленген ерекшеліктермен азаматтық сот ісін жүргізудің жалпы қағидалары бойынша қарайды.

3. Табиғи монополия субъектілері немесе тиісті тауар нарығында үстем немесе монополиялық жағдайға ие нарық субъектілері болып табылатын не республиканың экономикасы үшін маңызды стратегиялық мәні бар, азаматтардың өміріне, денсаулығына, ұлттық қауіпсіздікке немесе қоршаған ортаға әсер етуге қабілетті, сондай-ақ мемлекеттің бастамасы бойынша банкрот деп танылған ұйымдар мен дербес кәсіпкерлер банкрот болған кезде Қазақстан Республикасының Үкіметі азаматтар мен

мемлекеттің мүдделерін қорғау мақсатында мүліктік массаны өткізудің ерекше шарттары мен тәртібін және мүліктік масса объектілерін сатып алушыларға қосымша талаптар белгілеуге, сондай-ақ акцияларының пакеттері (қатысу үлестері) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес стратегиялық объектілерге жатқызылған ұйымдардың немесе Республиканың экономикасы үшін маңызды стратегиялық мәні бар ұйымдардың банкроттығы кезінде мүліктік массаны ұлттық басқарушы холдингінің сатып алуы туралы шешім қабылдауға құқылы.

4. Шаруашылық және өзге де қызметтің экологиялық қауіпті түрлерін жүзеге асыратын заңды тұлғалар банкрот болған кезде Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес олардың қызметіне міндетті экологиялық аудит жүргізіледі.

4-бап. Банкроттықты тану

1. Банкроттық борышкердің сотқа берген өтініші негізінде өз еркімен белгіленеді.

2. Банкроттық кредиторлардың немесе осы Заңмен уәкілеттік берілген өзге тұлғалардың сотқа берген өтініші негізінде мәжбүрлеп белгіленеді.

3. Осы Заңда белгіленген жағдайларда борышкер сотқа өзін банкрот деп тану туралы өтініш беруге міндетті.

4. Егер Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 49-бабының 1-тармағында белгіленген тәртіппен тарату туралы шешім қабылданған заңды тұлға мүлкінің құны кредиторлардың талаптарын қанағаттандыруға жеткіліксіз болса, мұндай заңды тұлға осы Заңда белгіленген қағидалар бойынша сот тәртібімен таратылуға тиіс.

5. Сот тәртібімен борышкерді банкрот деп жариялауға оның дәрменсіздігі негіз болып табылады.

Дәрменсіздік фактісін айқындау кезінде борышкердің орындау мерзімі жеткен, сондай-ақ орындауға қабылданған және (немесе) орындауындағы міндеттемелері ескерілуге тиіс.

5-бап. Оңалту немесе банкроттық рәсімдерін қолдану негіздері

1. Борышкердің төлемге қабілетсіздігі кредитордың борышкерді банкрот деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінуіне негіз болып табылады.

Б о р ы ш к е р м ы н а :

1) кредитордың өмір мен денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу, алименттерді өндіріп алу, еңбекақы төлеу, еңбек шарттары бойынша өтемақылар, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдар және жалақыдан ұсталған міндетті зейнетақы жарналары жөніндегі, сондай-ақ авторлық шарттар бойынша сыйақылар жөніндегі талаптары тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген бір жүз айлық есептік көрсеткіштен кем емес соманы құрау;

2) кредитордың салық берешегі борышкердің филиалдары мен өкілдіктерінің берешегін қоса алғанда, салық және басқа да бюджетке түсетін төлемдер бойынша

талаптары тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген үш жүз айлық есептік көрсеткіштен кем емес соманы құрау;

3) өзге кредиторлардың борышкерге қатысты талаптары дара кәсіпкерлер үшін жиынтығында тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген үш жүз айлық есептік көрсеткіштен кем емес, заңды тұлғалар үшін – республикалық бюджет туралы заңда белгіленген бір мың айлық есептік көрсеткіштен кем емес соманы құрау шарттарының бірі міндеттемелер туындаған сәттен бастап үш айдың ішінде оларды орындамаған жағдайда, ол төлемге қабілетсіз болып табылады.

Осы тармақтың талаптары жоқ борышкердің банкрот деп тану туралы өтініш беру жағдайларына қолданылмайды.

2. Борышкердің қалпына келтірілу мүмкіндігі болмаған кездегі төлемге қабілетсіздігі оның өзін банкрот деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінуіне негіз болып табылады.

3. Борышкердің қалпына келтірілу мүмкіндігі болған кездегі төлемге қабілетсіздігі немесе борышкерге таяу он екі айда ақшалай міндеттемелерді орындау мерзімі басталғанда оларды орындайтындай күйде болмайтын төлемге қабілетсіздік қаупінің төнуі оның оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішпен сотқа жүгінуіне негіз болып табылады.

6-бап. Әдейі және жалған банкроттық үшін жауапкершілік

1. Борышкер мүлкінің иесі (ол уәкілдік берген орган), борышкердің құрылтайшысы (қатысушысы) және/немесе лауазымды адамдары жеке мүдделерге өзге адамдардың мүдделеріне сай төлем қабілетсіздігін әдейі жасағаны немесе арттырғаны (әдейі банкроттыққа) жеткізгені үшін дәрменсіз борышкер кредиторлар алдында өзіне тиесілі мүлікпен субсидиялық жауапқа тартылады.

Банкроттың лауазымды адамы борышкерді төлем қабілетсіздігіне әдейі жеткізгені үшін оның мүлкінің меншік иесіне залалды өтейді.

2. Егер банкрот деп тану туралы өтінішті борышкер сотқа кредиторлардың талаптарын толық көлемде қанағаттандыруға мүмкіндігі болған кезде кредиторларға тиесілі төлемдердің мерзімін кейінге қалдыруы немесе ұзартуы және мүлікті беруі, берешектерден жеңілдіктер алуы, сол сияқты берешекті төлемеуі үшін кредиторларды жаңылыстыру мақсатында берсе (жалған банкроттық), кредиторлар борышкерден сол арқылы келтірілген залалды өтеуін талап етуге және осындай шешім қабылдаған адамдарды субсидиялық жауапкершілікке тарту туралы сотқа жүгінуге құқылы.

3. Банкроттықты басқарушы банкроттық рәсімі барысында борышкер мүлкінің меншік иесі (ол уәкілеттік берген орган), құрылтайшы (қатысушы) және (немесе) лауазымды адамдар төлемге қабілетсіздігін әдейі жасау немесе арттыру фактілерін айқындаған жағдайда, осындай адамға қатысты банкроттық рәсімінің нәтижелері бойынша банкрот мүлкінің жеткіліксіз болуына қанағаттанбаған кредиторлар талаптарының сомаларын өндіріп алу туралы сотқа талап арызбен бір ай мерзімде

жүгінуге міндетті, ал кредиторлар құқылы.

4. Әкімші әдейі немесе жалған банкроттық белгілерін анықтаған сәттен бастап бір айлық мерзімде, сондай-ақ осы Заңның 46-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көзделген негіз бойынша прокурордың өтініші бойынша банкрот деп танылған жағдайда, лауазымды адамдарды Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жауапкершілікке тарту үшін құқық қорғау органдарына жүгінуге міндетті.

7-бап. Борышкердің мәмілелерін жарамсыз деп тану және мүлікті қайтару

1. Мәмілелер, егер оларды борышкер немесе ол уәкілеттік берген адам Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында және осы Заңда көзделген негіздер болған кезде банкроттық және (немесе) оңалту туралы істер қозғалғанға дейін үш жыл ішіндегі кезеңде жасалса, олар жарамсыз деп танылады.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген жағдайлар кезінде жасалған мәмілелерді анықтаған жағдайда әкімші осындай мәмілелерді жарамсыз деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінуге міндетті, ал кредитор құқылы.

3. Әкімші мәмілелерді жарамсыз деп тану туралы өтінішті кредиторлар комитеті белгілеген мерзімде ұсынады.

4. Талап қою мерзімінің өтуі оңалту, банкроттық туралы іс қозғалған күннен бастап осы Заңға сәйкес жарамсыз деп танылуға тиіс мәмілелерді әкімші анықтаған сәттен бастап тоқтатылады.

5. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделгендерден басқа, мәмілелерді жарамсыз деп тану негіздемелері:

1) жасалған мәміле салдары қаржы шығындарына әкеп соқтыруы;

2) борышкердің Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен, құрылтай құжаттарымен шектелген қызметіне сәйкес келмеуі не жарғымен айқындалған құзыреті бұзыла отырып жасалуы;

3) мүліктің (оның ішінде уақытша пайдалануға) өтеусіз нарықтық бағасынан төмен бағалармен не кредиторлардың мүддесіне нұқсан келтіре отырып негізсіз берілуі болып табылады.

6. Осы баптың 5-тармағында көзделген негіздер осы Заңның 9-бабында айқындалған аффилиирленген тұлғаларға мүлікті беру жағдайларына да қолданылады.

7. Мәміле жарамсыз деп танылған кезде жауапкер мәміле бойынша алғандарының бәрін қайтаруға тиіс, заттай қайтару мүмкін болмаған кезде – қайтарылуға тиіс мүліктің, орындалған жұмыстардың немесе көрсетілген қызметтердің құнын өтеуге міндетті.

Бұл ретте жауапкер осы Заңда көзделген тәртіппен қанағаттандырылуға тиіс, борышкерге талап қою құқығына ие болады.

8. Осы бапта көзделген жағдайларда мүлікті қайтару мүмкін болмаған кезде немесе мүлікті оны жоғалтуға, бүлдіруге не кейіннен үшінші тұлғалардың адал жолмен сатып алуына байланысты ақысыз берген кезде талап етілетін мүліктің алғашқы сатып

алушылары борышкер алдында жоғалған, бүлінген не үшінші тұлғалар адал жолмен сатып алған мүліктің құны шегінде осыған байланысты туындаған залалды өтеу бойынша жауапты болады.

9. Бастапқы сатып алушылардың мүліктің құнын өтеуі мүмкін болмаған кезде борышкердің мүлкін иеліктен шығару туралы шешім қабылдаған адам, сондай-ақ осы мәмілені осы Заңда белгіленген жағдайларда келіскен уақытша әкімші және уақытша басқарушысы, сот тәртібімен субсидиарлық жауаптылыққа тартылуға тиіс.

10. Осы баптың талаптары жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру мәмілелеріне қолданылмайды.

11. Әкімші банкроттық туралы істі қозғағанға дейін үш жыл ішінде жасалған және активтерді шығаруға әкеп соққан борышкердің қайта ұйымдастырылуын жарамсыз деп тану туралы сотқа жүгінуге құқылы.

8-бап. Шарттардың құқықтық режимі

1. Банкроттық туралы істі қозғау борышкер контрагентінің бастамасы бойынша банкроттық туралы істі қозғағанға дейін борышкер жасасқан шартты орындаудан бір жақты бас тарту үшін негіз болып табылмайды және осы шарттың қолданысын тоқтатуға әкеп соқпайды. Банкроттық туралы істі қозғағанға дейін жасалған шартты орындаудан бас тарту және банкроттық туралы істі қозғау себебі бойынша осы шарттың қолданысын тоқтату туралы келісім жарамсыз болады.

2. Оңалтуды басқарушы оңалту туралы іс қозғалғанға дейін борышкердің жасаған, екі тараптың толық немесе ішінара орындамаған шарттарын орындаудан мына жағдайлардың біреуі болған кезде:

1) шарт аффилиирленген тұлғамен жасалса;

2) бұрын жасалған ұқсас шарттармен салыстырғанда шартта борышкерге ауыртпалық салатын жағдайлар болса;

3) шарт ұзақ (бір жылдан астам) мерзімді болса не борышкердің нәтижеге жетуі тек ұзақ мерзімді перспективаға есептелсе;

4) борышкердің шартты орындауы басқа кредиторлар үшін жағымсыз жағдайларға әкеп соғады деген өзге де негіздер болса, бас тартуға құқылы.

3. Банкроттықты басқарушы кредиторлар комитеті шешімінің негізінде банкроттық туралы істі қозғағанға дейін жасалған шартты өзгертуге, бұзуға, орындаудан бас тартуға немесе оның шынайылығына дауласуға міндетті.

4. Осы баптың 2-тармағының 3) және 4) тармақшаларында көзделген жағдайларда шартты орындаудан бас тартқан кезде контрагенттің сот тәртібінде бас тарту негіздеріне қарсы болуы мүмкін.

5. Оңалту немесе банкроттық туралы іс қозғалған кезден бастап және банкроттық туралы істі тоқтату туралы сот ұйғарымы не борышкерге оңалту рәсімдерін қолдану туралы немесе борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешімі заңды күшіне енгенге дейін борышкер мен оның кредиторы арасындағы өзара талаптарды есепке алуға жол

б е р і л м е й д і .

Оңалтуды немесе банкроттықты басқарушы егер талаптарды есепке алу кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру кезектілігін бұзбаса, талаптарды есепке алу туралы кредиторға мәлімдеуге міндетті. Ақшаны төлеу туралы талаптар бойынша ғана есепке алуға жол беріледі.

6. Электр және жылу энергиясын, су шаруашылығы және кәріз жөніндегі, сондай-ақ кәсіпорынды қорғау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді ұсынушы борышкерді банкрот деп тану немесе борышкерге қатысты оңалту рәсімін қолдану себебі бойынша, егер осындай қызметтерді көрсетуге арналған шартта өзгеше көзделмесе, борышкермен жасалған шарттан бас тартуға құқылы емес. Осы шарттарды орындауға байланысты шығыстар оңалту немесе банкроттық туралы іс қозғалғаннан кейін әкімшілік шығыстарға жатады.

9-бап. Аффилиирленген тұлғалар

О с ы   З а ң н ы ң   м а қ с а т ы н д а :

1) оңалту және банкроттық рәсімдеріне қатысушының ірі акционері, ірі қатысушысы (дауыс беретін акцияларының немесе қатысу үлестерінің он және одан да көп пайызын иеленуші);

2) осы баптың 1), 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген жеке тұлғаның жақын туыстары, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туыстары;

3) оңалту және банкроттық рәсімдерінің қатысушысымен шартпен байланысты тұлға, оған сәйкес ол борышкер қабылдайтын шешімдерді айқындауға құқылы;

4) оңалту және банкроттық рәсімдеріне қатысушының немесе осы баптың 1), 3), 5) – 11) тармақшаларында көрсетілген заңды тұлғаның лауазымды адамдары;

5) оңалту және банкроттық рәсімдеріне қатысушының ірі акционері, ірі қатысушысы немесе лауазымды адамы болып табылатын адамның бақылауындағы заңды тұлға;

6) оңалту және банкроттық рәсімдеріне қатысушының ірі акционері, ірі қатысушысы немесе лауазымды адамы болып табылатын адам оған қатысты мүліктегі тиісті үлеске құқығы бар ірі акционер, ірі қатысушы болып табылатын заңды тұлға;

7) оңалту және банкроттық рәсімдерінің қатысушысы оған қатысты ірі акционер, ірі қатысушы болып табылатын не мүліктегі тиісті үлеске құқығы бар заңды тұлға;

8) осы баптың 7) тармақшасында көрсетілген заңды тұлға оған қатысты ірі акционер болып табылатын немесе мүліктегі тиісті үлеске құқығы бар заңды тұлға;

9) оңалту және банкроттық рәсімдерінің қатысушысымен бірге үшінші тұлғаның бақылауында болатын заңды тұлға;

10) дербес немесе өзінің аффилиирленген тұлғаларымен бірлесіп, оңалту және банкроттық рәсімдеріне қатысушының не осы баптың 1), 5) – 9) және 11) тармақшаларында көрсетілген заңды тұлғалардың дауыс беретін акцияларының немесе қатысу үлестерінің он және одан да көп пайызына иелік ететін, пайдаланатын, билік

11) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес оңалту және банкроттық рәсімдеріне қатысушының аффилиирленген тұлғасы болып табылатын өзге де тұлға.

10-бап. Құпиялылық

1. Борышкердің оны банкрот деп танығанға дейінгі кезеңді қоса алғанда қаржылық-шаруашылық қызметі туралы мәліметтерді уәкілетті органға және әкімшіге берген кезде борышкердің осындай мәліметтерді беретін адамның келісімін алуы талап е т і л м е й д і .

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген мәліметтерді уақытша және банкроттықты басқарушы не уәкілетті органның оған сеніп тапсырған немесе қызметі немесе жұмысы бойынша белгілі болған лауазымды адамының жария етуі, сол сияқты осындай мәліметтерді қамтитын құжаттардың жоғалтуы Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жауапкершілікке әкеп соғады. Осы бап әкімші тартқан адамдарға қ о л д а н ы л а д ы .

3. Уәкілетті орган және әкімші оларға ұсынылған ақпаратты Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда мемлекеттік органдарға береді .

4. Осы Заңда көзделген рәсімдерді жүргізу кезінде мынадай:

- 1) әкімші болып тағайындаған тұлға туралы;
- 2) кредиторлар комитетінің құрамы және олар қабылдаған шешімдер туралы;
- 3) кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген талаптар сомасы мен кезек бойынша оларды қанағаттандыру мөлшері туралы;
- 4) рәсімдерді өткізу мерзімдері туралы;
- 5) кредиторлар алдында берешекті өтеу кестесін орындау туралы;
- 6) әкімшінің іс-қимылына шағымдардың болуы және оларды қарау нәтижелері т у р а л ы ;
- 7) әкімшіні анықталған құқық бұзушылық фактілері бойынша әкімшілік жауапкершілікке тарту туралы;
- 8) оңалту рәсімін тоқтату негізі туралы;
- 9) әкімші шешім қабылдау үшін кредиторлар комитетіне ұсынатын;
- 10) осы Заңда белгіленген құқықтарды іске асыру шеңберінде оған уәкілеттік берілген адамдар бастамашылық жасаған сот талқылауы туралы ақпарат құпия болып табылмайды.

11-бап. Борышкердің құқықтық жағдайы

1 . Б о р ы ш к е р :

1) өзінің төлем қабілетсіздігі салдарынан ақшалай міндеттемелерді және (немесе) еңбек және соған байланысты қатынастардан туындайтын міндеттемелерді белгіленген мерзімде орындауға жағдайының болмайтынын куәландыратын мән-жайлар болған

кезде сотқа оңалту рәсімін қолдану туралы өтініш беруге;
2) сотта оңалту жоспары бекітілген кезден бастап борышкердің мүлкін және істерін басқару құқығын сақтау туралы қолдау көрсетуге;
3) сотта кредиторлық берешек сомаларына дауласуға, сондай-ақ осы мақсаттар үшін тәуелсіз аудиторлар тартуға;
4) Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген басқа да құқықтарды п а й д а л а н у ғ а қ ұ қ ы л ы .

2 . Б о р ы ш к е р :

1) оның мүлкінің меншік иесі, ол уәкілеттік берген орган, заңды тұлғаның құрылтайшылары немесе құзыретті орган оны тарату туралы шешім қабылдаған, ал мүлкінің құны кредиторлардың талаптарын толық көлемде қанағаттандыру үшін жеткіліксіз болған жағдайда өзін банкрот деп тану туралы сотқа жүгінуге;

2) егер бір кредитордың немесе бірнеше кредитордың талаптарын қанағаттандыру борышкердің басқа кредиторлардың алдындағы ақшалай міндеттемелерін немесе міндетті төлемдері және (немесе) өзге де төлемдерін төлеу бойынша міндеттемелерінің толық көлемде орындалуы мүмкін болмауға әкелсе борышкерді банкрот деп тану т у р а л ы с о т қ а ж ү г і н у г е ;

3) борышкер төлемге қабілетсіздігінің басталғаны туралы білген немесе білуге сәттен бастап алты ай ішінде өзін банкрот деп тану туралы сотқа өтініш беруге;

4) әкімшіні тағайындаған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде сотқа және әкімшіге қаржылық-шаруашылық қызмет туралы ақпаратты, оның ішінде борышкерде бар мүлік туралы, оның ішінде кепіл ауыртпалығы салынған, жалдауда және (немесе) лизингте тұрған мүлік туралы, банктік шоттарда жатқан ақшалай қаражат туралы, шот нөмірлері және банктердің орналасқан жерлерін, дебиторлық берешек сомасы туралы м ә л і м е т т е р д і ұ с ы н у ғ а ;

5) оңалтуды немесе уақытша басқарушыға оны тағайындаған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде құрылтай құжаттарын, есепке алу құжаттамасын, мөрлерді, мөртабандарды, материалдық және өзге де құндылықтарды беруге;

6) уақытша басқарушыға оны тағайындаған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде есепке алу құжаттамасының көшірмесін беруге;

7) бухгалтерлік құжаттаманың, бухгалтерлік есеп жүйелерінің және қаржылық есептіліктің толықтығы мен дәйектілігін қамтамасыз етуге;

8) оңалту жоспарын кредиторлар жиналысында қарастыру күнінен кейінгі күннен кеш емес, оны уақытша әкімшіге таныстыру үшін ұсыну керек;

9) құпия болып табылатын мәліметтерді қоспағанда, оңалту рәсімін өткізу кезінде борышкердің кез келген кредиторына оның жазбаша сұрауы негізінде сұрауды алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей өз қызметін жүзеге асыру барысы т у р а л ы а қ п а р а т б е р у г е ;

10) сотқа, оңалтуды, уақытша немесе банкроттықты басқарушыға және кредиторлар

комитетіне ақпаратты, түсіндірмені ұсынуға;

11) әр айдың 15-і күнінен кешіктірмей кредиторлар комитетінің назарына оңалтуды өткізу кезеңінде қаржылық жағдайы, алдыңғы айдағы қарапайым коммерциялық операциялар барысында жүргізілген мәмілелердің қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткізуге;

12) оңалту рәсімін өткізу кезеңінде кәсіпорынның мүлкін пайдалануға немесе кредиторлар жиналысының шешімінсіз, егер осындай әрекеттер оңалту жоспарымен көзделмесе, оны пайдалануға жол бермеуге;

13) оңалту рәсімін жүргізу кезеңінде әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс мәмілелерді уақытша әкімшімен келісуге;

14) осы Заңда көзделген өзге де өкілеттіктерді орындауға міндетті.

3. Борышкердің мүлкін және істерін басқару құқығы борышкер мүлкінің меншік иесінде, құрылтайшыларда (қатысушыларда) қалған жағдайларда осы Заңның 65-бабы 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларын қоспағанда, борышкердің органдарына заңнамада белгіленген құзырет шегінде өкілеттіктер және осы Заңда оңалтушы басқарушы үшін көзделген жауапкершілік қолданылады.

4. Борышкердің құрылтайшысы (қатысушысы), борышкер мүлкінің меншік иесі немесе оның лауазымды адамдары Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзған жағдайда көрсетілген адамдар олардың іс-қимылдары нәтижесінде келтірілген залалды өтей отырып, тиісті жауапкершілікке тартылады.

5. Осы баптың 2-тармағының 1)-6) тармақшаларында көзделген талаптарды орындау міндеттеріне кіретін борышкердің лауазымды адамдары осы баптың 2-тармағының 1)-6) тармақшаларындағы ережелерді бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес субсидиарлық жауапкершілікке ортақ тартылады.

12-бап. Әкімші

1. Осы Заңда белгіленген жағдайларда, оңалту рәсімін, борышкердің қаржылық жағдайы туралы мәліметтерді жинауды немесе банкроттық рәсімін жүзеге асыру мақсаттарына қол жеткізу үшін оларды өткізу кезеңінде борышкердің барлық органдары басқарудан шеттетіледі және борышкердің мүлкін және істерін басқару жөніндегі өкілеттіктері әкімшіге беріледі.

Әкімші борышкердің бірден-бір басқарушы органы ретінде әрекет етеді және өз өкілеттіктерін борышкердің орналасқан жері бойынша жүзеге асыруға міндетті.

Осы тармақтың ережелері осы Заңның 69-бабының 1-тармағында көзделген жағдайларға қолданылмайды.

2. Әкімшінің құқықтары мен міндеттері осы Заңмен реттеледі.

3. Осы Заңда белгіленген тәртіппен уәкілетті органда тіркелген тұлға әкімші болып тағайындалады.

Осы Заңның 119-бабында көзделген жағдайларды қоспағанда, әкімшіге осы Заңмен жүктелген өкілеттіктерді өзге тұлғаларға беруге болмайды.

4. Аффилиирленген тұлғалар, сондай-ақ өтелмеген соттылығы бар, наркологиялық және (немесе) психиатриялық диспансерлерде есепте тұрған, әрекетке қабілетсіз және әрекет қабілеті шектеулі тұлғалар әкімші болып тағайындалмайды.

5. Әкімші ретінде қызметін жүзеге асыру мақсатында тұлғаларды тіркеуді уәкілетті орган жүзеге асырады.

6. Әкімші ретінде қызметін жүзеге асыру үшін адамдарға қойылатын біліктілік талаптары:

1) жоғары заң немесе экономикалық білімінің болуы;

2) экономикалық, қаржылық немесе заң қызметі саласында кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесінің болуы.

7. Біліктілік емтиханын тапсыру әкімші ретінде тіркелу үшін негіз болып табылады.

Біліктілік емтиханы уәкілетті орган тіркеу туралы өтінішті алған кезден бастап бір айдан кешіктірілмей жүргізіледі.

8. Уәкілетті орган әкімшілерді тіркеуді уәкілетті орган айқындаған тәртіппен біліктілік емтиханы тапсырылған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізеді.

Уәкілетті орган осы тармақта көзделген мерзім ішінде өтініш берушіге – тіркелгені туралы растауды, ал тіркеуден бас тартқан жағдайда бас тартудың себептері көрсетілген дәлелді жауапты жібереді.

Тіркеу туралы өтініште көрсетілген деректер өзгерген кезде, уәкілетті органда тіркеуде тұрған тұлға өзгерістер туралы уәкілетті органға уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша өтініш беру арқылы бес жұмыс күні ішінде хабарлауға міндетті.

9. Уәкілетті орган мынадай жағдайларда:

1) құжаттардың толық пакеті берілмегенде;

2) өтініш беруші осы бапта белгіленген талаптарға сай болмағанда;

3) біліктілік емтиханының қорытындылары қанағаттанарлықсыз болғанда;

4) өтініш беруші бұрын осы баптың 10-тармағының 1), 2) және 3)-тармақшаларында көзделген негіздердің бірі бойынша тіркеуден шығарылғанда тіркеуден бас тартады.

Осы тармақшаның ережелері осы баптың 10-тармағының 1), 2) және 3)-тармақшасында көзделген негіздер бойынша тіркеуден шығарылған өтініш берушіге үш жыл бойы қолданылады.

10. Әкімшінің қызметін жүзеге асыру мақсатында тіркелген тұлғаны тіркеуден шығаруды уәкілетті орган мынадай:

1) тіркеу кезінде оның дәйексіз мәліметтер ұсыну фактісі анықталған;

2) кредитордың немесе борышкердің мүдделеріне залал келтіруге әкеп соққан осы Заңмен белгіленген талаптарды бірнеше рет (қатарынан күнтізбелік он екі ай ішінде екі және одан да көп рет) бұзған;

3) әкімші ретінде қызметті жүзеге асырудан бірнеше рет (қатарынан күнтізбелік он екі ай ішінде екі және одан да көп рет) бас тартқан;

4) қайтыс болған;

5) өз еркімен тіркеуден шығару туралы өтініш берген жағдайларда жүргізеді.

11. Уәкілетті орган тіркеуден шығарғаннан кейін бір жұмыс күні ішінде:

1) сотқа – уақытша басқарушыны тіркеуден шығару туралы;

2) кредиторлар жиналысына – тіркеуден оңалтуды не банкроттықты басқарушыны алып тастау туралы хабарлама жібереді.

12. Әкімші мынадай жағдайларда:

1) уәкілетті органда тіркеуден алып тастағанда;

2) осы баптың 4-тармағында көрсетілген мән-жайлар анықталғанда;

3) кредиторлар жиналысы оны шеттету туралы шешім қабылдағанда өз өкілеттіктерін орындаудан шеттетіледі.

13. Әкімші өз еркімен жұмыстан босату туралы өтініш берген жағдайда, осы Заңда белгіленген тәртіппен жүктелген өкілеттіктерін орындаудан босатылады.

14. Әкімші жүктелген өкілеттіктерді орындаудан шеттетілген немесе босатылған жағдайда жаңадан тағайындалған әкімші алдыңғысының құқық мирасқоры болып табылады.

15. Әкімші уәкілетті органда тіркелген кезден бастап әрбір 3 жыл сайын уәкілетті органға растайтын құжаттардың көшірмесін ұсына отырып, уәкілетті орган айқындаған тәртіппен экономикалық, қаржы немесе заң салаларында өз біліктілігін арттыруға міндетті.

13-бап. Әкімші сыйақысы

1. Әкімшінің негізгі сыйақысының ең төменгі мөлшері мен оны төлеу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды.

2. Оңалтуды және банкроттықты басқарушыға қосымша сыйақыны (салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша сыйақыны қоспағанда) тиісті кезектегі кредиторлар айқындайды және кредиторлардың қаражаты немесе олардың талаптарын өтеу есебіне оларға тиесілі төлемдер есебінен төленеді.

Қосымша сыйақы төлеу туралы шешім осы Заңның 27-бабында көзделген тәртіппен тиісті кезектегі кредиторлардың дауыс беруі арқылы қабылданады.

3. Кредиторлар жиналысының шешімінсіз әкімшіге борышкердің мүлкінен қосымша сыйақы мынадай:

1) банкроттың мүлкін (активтерін) сомасының бір пайызы мөлшерінде, бірақ тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген жүз айлық есептік көрсеткіштен артық емес мөлшерде бірыңғай лотпен өткізген;

2) банкроттың мүлкін (активтерін) ағылшын тәсілі бойынша өткізу - осындай өткізуден түскен соманың бір пайызы мөлшерінде, бірақ тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген жүз айлық есептік көрсеткіштен аспауы тиіс;

3) заңсыз шығарылған мүлікті қайтарған және осындай мүлікті және мәмілелерді

анықтау бойынша әкімшінің жүргізген жұмыстарының нәтижелері бойынша мәмілелерді жарамсыз деп таныған жағдайларда:

банкроттық басқарушыға – қайтарылған мүлікті өткізуден түскен соманың екі пайызы мөлшерінде, бірақ тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген жүз айлық есептік көрсеткіштен аспауы тиіс;

оңалтушы басқарушыға – қайтарылған мүлікті өткізуден түскен соманың үш пайызы мөлшерінде, бірақ тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген жүз айлық есептік көрсеткіштен аспауы;

4) дебиторлық берешекті өндіріп алу:

банкроттық басқарушыға – осындай берешектің өндіріп алынған сомасының екі пайызы мөлшерінде, бірақ тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген жүз айлық есептік көрсеткіштен аспауы тиіс;

оңалтушы басқарушыға – осындай берешекті өндіріп алу сомасының үш пайызы мөлшерінде төленеді, бірақ тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген жүз айлық есептік көрсеткіштен аспауы тиіс.

14-бап. Қазақстан Республикасы Үкіметінің оңалту және банкроттық саласындағы құзыреті

Қазақстан Республикасының Үкіметі:

1) табиғи монополия субъектілері немесе тауар нарығында үстем (монополиялық) жағдайға ие болған нарық субъектілері болып табылатын не республика экономикасы үшін маңызды стратегиялық мәні бар, азаматтардың өміріне, денсаулығына, ұлттық қауіпсіздікке немесе қоршаған ортаға әсер ете алатын, оның ішінде акцияларының пакеттері (қатысу үлестері) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес стратегиялық объектілерге жатқызылған ұйымдардың, сондай-ақ мемлекеттің бастамасымен банкрот деп танылған ұйымдардың банкроттығы кезінде ерекше шарттар белгілейді және мүліктік массаны өткізу тәртібін және мүліктік масса объектілерін сатып алушыларға қойылатын қосымша талаптарды белгілейді;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акцияларының пакеттері (қатысу үлестері) стратегиялық объектілерге жатқызылған ұйымдардың немесе Республиканың экономикасы үшін маңызды стратегиялық мәні бар ұйымдардың банкроттығы кезінде мүліктік массаны ұлттық басқарушы холдингтің сатып алуы туралы шешім қабылдайды;

3) борышкердің (банкроттың) мүлкін (активтерін) сату тәртібін айқындайды;

4) заңды тұлғаларды қала негізін қалаушы ұйымдарға жатқызу және олардың тізбесін жүргізу тәртібін айқындайды;

5) әкімшілердің негізгі сыйақысының ең аз мөлшерін және төлеу тәртібін бекітеді;

6) өзіне Қазақстан Республикасының Конституциясымен, заңдарымен және Қазақстан Республикасы Президентінің актілерімен жүктелген өзге де функцияларды орындайды.

15-бап. Уәкілетті органның құзыреті

Уәкілетті орган :

- 1) әкімшінің қызметін жүзеге асыру құқығы бар тұлғаларды тіркеуді және оларды тіркеуден шығаруды жүргізеді;
- 2) оңалтуды басқарушыны тағайындайды және шеттетеді;
- 3) оңалту рәсімінің және банкроттық рәсімінің жүргізілуіне мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады ;
- 4) оңалтуды басқарушының оңалту рәсімінің жүзеге асырылу барысы туралы, уақытша басқарушының борышкердің қаржылық жағдайы туралы мәліметтерді жинауды жүзеге асырудың және банкроттық рәсімінің барысы туралы, банкроттық басқарушының банкроттық рәсімін жүргізу барысы туралы ағымдағы ақпаратын қарайды ;
- 5) оңалтуды және банкроттықты басқарушылардың қорытынды есебінің және олардың рәсімдерді жүргізу барысы туралы ағымдағы ақпаратты ұсыну нысандарын бекітеді ;
- 6) санацияға қатысушыдан растайтын құжаттарды сұратады;
- 7) борышкердің мүлкін (активтерін) сату бойынша сауда-саттық жүргізу тәртібінің сақталуына бақылауды жүзеге асырады ;
- 8) осы Заңда көзделген жағдайда уақытша басқарушының банкроттың мүлкін сатуын келіседі ;
- 9) жалған және әдейі жасалған банкроттық белгілерін анықтайды;
- 10) әкімшінің іс-әрекеттеріне жасалған шағымдарды қарайды;
- 11) осы Заңның 7-бабында көрсетілген мән-жайлар кезінде жасалған мәмілелерді анықтау бойынша шаралар қолданады ;
- 12) тіркеуге, тіркеуден шығаруға, тіркелген тұлғаның деректеріне өзгерістер енгізуге арналған өтініштердің нысандарын, сондай-ақ тіркелгендігін растау және тіркеуден бас тарту нысандарын белгілейді;
- 13) әкімшілерді есепке алу және тіркеу, оңалтуды басқарушыны тағайындау және шеттету тәртібін, сондай-ақ әкімшінің біліктілігін арттыру тәртібін айқындайды;
- 14) мониторингті, оның ішінде борышкерден оның қаржы-шаруашылық қызметіне қатысты ақпаратты және құжаттарды талап ету арқылы жүзеге асырады;
- 15) мемлекеттік органдардан және олардың лауазымды адамдарынан төлем қабілеті жоқ және дәрменсіз борышкерлер туралы ақпаратты сұратады және алады;
- 16) осы Заңды бұзушылықтар анықталған жағдайда, әкімшінің шешімдері мен іс-әрекеттерін (әрекетсіздігін) сотта даулайды;
- 17) Қазақстан Республикасының ақпараттандыру туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, электрондық қызметтер көрсетеді;
- 18) заңмен белгіленген жағдайларда және тәртіппен әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы хаттамалар жасайды және олар туралы істерді қарайды, өз құзыреті шегінде

19) «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік бақылау және қадағалау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ведомстволық есептіліктің, тексеру парақтарының нысандарын, тәуекел дәрежесін бағалау критерийлерін, тексерулер жүргізудің жарты жылдық жоспарларын әзірлейді және бекітеді;

20) өз құзыреті шегінде оңалту және банкроттық рәсімдерді енгізу, жүргізу және тоқтату жөнінде түсініктеме мен түсіндіруді жүзеге асырады және береді;

21) уақытша басқарушының борышкердің қаржылық жай-күйі туралы қорытындысының үлгі нысандарын бекітеді;

22) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында, Қазақстан Республикасы Президентінің және Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілерінде көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

16-бап. Уәкілетті органның мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылы

1. Уәкілетті орган мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасайды, өзара ақпарат алмасуды қамтамасыз етеді.

2. Мемлекеттік органдар өз қызметін жүзеге асыру бойынша міндеттерді орындауда уәкілетті органға жәрдем беруге міндетті.

3. Уәкілетті орган осы Заңда белгіленген тәртіппен мемлекеттік органдармен электрондық тәсілмен өзара іс-қимылды жүзеге асыруға құқылы.

17-бап. Әкімшінің қызметін мемлекеттік бақылау

1. Әкімшінің Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасының талаптарын сақтауын және орындауын мемлекеттік бақылауды уәкілетті орган жүзеге асырады.

2. Әкімшінің қызметіне мемлекеттік бақылау:

1) тексеру нысанында;

2) өзге мемлекеттік бақылау нысандарында жүзеге асырылады.

3. Өзге мемлекеттік бақылау нысандарына:

1) әкімшінің қызметін жүзеге асыруға құқығы бар адамдарды есепке алу;

2) камералдық бақылау;

3) сұрау салуларды жолдау;

4) рәсімдердің өткізілу барысы туралы ақпаратты қабылдау жатады.

4. Тексеру «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік бақылау және қадағалау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүзеге асырылады.

18-бап. Камералдық бақылау

1. Камералдық бақылау тәуекелдерді басқару жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады.

2. Әкімшіге камералдық бақылау нәтижелері бойынша уәкілетті орган анықтаған бұзушылықтарды дербес жою құқығын беру камералдық бақылаудың мақсаты болып

т а б ы л а д ы .

3. Камералдық бақылауды уәкілетті орган тұрақты негізде жүзеге асырады.

4. Камералдық бақылау нәтижелері бойынша бұзушылықтар анықталған жағдайда, анықталған бұзушылықтардың сипаттамасы қоса беріле отырып, камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы хабарлама ресімделеді.

5. Камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жоюды әкімші ол табыс етілген (алынған) күннен кейін он жұмыс күні ішінде жүзеге асырады, ол туралы уәкілетті органға рәсімдерді жүргізу барысы туралы ақпаратты және жоюды растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсынады.

6. Әкімшінің анықталған бұзушылықтар жататын кезеңде рәсімдердің жүргізілу барысы туралы ақпаратты немесе олар бойынша түсініктемені ұсынуы камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою деп танылады.

Хабарламада көрсетілген бұзушылықтармен келіскен жағдайда әкімші уәкілетті органға анықталған бұзушылықтар жататын кезең ішінде рәсімдердің жүргізілу барысы туралы ақпаратты ұсынады.

Хабарламада көрсетілген бұзушылықтармен келіспеген жағдайда әкімші уәкілеттік органға анықталған бұзушылықтар бойынша түсініктемені қағаз тасығышта береді.

7. Егер хабарламада көрсетілген бұзушылықтармен әкімшінің келіспеуі үшін негіз ретінде растау құжаттары көрсетілсе, мұндай құжаттардың көшірмелері түсіндірмеге қоса беріледі.

19-бап. Сұрау салуларды жіберу және рәсімдердің жүргізілу барысы туралы ақпаратты қабылдау

1. Әкімшілердің қызметін бақылауды жүзеге асыру мақсатында уәкілетті орган сұрау салуларды жүзеге асырады.

2. Атына сұрау салу келіп түскен мемлекеттік орган, заңды және жеке тұлға Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларда және тәртіппен уәкілетті органға кез келген құпия ақпаратты (банктік, салық, коммерциялық құпияны) ашуға және борышкерге және әкімші жүзеге асыратын оңалту және банкроттық рәсімдерге қатысты құпия ақпарат жазылған кез келген құжаттардың көшірмелерін ұсынуға міндетті.

3. Сұрау салуды орындау мерзімі он жұмыс күніне дейінгі уақытты құрайды.

4. Әкімші уәкілетті органға ай сайын есепті кезеңнен кейінгі айдың 5-күннен кешіктірмей ұсынылатын ақпаратқа енгізілген мәліметтерді растайтын құжаттардың көшірмелерін қоса бере отырып, уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша рәсімдердің жүргізілу барысы туралы ақпаратты ұсынуға міндетті.

Әкімшінің рәсімдердің жүргізілу барысы туралы ақпаратты ұсынған күні, оны ұсыну тәсіліне қарай:

1) тікелей келу тәртібінде – уәкілетті органның рәсімдерді жүргізу барысы туралы ақпаратты қабылдаған күн;

2) почта арқылы хабарламасы бар тапсырыс хатпен – почталық немесе өзге байланыс ұйымының қабылдағаны туралы белгісі қойылған күн болып табылады.

20-бап. Хабарламалар

1. Хабарламалар әкімшіге мынадай мерзімде:

1) әкімшіге тексеру нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы тексеру нәтижелері жөніндегі акті табыс етілген күннен бастап бес жұмыс күнінен к е ш і к т і р м е й ;

2) рәсімдерді жүргізу барысы туралы ақпаратты осы Заңда белгіленген мерзімде ұсынбау туралы осы Заңда белгіленген оны ұсыну мерзімінен бастап он жұмыс күнінен к е ш і к т і р м е й ;

3) өзге бақылау нысандарының нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы оларды анықтаған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірмей ж і б е р і л е д і .

2. Хабарлама уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша үш данада жасалады. Бір данасы әкімшіге, екіншісі кредиторлар жиналысына жіберіледі, үшіншісі әкімшінің алғаны туралы белгісімен уәкілетті органда сақталады.

3. Хабарлама әкімшіге жеке қолы қойылып немесе жөнелту және қабылдап алу фактісін растайтын өзге тәсілмен табыс етілуге тиіс.

2-тарау. Кредиторлар

21-бап. Кредиторлардың оңалту және банкроттық рәсімдерге қатысуы

1. Жеделдетілген оңалту рәсімі, оңалту рәсімі, банкроттық рәсімі барысында барлық кредиторлардың мүдделерін осы Заңға сәйкес құрылатын кредиторлар ж и н а л ы с ы білдіреді.

2. Жеделдетілген оңалту рәсімі, оңалту рәсімі, банкроттық туралы іс қозғалған кезден бастап, кредиторлар тек осы Заңда белгіленген тәртіппен өзінің талаптарын қанағаттандыру мақсатында борышкерге және (немесе) әкімшіге жүгінуге құқылы.

22-бап. Кредиторлар жиналысы

1. Жеделдетілген оңалту рәсімі кезінде кредиторлар жиналысына қатысу құқығы оңалту жоспарына енгізілген барлық кредиторларға тиесілі.

2. Оңалту рәсімі және банкроттық рәсімі кезінде кредиторлардың жиналысына қатысу құқығы талаптары кредиторлар жиналысын өткізу күніндегі кредиторлар талаптары тізіліміне енгізілген кредиторларға тиесілі.

Кредиторлар жиналысына борышкер мүлкінің меншік иесі (ол уәкілеттік берген орган), құрылтайшылар (қатысушылар), уәкілетті орган қатысуға құқылы.

3. Кредиторлар жиналысының өкілеттігі осы Заңның 31, 77, 95-баптарында көзделген.

23-бап. Кредиторлар жиналысын шақыру тәртібі

1. Кредиторлар жиналысын ұйымдастыруды және өткізуді осы Заңда көзделген жағдайларда борышкер немесе әкімші жүзеге асырады.

2. Жиналыс:

1) борышкердің;

2) әкімшінің;

3) кредиторлар комитетінің;

4) талаптары тізілімге енгізілген кредиторлар талаптарының жалпы сомасының кемінде 10 %-ын не кредитордың жалпы санының кемінде 10%-ын құрайтын кредиторлардың бастамашылығы бойынша шақырылуы мүмкін.

24-бап. Кредиторлар жиналысын өткізу туралы ақпараттық хабарлама

1. Осы Заңның мақсаттары үшін кредиторларға, сондай-ақ кредиторлардың жиналысына қатысуға құқығы бар өзге де тұлғаларға кредиторлар жиналысы өткізілетіні туралы хабарламаның кредиторлар жиналысы өткізілетін күнге дейін күнтізбелік жиырма күннен кешіктірмей почта арқылы тапсырыс хатпен жіберілуі тиісінше хабардар ету болып табылады. Кредиторлар саны елуден астам болған жағдайда, кредиторлар жиналысы өткізілетіні туралы хабарландырудың Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында және борышкердің тұрған жері бойынша тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте таратылатын, белгіленген тәртіппен нормативтік құқығын алған мерзімді баспасөз басылымдарында кредиторлар жиналысы өткізілетін күнге дейін күнтізбелік жиырма күннен кешіктірмей қазақ және орыс тілдерінде жариялануы тиісінше хабардар ету болып танылады.

Тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктен тыс жерде орналасқан кредитор үшін кредиторға хабарламаның кредиторлар жиналысы өткізілетін күнге дейін күнтізбелік жиырма күннен кешіктірмей почта арқылы тапсырыс хатпен жіберілуі тиісінше хабардар ету болып танылады.

Тұрақты немесе көбінесе тұратын жері немесе тұрған жері бойынша жеке хабардар ету үшін қажет мәліметтерді анықтау мүмкін болмаған кезде не мұндай хабардар етуді мүмкін емес ететін өзге мән-жайлар болған кезде кредиторлар жиналысының өткізілетіні туралы мәліметтерді осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген тәртіппен жариялау осындай тұлғаларды тиісінше хабардар ету болып табылады.

Борышкер интернет-ресурс бар болған кезде кредиторлар жиналысының өткізілетіні туралы хабарламаны кредиторлар жиналысы өткізілетін күнге дейін күнтізбелік жиырма күннен кешіктірмей аталған интернет-ресурста жариялау міндетті болып табылады.

Осы тармақтың күші оңалту рәсімі және банкроттық рәсімі кезінде алғашқы кредиторлар жиналысын өткізу туралы кредиторларды хабардар етуге қолданылмайды. Кредиторлардың алғашқы жиналысын өткізу туралы хабарламаны кредиторларға

жіберу тәртібі осы Заңның 94-бабының 1-тармағында айқындалады.

Кредиторлар жиналысын өткізу туралы хабарлама кредиторларға жіберілген күннен бастап екі жұмыс күні ішінде әкімші уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін кредиторлар жиналысын өткізу туралы хабарламаны қазақ және орыс тілдерінде уәкілетті органға жібереді.

Уәкілетті орган хабарламаны алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оны өзінің интернет-ресурсында орналастыруға міндетті.

2. Кредиторлар жиналысын өткізу туралы хабарламада мынадай мәліметтер:

- 1) борышкердің атауы, заңды мекенжайы;
  - 2) кредиторлар жиналысының өткізілетін күні, уақыты мен орны;
  - 3) кредиторлар жиналысының күн тәртібі;
  - 4) кредиторлар жиналысының қарауына жататын материалдармен танысу тәртібі
- қ а м т ы л у ғ а т и і с .

3. Алғашқы кредиторлар жиналысын қоспағанда, жиналысқа тікелей қатысу мүмкіндігі болмаған жағдайда, кредитор почта арқылы тапсырыс хатпен немесе электрондық тәсілмен сырттай дауыс беруге құқылы.

Егер кредитор сырттай дауыс беретін болса, ол бұл туралы борышкерге, оңалтуды немесе банкроттықты басқарушыға жиналыс өткізілетін күнге дейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей хабарлауға тиіс.

Оңалтуды немесе банкроттықты басқарушы жиналыс өткізілетін күнге дейін үш жұмыс күнінен кешіктірмей осындай кредиторға күн тәртібіне қатысты материалдарды танысу үшін жіберуге немесе ұсынуға міндетті.

25-бап. Кредиторлар жиналысының шешімдер қабылдауы

1. Борышкер немесе әкімші кредиторлар жиналысы ашылғанға дейін жиналысқа қатысушыларды тіркеуді жүргізеді.

2. Кредиторлар жиналысы оған кредиторлар талаптары жалпы сомасының кемінде жетпіс бес пайызын құрайтын дауысқа ие кредиторлар қатысқан жағдайда заңды болып табылады. Қайта шақырылған кредиторлар жиналысы оған кредиторлар талаптарының жалпы сомасының жартысынан астам дауысқа ие кредиторлар қатысқан жағдайда, кредиторлар жиналысының өткізілетін уақыты мен орны туралы кредиторларға тиісті түрде хабарландырылған жағдайда заңды болып табылады.

3. Кредиторлар жиналысының шешімдері хаттамамен ресімделеді.

4. Кредиторлар отырысын оған қатысып отырған кредиторлар арасынан сайланған төрағалық етуші жүргізеді. Хаттаманы оған қатысып отырған кредиторлар арасынан сайланатын хатшы жүргізеді. Төраға мен хатшы жай көпшілік дауыспен сайланады. Хаттамаға төрағалық етуші, әкімші, хатшы қол қояды және ол борышкердің мөрімен куәландырылады.

5. Тәртібі осы Заңның 102-бабының 6-тармағында айқындалатын борышкердің мүлкін (активтерін) тікелей сату туралы шешім қабылданатын жағдайды қоспағанда,

кредиторлар жиналысының шешімдері кредиторлар жиналысына қатысушы кредиторлардың жалпы дауыс санының көпшілік дауысымен қабылданады.

Әкімші кредиторлардың шешім қабылдауы үшін әрбір кредитордың дауыс санын « талаптардың 1 теңгесі – 1 дауыс» қағидаты бойынша айқындайды.

Тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұлдар), төлеу мерзімін кешіктіргені үшін пайыздар, жіберіп алынған пайда түріндегі шығындар, сондай-ақ өзге де мүліктік және (немесе) қаржылық санкциялар кредиторлар жиналысында дауыс санын айқындау мақсаттары үшін есепке алынбайды.

6. Кредиторлар жиналысының хаттамасы үш данада жасалады, олардың біреуі - уәкілетті органға, екіншісі - кредиторлар комитетіне, үшіншісі әкімшіге беріледі. Әкімші хаттаманы уәкілетті органға оған қол қойылған кезден бастап үш жұмыс күні ішінде жібереді.

Кредиторлар жиналысының хаттамасына: жиналысқа қатысушыларды тіркеу ведомості; жиналысқа қатысушыларға танысу және (немесе) бекіту үшін ұсынылған материалдардың;

кредиторларға кредиторлар жиналысы өткізілетін күн мен уақыты туралы тиісті хабар берілгені туралы куәландыратын құжаттардың; борышкердің немесе әкімшінің қалауы бойынша өзге де құжаттардың көшірмелері қоса берілуге тиіс.

26-бап. Кредиторлар комитеті

1. Кредиторлар комитеті жеделдетілген оңалту рәсімі, оңалту рәсімі және банкроттық рәсімі кезінде осы Заңда белгіленген тәртіппен құрылады.

2. Кредиторлар комитетінің құрамын кредиторлар жиналысы қалыптастырады және бекітеді. Кредиторлар комитетінің құрамына әрбір біртекті кредиторлар тобынан өкілдер кіреді. Кредиторлар комитетінде ең аз мүшелер саны үш адамнан кем болмауға керек. Кредиторлар комитетінің мүшесі үлестес тұлға болып табылмауға тиіс.

Кредиторлар комитетінің құрамына борышкердің облигация ұстаушы кредиторлары тобынан бағалы қағаздар туралы заңнамаға сәйкес таңдап алынған өкіл кіреді.

3. Қалыптастырылған және бекітілген кредиторлар комитетінің құрамына өзгерістер енгізуге:

1) кредиторлар комитетінің құрамына кіретін кредиторлар алдындағы міндеттемелерді орындау;

2) кредиторға кредиторлар комитетінің құрамында болуға кедергі жасайтын мән-жайлар (занды күшіне енген сот актілері, кредитордың таратылуы не қайтыс болуы және басқалар);

3) аффилиирленген тұлғаларды анықтау негіздер болып табылады.

4. Кредиторлар комитетінің отырысын өткізу туралы хабарламаны әкімші отырыс

өткізілетін күнге дейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей почта арқылы тапсырыс хатпен жібереді.

5. Кредиторлар комитетінің өкілеттігі осы Заңның 78 және 97-баптарында көзделген.

27-бап. Кредиторлар комитетінің шешім қабылдауы

1. Кредиторлар комитетінің отырысы комитет мүшелерінің кемінде 3/4 қатысқан кезде заңды болып табылады.

2. Кредиторлар комитетінің шешімі «комитеттің бір мүшесі – бір дауыс» қағидаты бойынша кредиторлар комитеті мүшелерінің жалпы дауыс санының көпшілік дауысымен қабылданады.

Дауыс беру рәсімінде дауыстар тең болған кезде кредиторлар комитетінің төрағасына шешуші дауыс құқығы беріледі.

3. Кредиторлар комитетінің отырысы хаттамамен ресімделеді.

Хаттамада отырыстың өткізілген күні мен орны, дауыс беруге қатысқан кредиторлар комитетінің мүшелері туралы мәліметтер, күн тәртібі, дауыс беру нәтижелері және қабылданған шешімдер қамтылуға тиіс. Хаттамаға дауыс беруге қатысқан кредиторлар комитетінің барлық мүшелері мен әкімші қол қояды және ол борышкердің мөрімен куәландырылады.

Әкімші дауыс беруге қатысқандар хаттамаға қол қойған кезден бастап үш жұмыс күні ішінде оны уәкілетті органға, кредиторлар комитетінің мүшелеріне жібереді. Хаттаманың бір данасы әкімшіде болады.

4. Кредиторлар, борышкер мүлкінің меншік иесі, құрылтайшылар (қатысушылар) (олар уәкілеттік берген органдар) кредиторлар комитетінің отырысына қатысуға құқылы.

3-тарау. Жеделдетілген оңалту рәсімі

28-бап. Жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану

1. Жеделдетілген оңалту рәсімі борышкер мынадай:

1) борышкерге қатысты банкроттық туралы немесе оңалту туралы іс қозғалмау;

2) борышкердің коммерциялық ұйым болып табылуы;

3) борышкердің төлемге қабілетсіз болуы не таяудағы он екі ай ішінде ақшалай міндеттемелерді орындау мерзімі басталған кезде оларды орындауға қабілетсіз болуы шарттарына сәйкес болған жағдайда қолданылады.

2. Өміріне немесе денсаулығына зиян келтіргені үшін борышкер жауапты болатын азаматтардың талаптарын қоспағанда, борышкерге қатысты жеделдетілген оңалту рәсімі еңбек шарты бойынша жұмыс істеген тұлғаларға еңбекақы және өтемақылар төлеу, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдар бойынша берешектерді төлеу бойынша, жалақыдан ұсталған міндетті зейнетақы жарналарын,

авторлық шарттар бойынша сыйақыларды төлеу бойынша, сондай-ақ салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша біртекті кредиторлар тобы (топтары) алдындағы міндеттемелер бойынша қолданылады.

3. Мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкерге қатысты жеделдетілген оңалту рәсімі осындай шараларды қолдану талаптарына сәйкес кез келген біртекті кредиторлар тобының (топтарының) міндеттемелері бойынша қолданылады.

4. Мыналар:

1) борышкер;

2) оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобына (топтарына) кіретін кредиторлар жеделдетілген оңалту туралы іске қатысушы тұлғалар болып табылады.

5. Жеделдетілген оңалту рәсімінде сот:

1) жеделдетілген оңалту рәсімін қолданады және тоқтатады;

2) мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкердің жоспарын қоспағанда, оңалту жоспарын бекітеді;

3) мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкердің жоспарын қоспағанда, оңалту жоспарына өзгерістер мен толықтыруларды бекітеді;

4) борышкер жауапкер ретінде әрекет ететін мүліктік сипаттағы даулар бойынша істерді өзінің іс жүргізуіне қабылдайды;

5) жеделдетілген оңалту рәсіміне қатысушылар арасындағы дауларды шешеді;

6) қорытынды есепті бекітеді.

29-бап. Жеделдетілген оңалту рәсімінің мерзімі

Жеделдетілген оңалту рәсімінің жүзеге асырылу ұзақтығы екі жылдан аспауға тиіс. Сот борышкердің өтініші бойынша рәсімнің жүзеге асырылу мерзімін кредиторлар жиналысының келісімімен алты айдан аспайтын мерзімге ұзартуға құқылы.

Борышкерге мемлекеттік қолдау шаралары қолданылған жағдайда, сот рәсім мерзімін бекітілген оңалту жоспарына сәйкес белгілейді.

30-бап. Борышкердің жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы өтініші

1. Төлемге қабілеттілікті қалпына келтіру, төлемге қабілетсіздіктің басталуының алдын алу мүмкіндігі бар болған кезде борышкер жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішпен сотқа жүгінуге құқылы.

2. Борышкердің өтініші сотқа жазбаша нысанда беріледі. Оған борышкердің басшысы не құрылтай құжаттарына сәйкес оны ауыстыратын тұлға қол қояды.

3. Борышкердің өтінішінде:

1) өтініш берілетін соттың атауы;

2) кредиторлық берешек сомасы туралы мәліметтер;

3) кредиторлардың оңалту жоспарын мақұлдағаны туралы ақпарат;

4) алда тұрған төлемдерді уақтылы өтеу мүмкін еместігінің себептерін қоса алғанда,

кредиторлар талаптарын қанағаттандыру мүмкін еместігінің негіздемесі;

5) борышкерде бар мүлік, оның ішінде кепіл ауыртпалығы салынған, жалдауда және (немесе) лизингте тұрған мүлік, банк шоттарындағы ақшалай қаражат туралы мәліметтер, шоттардың нөмірлері және банктердің тұрған жері, дебиторлық берешек сомасы туралы мәліметтер;

6) борышкердің орындалу мерзімі басталмаған міндеттемелері туралы мәліметтер;

7) шешімдерді қабылдау үшін қажетті ақпаратты кредиторлар алдында ашуы туралы борышкердің жазбаша міндеттемесі;

8) оңалту жоспарына енгізілмеген біртекті кредиторлардың топтарына жататын кредиторлардың әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінде тиесілі төлемдерді алатыны және ұсынылған оңалту жоспары олардың құқықтарын өзгертпейтіні және қозғамайтыны туралы борышкердің міндеттемесі;

9) қоса берілетін құжаттардың тізбесі қамтылуға тиіс.

Егер борышкер оларды сотта істі қарау үшін қажет деп есептесе, борышкердің өтінішінде өзге де мәліметтер көрсетілуі мүмкін.

Осы тармақтың 4), 5), 6), 8) тармақшаларының талаптары мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкерге қолданылмайды.

4. Жеделдетілген оңалту рәсіміне бастамашылық ету жөніндегі шығыстар борышкердің қаражаты есебінен жабылады.

5. Борышкердің жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішіне:

1) мемлекеттік баждың белгіленген тәртіппен және мөлшерде төленгенін;

2) берешектің бар екенін не оның басталғанын, сондай-ақ борышкердің кредиторлар талаптарын қанағаттандыруға қабілетсіздігін растайтын басқа да құжаттар;

3) борышкердің өтініші негізделген өзге де мән-жайларды растайтын құжаттар қоса беріледі.

Мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкер осындай шараларға қатысушының мәртебесін растайтын құжатты қосымша түрде табыс етеді.

Осы тармақтың 2) тармақшасының талаптары мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкерге қолданылмайды.

6. Борышкердің өтінішіне:

1) оңалту жоспары;

2) берешектің сомасы, оның пайда болған күні көрсетілген және біртекті кредиторлардың топтары бойынша бөлінген кредиторлар тізбесі;

3) отырыстың хаттамасы және (немесе) талаптарының сомасы оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлардың әрбір тобы (топтары) талаптарының жалпы сомасының елу пайызынан астамын құрайтын кредиторлардың оңалту жоспарын мақұлдағаны туралы жазбаша растауы;

4) борышкерге қойылған талап арыздарды соттардың іс жүргізуге қабылдағаны

туралы, сондай-ақ даусыз (акцептісіз) есептен шығарылуға қойылған талаптар туралы мәліметтер ;

5) егер кредиторлардың оңалту жоспарын қарау және келісу кезеңінде кредиторлар мұндай органды құрған болса, осындай орган мүшелерінің тізімі;

б) құрылтай құжаттарының көшірмелері қоса беріледі.

Осы тармақтың 2), 3), 4) тармақшаларының талаптары мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкерге қолданылмайды.

7. Борышкердің өтінішіне қоса берілетін барлық құжаттарға өтініш берген тұлға қол қояды және олар мөрмен куәландырылады.

8. Борышкердің жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішін сот, егер:

1) борышкер осы Заңның 28-бабында белгіленген шарттарға сәйкес келмеген;

2) өтініш осы бапта белгіленген талаптарға сәйкес келмеген жағдайларда қарамай қайтарады.

31-бап. Жеделдетілген оңалту туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау және оның салдары

1. Сот осы Заңның 30-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келетін, жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішті алып, өтініш келіп түскеннен кейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей істі қозғау туралы ұйғарым шығарады.

2. Жеделдетілген оңалту туралы іс бойынша іс жүргізу қозғалған кезден бастап:

1) борышкер мүлкінің меншік иесіне (ол уәкілеттік берген органға), құрылтайшыларға (қатысушыларға), заңды тұлғаның барлық органдарына мүлкіті әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс пайдалануға және сатуға тыйым салынады ;

2) оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобына кіретін кредиторлардың, сондай-ақ борышкер мүлкінің меншік иелерінің (олар уәкілеттік берген органдардың), құрылтайшылардың (қатысушылардың) борышкердің мүлкіне қатысты талап арыздары бойынша соттардың, аралық соттардың бұрын қабылданған шешімдерін орындау тоқтатыла тұрады ;

3) оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобына кіретін кредитордың (кредиторлардың) өтініші бойынша банкроттық туралы іс қозғауға жол берілмейді ;

4) борышкер мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы мәртебесін алған жағдайда, кредитордың (кредиторлардың) өтініші бойынша банкроттық туралы іс қозғауға жол берілмейді ;

5) борышкер оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобының әрбір кредиторына іс бойынша іс жүргізудің қозғалғаны туралы хабарламаны бес жұмыс күні ішінде жіберуге міндетті ;

б) кредиторлар хабарламада көрсетілген кредиторлық берешек сомасымен келіспеген жағдайда, жеделдетілген оңалту туралы істі қарайтын сотқа хабарлама алған кезден бастап бес жұмыс күні ішінде қарсылық жіберуге құқылы ;

7) жеделдетілген оңалту рәсіміне тартылған кредиторлардың талаптары бойынша, оның ішінде даусыз (акцептісіз) тәртіппен қанағаттандырылуға жататын талаптар бойынша борышкердің банктік шоттарынан ақшаны өндіріп алуға, сондай-ақ борышкер мүлкіне өндіріп алуды қолдануға жол берілмейді.

3. Борышкердің кредиторларға жіберетін хабарламасында:

1) жеделдетілген оңалту туралы іс қозғалғаны туралы ақпарат;

2) жеделдетілген оңалту туралы іс қозғау туралы ұйғарым шығарған соттың атауы және оның тұрған жері;

3) жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішке қоса тіркелген құжаттарда көрсетілген кредиторлар талаптарының сомасы, сондай-ақ жеделдетілген оңалту рәсіміне қатысатын біртекті кредиторлар тобы (топтары) талаптарының жалпы сомасы;

4) көрсетілген кредиторлық берешек сомасымен келіспеген жағдайда, кредиторлар хабарламаны алған кезден бастап бес жұмыс күні ішінде сотқа қарсылық бере алатыны туралы ақпарат қамтылуға тиіс.

4. Борышкер жеделдетілген оңалту рәсімі туралы іс бойынша іс қозғалған күннен бастап он жұмыс күні ішінде хабарландырулардың көшірмелерін, хабарламалардың түпнұсқаларын оларды кредиторлардың алғанын, не кредитордың тұрған жері бойынша болмау себебі бойынша оларды табыс ету мүмкін болмағанын растаумен бірге сотқа ұсынуы тиіс.

32-бап. Істің сотта қаралуы

1. Жеделдетілген оңалту туралы істі сот талқылауына дайындау кезінде сот Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу заңнамасында көзделген іс-әрекеттерден басқа, жеделдетілген оңалту рәсіміне тартылған кредиторларды және прокурорды істің сотта қаралатын уақыты мен орны туралы хабардар етеді.

2. Істі алдын ала дайындау аяқталғаннан кейін, бірақ ол қозғалғаннан кейінгі күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмей, жеделдетілген оңалту туралы іс сот талқылауына тағайындалуға тиіс, бұл туралы сот ұйғарым шығарады.

Сот жеделдетілген оңалту туралы істі іс қозғалған күннен бастап бір айдан аспайтын мерзімде қарауға тиіс.

3. Жеделдетілген оңалту туралы істі алдын ала дайындау мерзімі іс қозғалған кезден бастап күнтізбелік он бес күннен аспауға тиіс.

4. Сот мынадай шарттар орындалғанда:

1) сот талқылауы барысында борышкер төлемге қабілетсіздігін не орындау мерзімі таяу он екі айда басталатын ақшалай міндеттемелерді орындаудың мүмкін еместігін дәлелдеген;

2) борышкер іс бойынша іс жүргізудің қозғалғандығы туралы кредиторларды хабардар ету бойынша талаптарды толық көлемде орындаған;

3) жеделдетілген оңалту рәсімін қолдануға келісім бермеген кредиторлардың

мүліктік мүдделері оңалту жоспарында ескерілген;

4) оңалту жоспарын мақұлдаған кредиторлардың талаптары біртекті кредиторлардың тиісті тобы (топтары) талаптарының жалпы сомасының елу пайызынан астамын құраған кезде жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы сот шешімін шығарды.

Осы тармақтың 1), 4) тармақшаларының талаптары мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкерге қолданылмайды.

5. Сот шешімі:

1) борышкердің атауын, оның тұрған жерін, банктік шоттары туралы мәліметтерді, салық төлеушінің тіркеу нөмірін (бизнес-сәйкестендіру нөмірін), басшының тегін, атын, әкесінің атын, телефонның байланыс нөмірін;

2) жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы нұсқауды;

3) мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкерге жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану жағдайларын қоспағанда, оңалту жоспарын бекіту туралы нұсқауды;

4) жеделдетілген оңалту рәсімінің мерзімі туралы мәліметтерді;

5) оңалту жоспарына енгізілген кредиторлар тізбесін;

6) оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобы (топтары) талаптарының сомасын;

7) жеделдетілген оңалту рәсімін қолданудың осы Заңда көзделген салдарының басталғаны туралы нұсқауды;

8) борышкердің оңалту жоспарын орындау нәтижелері бойынша қорытынды есеп беруі туралы нұсқауды қамтуға тиіс.

6. Сот мынадай:

1) сот талқылауы барысында борышкер төлемге қабілетсіздігін және (немесе) алдағы төлемдерді уақытылы өтеу мүмкіндігі жоқтығын растамаған;

2) борышкер осы Заңның 31-бабы 4-тармағының талаптарын орындамаған және борышкер кредиторды оның тұрған жері бойынша болмауы себепті хабардар етудің мүмкін болмағанын дәлелдемеген;

3) кредиторларға жіберілген іс бойынша істі қозғау туралы хабарламалар осы Заңның 31-бабының 3-тармағының талаптарына сәйкес келмеген;

4) жеделдетілген оңалту рәсімін қолдануға келісім бермеген кредиторлардың мүліктік мүдделері оңалту жоспарында ескерілмеген;

5) оңалту жоспарына келісім берген біртекті кредиторлар тобына жатпайтын кредиторлардың құқықтарын оңалту жоспары өзгерткен және қозғаған;

6) борышкер ұсынған құжаттар оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлардың әрбір тобы талаптарының жалпы сомасының елу пайызынан астамын білдіретін кредиторлардың оңалту жоспарын мақұлдағанын растамаған жағдайларда, жеделдетілген оңалту рәсімін қолданудан бас тартады.

Осы тармақтың 5), 6) тармақшаларының талаптары мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкерге қолданылмайды.

7. Сот талқылауы барысында осы баптың 6-тармағында көрсетілген мән-жайлар анықталмаған жағдайларда, сот жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы шешім шығарады.

33-бап. Кредиторлардың жеделдетілген оңалту рәсіміндегі жиналысы

1. Кредиторлардың бірінші жиналысы соттың жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы шешімі шығарылған кезден бастап бір айдан кешіктірілмейтін мерзімде өткізілуге тиіс.

2. Мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы болып табылатын борышкерге жеделдетілген оңалту рәсімі қолданылған жағдайда, борышкердің жоғарыда көрсетілген шаралар шеңберінде қалыптастырылған кредиторлар органдарына кредиторлар жиналысының және комитетінің осы Заңда белгіленген өкілеттіктері қолданылады.

3. Кредиторлардың жиналыстарын, кредиторлар комитетінің отырыстарын өткізу, кредиторларды хабардар ету жөніндегі шығыстар борышкердің қаражаты есебінен жабылады.

4. Кредиторлар жиналысының ерекше құзыретіне:

- 1) кредиторлар комитетін құру туралы шешім қабылдау;
- 2) кредиторлар комитетінің санын және кредиторлар комитеті төрағасының кандидатурасын айқындау, құрамын қалыптастыру және бекіту;
- 3) кредиторлар комитетінің құрамына өзгерістер енгізу;
- 4) оңалту жоспарына өзгерістер мен толықтыруларды келісу;
- 5) кредиторлар комитеті мүшелерінің жеделдетілген оңалту рәсімін жүзеге асыру барысы туралы ақпаратты кредиторлардың назарына жеткізу тәртібін айқындау;
- 6) оңалту жоспарында көзделмеген, әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс мәмілелерді келісу;
- 7) жеделдетілген оңалту рәсімінің мерзімін ұзартуға келісім беру;
- 8) қорытынды есепті келісу;
- 9) осы Заңда көзделген өзге де өкілеттіктер жатады.

34-бап. Оңалту жоспары

1. Оңалту жоспары борышкердің төлемге қабілеттілігін қалпына келтіру (оңалту шаралары), орындау мерзімі басталмаған міндеттемелерді өтеу мүмкін еместігіне байланысты төлемге қабілетсіздіктің туындауын болғызбау бойынша нақты іс-шараларды және жеделдетілген оңалту рәсіміне қатысатын біртекті кредиторлардың топтары алдындағы берешекті өтеу және (немесе) алдағы төлемдер кестесін қамтуға тиіс.

Оңалту жоспарына өзгерістер мен толықтырулар кредиторлар жиналысының

келісімімен енгізіледі және оны сот бекітеді.

2. Оңалту шаралары санацияны, сауда-саттық жүргізу арқылы мүлікті (активтерді) сатуды, борышкердің талап ету құқықтарын басқаға беруді, негізгі борыш сомасының бір бөлігін есептен шығаруды, өсімпұлдар мен айыппұлдарды есептен шығаруды, борыштарды акцияларға айырбастауды, бітімгершілік келісім жасасуды және басқаларды қоса алғанда, борышкердің төлемге қабілеттілігін қалпына келтіруге бағытталған кез келген ұйымдастырушылық-шаруашылық, техникалық, қаржылық-экономикалық, құқықтық және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де іс-шараларды қамтуы мүмкін.

3. Егер оңалту жоспары ақшалай қаражат көзі ретінде кредиттер (микрокредиттер) алуды қамтыған жағдайда, сондай-ақ мемлекеттік қолдау шараларын көздесе, оңалту жоспарына кредит (микрокредит) алуға арналған шарт не қаржылық ұйымның оң шешімі не мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы мәртебесін алғандығын растайтын құжат қоса беріледі.

35-бап. Жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану және оңалту жоспарын бекіту салдары

1. Сот жеделдетілген оңалту рәсімін қолдану туралы шешім шығарған және оңалту жоспарын бекіткен кезден бастап мынадай салдар басталады:

1) борышкер мүлкінің меншік иесіне (ол уәкілеттік берген органға), құрылтайшыларға (қатысушыларға), заңды тұлғаның барлық органдарына кредиторлар жиналысының немесе борышкерге мемлекеттік қолдау шараларын қолдану кезінде құрылған кредиторлардың өзге органдарының келісімінсіз, оңалту жоспарында көзделгендерді қоспағанда, мүлікті әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс пайдалануға және өткізуге тыйым салынады;

2) оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобына кіретін кредиторлардың, сондай-ақ борышкер мүлкінің меншік иелерінің (ол уәкілеттік берген органдардың), құрылтайшылардың (қатысушылардың) борышкер мүлкіне қатысты талап арыздары бойынша соттардың, аралық соттардың бұрын қабылданған шешімдерін орындау тоқтатыла тұрады;

3) оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобына кіретін кредитордың (кредиторлардың) өтініші бойынша банкроттық туралы іс қозғауға жол берілмейді;

4) борышкерге мемлекеттік қолдау шаралары қолданылған жағдайда, кредитордың (кредиторлардың) өтініші бойынша банкроттық туралы іс қозғауға жол берілмейді.

2. Жеделдетілген оңалту рәсімінің мерзімі ішінде борышкер әр айдың 15-інен кешіктірмей өткен айдағы қаржылық жағдайы, әдеттегі коммерциялық операциялар барысында жүргізілген мәмілелер туралы ақпаратты кредиторлар комитеті мүшелерінің назарына жеткізуге, кредиторлар комитетінің талабы бойынша кез келген ақпаратты ұсынуға міндетті.

3. Оңалту жоспарына қосылған кредиторлармен есеп айырысу оңалту жоспарында

көзделген өтеу кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

4. Жеделдетілген оңалту рәсіміне тартылмаған, қалған кредиторлармен есеп айырысу кәдімгі коммерциялық операциялар шеңберінде жүзеге асырылады.

36-бап. Жеделдетілген оңалту рәсімін тоқтату

1. Жеделдетілген оңалту рәсімін:

1) кредиторлар жиналысымен келісілген қорытынды есеп табыс етілген;
2) егер мерзімді ұзарту үшін негіз болмаса, жеделдетілген оңалту рәсімінің мерзімі ө т к е н ;

3) оңалту жоспарын орындау кезінде, сондай-ақ осы Заң нормаларын бұзушылықтар анықталған жағдайда кредиторлар жиналысының шешімі негізінде жиналыс уәкілеттік берген тұлғаның өтініші бойынша;

4) оған қатысты борышкер өтеу кестесін үш айдан астам мерзім ішінде орындамаған кредитордың өтініші бойынша;

5) оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобына жатпайтын кредитордың не талаптары жеделдетілген оңалту рәсімін өткізу кезеңінде туындаған кредитордың өтініші бойынша банкроттық туралы іс қозғалған жағдайларда;

6) оңалту жоспары құқықтары мен заңды мүдделерін бұзған және (немесе) ескермеген, оңалту жоспарына енгізілген біртекті кредиторлар тобына жататын кредитордың өтініші бойынша сот тоқтатады.

2. Жеделдетілген оңалту рәсімі тоқтатылған кезден бастап осы Заңның 35-бабында белгіленген шектеулер алып тасталады, кредиторлар өз құқықтарын іске асыруды қолданыстағы заңнамаға сәйкес жүзеге асырады.

4-тарау. Оңалту немесе банкроттық туралы істерді сот тәртібінде қарау

37-бап. Оңалту немесе банкроттық туралы іс қозғау тәртібі

1. Оңалту туралы іс бойынша іс жүргізу сотта осы Заңның 5-бабында көзделген негіздер бар болған кезде борышкердің өтініші негізінде қозғалады.

Борышкер банкроттық туралы істі қозғау туралы сот ұйғарымының көшірмесін алған күннен бастап күнтізбелік он күннен аспайтын мерзімде оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішті сотқа жіберуге де құқылы.

2. Банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізу сотта осы Заңның 4-бабында көзделген негіздер болған кезде – борышкердің, кредитордың (кредиторлардың), осы Заңның 46-бабында көзделген жағдайларда – прокурордың, осы Заңның 84-бабында көзделген жағдайда оңалтуды басқарушының өтініші негізінде қозғалады.

3. Борышкерді банкрот деп тану туралы кредитордың өтінішін сотқа беру құқығына салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерге қатысты салық және өзге де уәкілетті мемлекеттік орган, сондай-ақ азаматтық-құқықтық және өзге де

міндеттемелер жөніндегі кредиторлар - жеке және заңды тұлғалар ие болады.

4. Сот оңалту рәсімін қолдану туралы немесе борышкерді банкрот деп тану туралы өтінішті іс жүргізуге қабылдау туралы ұйғарым шығарған кезден бастап оңалту немесе банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізу қозғалды деп есептеледі.

5. Банкрот деп тану туралы борышкер, оңалтуды басқарушы берген өтініш соттың тиісті шешімінсіз кері қайтарып алынбайды. Осы Заңның 84-бабында көзделген негіздер бойынша өтініш берілген жағдайларды қоспағанда, кредитордың (кредиторлардың), прокурордың өтінішін ол (олар) борышкерді банкрот деп тану туралы шешім қабылданғанға дейін қайтарып алуы мүмкін.

38-бап. Оңалту немесе банкроттық туралы іске қатысушы тұлғалар

М ы н а л а р :

- 1) б о р ы ш к е р ;
- 2) к р е д и т о р л а р ;
- 3) кредиторлардың еңбекке ақы төлеу жөніндегі өкілі;
- 4) п р о к у р о р ;
- 5) борышкер мүлкінің иесі немесе ол уәкілдік берген орган;
- 6) у ә к і л е т т і о р г а н ;
- 7) у а қ ы т ш а б а с қ а р у ш ы ;

8) оңалтуды басқарушы оңалту немесе банкроттық туралы іске қатысушы тұлғалар бола алады.

39-бап. Борышкердің өтініші

1. Борышкер өзін банкрот деп тану туралы:

- 1) заңды тұлғаның құрылтай құжаттарымен уәкілдік берілген органның;
- 2) борышкер мүлкі иесінің немесе ол уәкілдік берген органның шешімдері негізінде
с о т қ а жү г і н у г е құ қ ы л ы .

2 . Б о р ы ш к е р :

мүлкінің иесі, ол уәкілеттік берген орган, заңды тұлғаның құрылтайшылары немесе құзыретті органы оны тарату туралы шешім қабылдаған, ал мүліктің құны кредиторлардың талаптарын толық көлемде қанағаттандыруға жеткіліксіз болған жағдайда, өзін банкрот деп тану туралы;

егер бір кредитордың немесе бірнеше кредитордың талаптарын қанағаттандыру борышкердің басқа кредиторлар алдындағы ақшалай міндеттемелерін немесе міндетті төлемдері және (немесе) өзге төлемдерін төлеу бойынша міндеттемелерінің толық көлемде орындалуы мүмкін болмауға әкелсе борышкерді банкрот деп тану;

ол төлемге қабілетсіздігі басталғаны туралы білген немесе білуі тиіс болған кезден бастап үш айдың ішінде өзін банкрот деп тану туралы сотқа жүгінуге міндетті.

40-бап. Борышкер өтінішінің нысаны мен мазмұны

1. Борышкердің өтініші сотқа жазбаша түрде беріледі. Оған борышкердің - заңды тұлғаның басшысы немесе құрылтай құжаттарына сәйкес оның орнындағы адам қол қ о я д ы .

2. Борышкердің өтініші:

1) өтініш берілетін соттың атауын;

2) кредиторлар талаптарын қанағаттандыру мүмкін еместігінің негіздемесін;

3) борышкерде бар мүлік, оның ішінде кепіл ауыртпалығы салынған, жалдауда және лизингте тұрған мүлік, банк шоттарындағы ақша туралы мәліметтерді; шоттардың нөмірлерін және банктердің тұрған жерін, дебиторлардың тұрған жері мен берешек сомасы көрсетілген тізбесін;

4) борышкердің орындалу мерзімі басталмаған міндеттемелері туралы мәліметтерді;

5) борышкер қызметінің табиғи монополия саласына қатысы туралы немесе осы борышкердің тауар нарығында үстем (монополиялық) жағдайға ие нарық субъектісі болып табылатыны туралы ақпаратты;

б) қоса берілетін құжаттар тізбесін қамтуға тиіс.

Борышкердің өтінішінде, егер банкроттық немесе оңалту туралы істі қарауға қажет болса өзге де мәліметтер, сондай-ақ өтініш берушіде бар қолдау хаттар көрсетілуі мүмкін .

Борышкер уәкілетті органға өтініштің және оған қоса берілетін құжаттардың көшірмелерін жіберуге міндетті.

41-бап. Борышкердің өтінішіне қоса берілетін құжаттар

1. Борышкердің өзін банкрот деп тану туралы өтінішіне:

1) мемлекеттік баждың белгіленген тәртіппен және мөлшерде төленгенін;

2) берешектің бар-жоғын, сондай-ақ борышкердің кредиторлар талаптарын қанағаттандыруға қабілетсіздігін;

3) борышкердің өтініші негізделетін өзге мән-жайларды растайтын құжаттар қоса беріледі .

2. Борышкердің өзін банкрот деп тану туралы өтінішіне:

1) борышкердің өзін банкрот деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінуіне негіз болған, меншік иесінің немесе құрылтайшылардың (қатысушылардың), заңды тұлға органдарының шешімі ;

2) соңғы үш жылдағы және өтініш берген кезге қаржылық есептілік, көрсетілген кезең үшін борышкердің барлық міндеттемелері бойынша салық есептілігі, тиісті берешектің сомасы мен түзілу күнін көрсете отырып (еншілес ұйымдар болған жағдайда, шоғырландырылған қаржылық есептілік те қоса беріледі), барлық кредиторлар мен дебиторлардың тізбесі (салық төлеушінің тіркеу нөмірі, жеке сәйкестендіру нөмірі немесе бизнес-сәйкестендіру нөмірі, толық атауы, заңды мекен жайы) ;

3) еңбекке ақы төлеу бойынша кредиторлардың банкроттық туралы іске қатысу

үшін өкілі жасырын дауыс беру арқылы сайланған жиналысының (конференциясының)
х а т т а м а с ы ;

4) құрылтай құжаттарының көшірмелері;

5) егер борышкер табиғи монополия субъектісі болып табылған жағдайда, табиғи монополия салаларындағы және реттелетін нарықтардағы басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті органның ол борышкердің өзін банкрот деп тану туралы сотқа жүгінуі жөніндегі жазбаша хабарламасын алған кезден бастап күнтізбелік он күн ішінде беретін қорытындысы;

б) егер борышкер тиісті тауар нарығында үстем (монополиялық) жағдайға ие нарық субъектісі болып табылған жағдайда, монополияға қарсы органның ол борышкердің өзін банкрот деп тану туралы сотқа жүгінуі жөніндегі жазбаша хабарламасын алған кезден бастап он күн ішінде беретін қорытындысы;

7) борышкерге қойылған, соттар іс жүргізуге қабылдаған талап арыздар туралы, сондай-ақ даусыз (акцептісіз) есептен шығаруға қойылған талаптар туралы мәліметтер де қ о с а б е р і л е д і .

3. Оңалту рәсімін тоқтату және борышкерді банкрот деп тану туралы оңалтуды басқарушының өтініші, осы баптың 2-тармағының 1), 3) және 7) тармақшаларында көзделгендерді қоспағанда, осы баптың 1, 2-тармақтарында көзделген мәліметтер мен құ ж а т т а р д ы қ а м т у ғ а т и і с .

4. Борышкердің оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішіне:

1) мемлекеттік баждың белгіленген тәртіппен және мөлшерде төленгенін;

2) берешектің бар-жоғын, сондай-ақ борышкердің кредиторлар талаптарын қанағаттандыруға қабілетсіздігін не ақшалай міндеттемелерді орындау мерзімі таяу он екі айда басталған кезде оған оларды орындайтын күйде болмайтын төлемге қабілетсіздік қ а т е р і н і ң т ө н г е н і н ;

3) борышкердің өтініші негізделетін өзге де мән-жайларды растайтын құжаттар қ о с а б е р і л е д і .

5. Борышкердің оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішіне:

1) борышкердің оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішпен сотқа жүгінуіне негіз болған, борышкер мүлкінің меншік иесінің (ол уәкілеттік берген органның), құрылтайшылардың (қатысушылардың), заңды тұлға органдарының шешімі;

2) соңғы үш жылдағы қаржылық есептілік, тиісті берешектің сомалары мен түзілген күнін көрсете отырып, барлық кредиторлар мен дебиторлардың тізбесі (салық төлеушінің тіркеу нөмірі, жеке сәйкестендіру нөмірі немесе бизнес-сәйкестендіру нөмірі, толық атауы, заңды мекенжайы), сондай-ақ өтініш берілген кездегі активтер, міндеттемелер мен меншік капиталы туралы мәліметтерді қамтитын қаржылық жағдай туралы мәліметтер (еншілес ұйымдар болған жағдайда, шоғырландырылған қаржылық е с е п т і л і к т е қ о с а б е р і л е д і) ;

3) борышкерге қойылған, соттар іс жүргізуге қабылдаған талап арыздар туралы,

сондай-ақ даусыз (акцептісіз) есептен шығаруға қойылған талаптар туралы мәліметтер;

4) құрылтай құжаттарының көшірмелері қоса беріледі.

42-бап. Борышкер өтінішінің қаралмай қайтарылуы

1. Борышкердің банкрот деп тану немесе оңалту рәсімін қолдану туралы, осы Заңның 40 және 41-баптарында көзделген талаптарға сәйкес келмейтін өтінішпен сотқа жүгінуі өтінішті қарамай қайтаруға негіз болып табылады.

2. Борышкер үшін банкрот деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгіну осы Заңға сәйкес міндетті болып табылған және қажетті құжаттар өтінішке қоса тіркелмеген жағдайларда мұндай өтінішті сот іс жүргізуге қабылдайды, ал жеткіліксіз құжаттарды сот қарауына істі дайындау тәртібімен сот сұратып алады.

43-бап. Кредитордың (кредиторлардың) өтініші

1. Азаматтық-құқықтық және өзге де міндеттемелер бойынша кредитордың (кредиторлардың) өтініштерінің негізінде банкроттық туралы іс қозғалуы мүмкін.

2. Кредитордың өтініші сотқа Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жалпы ережелер бойынша беріледі.

3. Кредитордың өтінішінде:

1) өтініш беріліп отырған соттың атауы;
2) борышкердің-дара кәсіпкердің тегі, аты, әкесінің аты (ол болған жағдайда), тұрғылықты жері немесе борышкердің - заңды тұлғаның атауы, орналасқан жері;

3) кредитордың-жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (ол болған жағдайда), тұрғылықты жері немесе кредитордың - заңды тұлғаның атауы, орналасқан жері;

4) борышкердің кредитордың алдындағы оның талабынан туындаған міндеттемесі, бұл міндеттеменің орындалу мерзімі;

5) осы кредитордың борышкерге қойған талаптарының мәні мен сомасы;

6) міндеттеме бойынша берешек сомасы және осы сомаға есептелген сыйақы (мүдде), борышкерден өндіріп алуға жататын тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсім);

7) кредитор талаптарының белгіленген құқықтық негіздері (сот шешімі, бұл талаптарды борышкердің мойындауы, ал олар жоқ болған кезде – кредитор талаптарының негізділігін және олардың сомасын растайтын дәлелдемелер);

8) борышкерде бар мүлік туралы кредиторға белгілі мәліметтер;

9) жоқ борышкерді банкрот деп тану туралы өтінішті берген кезде борышкердің б о л м а у ы т у р а л ы а қ п а р а т ;

10) қоса тіркелетін құжаттар тізбесі;

11) борышкерге талаптар қою айғағы;

12) егер банкроттық туралы істі қарау үшін қажет болса, өзге де мәліметтер к ө р с е т і л у г е т и і с .

4. Кредитор сотқа өтініш берумен бір уақытта өтініштің және оған қоса тіркелетін құжаттардың көшірмелерін уәкілетті органға жіберуге міндетті.

5. Кредитордың осы баптың 2 және 3-тармақтарында көзделген талаптарға сай

келмейтін, сондай-ақ қажетті құжаттар қоса тіркелмей берілген өтінішін сот қарамай қайтарады.

44-бап. Кредитордың өтінішіне қоса тіркелетін құжаттар

Кредитордың борышкерді банкрот деп тану туралы өтінішіне:

- 1) мемлекеттік баждың белгіленген тәртіп пен мөлшерде төленгенін;
- 2) кредитордың өтініші мен оған қоса тіркелген құжаттардың көшірмелерінің борышкерге және уәкілетті органға жіберілгенін;
- 3) борышкердің кредитор алдындағы міндеттемелері, сондай-ақ осы міндеттемелер бойынша берешектің бар-жоғы мен сомасын;
- 4) кредитор талаптарының орындылығын (орындау құжаттары, соттың шешімі немесе кредитор талаптарын борышкердің жазбаша түрде мойындауы);
- 5) борышкердің жоқ екендігін растайтын құжаттар;
- 6) кредитор өтініші негізделген өзге де мән-жайларды растайтын құжаттар қоса тіркеледі.

45-бап. Бір немесе бірнеше кредитордың талаптарын біріктіру

1. Кредитордың әртүрлі міндеттемелер бойынша борышкерге қойған бірнеше талапты бір өтінішке біріктіруге құқығы бар.

2. Кредитордың борышкерге қойған өз талаптарын біріктіруге және сотқа бір өтінішпен жүгінуге құқығы бар. Мұндай өтінішке өз талаптарын біріктірген кредиторлар қол қояды.

46-бап. Прокурордың мәлімдемесі

1 . П р о к у р о р :

- 1) әдейі банкроттық белгілерін анықтағанда;
- 2) кредитор-Қазақстан Республикасының, мемлекеттік органдардың мүдделері көзделгенде борышкерді банкрот деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінеді.

2. Егер Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде өзгеше көзделмесе немесе құқықтық қатынастардың мәнінен туындамаса, прокурордың мәлімдемесі сотқа осы Заңда кредитордың өтінішіне қатысты көзделген талаптарды сақтай отырып беріледі.

47-бап. Оңалту немесе банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау

1. Борышкерді банкрот деп тану немесе оңалту рәсімін қолдану туралы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкес келетін өтінішті ала отырып, сот өтініш келіп түскеннен кейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей іс қозғау туралы, осы Заңның 52-бабының 1-тармағында көзделген жағдайларда, анықтама шығарылған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізуді тоқтату туралы ұйғарым шығарады.

Іс қозғау туралы ұйғарым мүлікке құқықты тіркеуді жүзеге асыратын мемлекеттік

және өзге де органдардың осы Заңның 49-бабының 1-тармағында көзделген шектеулерді қолдану туралы міндетін қамтуға тиіс.

2. Сот іс қозғау туралы сот ұйғарымының көшірмелерін борышкерге, өтініш берушіге, уәкілетті органға, мүлікке құқықтарды тіркеуді жүзеге асыратын мемлекеттік және өзге де органдарға, жеке сот орындаушыларының өңірлік алқасына және борышкердің тұрған жері бойынша аумақтық атқарушылық іс жүргізу органына ж і б е р е д і .

3. Сот іс қозғау туралы сот ұйғарымы шығарылған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде уәкілетті органның интернет-ресурсында олар туралы ұйғарымды шығару күніне мәліметтер орналастырылған, уәкілетті органда тіркелген адамдар санынан уақытша басқарушыны тағайындау туралы ұйғарым шығарады.

4. Уақытша басқарушыны тағайындау туралы сот ұйғарымында:

1) уақытша басқарушының тағайындалған күнінен бастап екі жұмыс күні ішінде уәкілетті органға банкроттау туралы іс қозғау туралы хабарландыруды жіберуі және уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін қазақ және орыс тілдерінде кредиторлардың талаптарды мәлімдеу тәртібі туралы;

2) уақытша басқарушының осы Заңның 93-бабында белгіленген тәртіппен кредит берушілер талаптарының тізілімін қалыптастыруы туралы нұсқау қамтылуы тиіс.

Егер банкроттау туралы іс кредит берушінің немесе прокурордың өтініші бойынша қозғалған жағдайда уақытша басқарушыны тағайындау туралы сот ұйғарымында с о н д а й - а қ :

1) уақытша басқарушы тағайындалған күнінен бастап бір айдан аспайтын мерзімде оның борышкердің қаржылық ахуалы туралы мәліметтерді жинақтауды жүзеге асыруы және сотқа уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша қорытынды ұсынуы;

2) уақытша басқарушының уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша борышкердің қаржылық ахуалы туралы мәліметтерді жинақтауды жүзеге асыру нәтижелері бойынша қорытындыны сотқа ұсыну күні туралы нұсқауды қамтуы тиіс.

5. Сот осы Заңның 12-бабының 12 және 13-тармақтарында көзделген негіздердің бірі басталғаны туралы сотқа белгілі болған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде у а қ ы т ш а б а с қ а р у ш ы н ы ш е т т е т е д і .

Сот осы Заңда белгіленген тәртіппен уақытша басқарушыны шеттеткен күннен кейін бір жұмыс күні ішінде басқа уақытша басқарушыны тағайындайды.

48-бап. Уақытша басқарушының қорытындысы

Уақытша басқарушы борышкердің қаржылық жай-күйі туралы мәліметтерді жинауды жүзеге асыру нәтижелері бойынша мынадай:

1) борышкер төлемге қабілетті, борышкерді банкрот деп тану туралы кредитордың талабы негізсіз болып табылады;

2) борышкер төлемге қабілетсіз және оналту рәсімдерін қолдану үшін негіздер бар;

3) борышкерді банкрот деп тану туралы өтініште көрсетілген мекенжай бойынша

борышкер жоқ және оны банкрот деп тану үшін негіздер бар, бірақ есебінен банкроттық рәсімі жүзеге асырылуы мүмкін мүлкі (активтері) жоқ;

4) борышкердің өтініш берушіден басқа өзге де кредиторларының болмауы;

5) борышкердің оның қаржылық жай-күйіне талдау жүргізуге кедергі келтіретін құрылтай құжаттары, мөрі және (немесе) есепке алу құжаттамасы жоқ не борышкер у а қ ы т ш а б а с қ а р у ш ы ғ а б е р м е г е н ;

6) борышкерді банкрот деп тану туралы өтініште көрсетілген мекенжайда борышкер жоқ деген тұжырымдарды қамтитын талдамалық сипаттағы қорытынды ж а с а й д ы .

Осы тармақтың 4) және 5) тармақшаларында көзделген қорытындыны негіздер болған кезде ол тағайындалған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде уақытша басқарушы жасайды.

49-бап. Банкроттық немесе оңалту туралы іс бойынша іс қозғаудың салдары

1. Банкроттық немесе оңалту туралы іс бойынша іс қозғалған кезден бастап:

1) борышкер мүлкінің меншік иесіне (ол уәкілеттік берген органға), құрылтайшыларға (қатысушыларға), заңды тұлғаның барлық органдарына мүлкіті әдеттегі коммерциялық операциялардан тыс пайдалануға және өткізуге тыйым с а л ы н а д ы ;

2) моральдық зиянды өтеу туралы талаптарды есептемегенде, өміріне немесе денсаулығына зиян келтіргені үшін борышкер жауапты болатын азаматтарға төлемдерді қоспағанда, соттардың, аралық соттардың, салық органдарының, сондай-ақ меншік иелерінің (құрылтайшылардың, қатысушылардың) немесе борышкер органдарының борышкер мүлкіне қатысты бұрын қабылдаған шешімдерін орындау т о қ т а т ы л а т ұ р а д ы ;

3) кепілдер мен кепілдемелерді орындау бойынша талаптарды қоспағанда, кредиторлардың борышкерге қоятын кез келген талаптары осы Заңда көзделген банкроттық немесе оңалту рәсімдері шегінде ғана қойылуы, сондай-ақ үшінші тұлғалар кепіл беруші болған жағдайларда, кепіл мәніне өндіріп алу қолданылуы мүмкін;

4) кредиторлардың, салық органы мен салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер жөніндегі өзге де уәкілетті мемлекеттік органның талаптары, оның ішінде даусыз (акцептсіз) тәртіппен қанағаттандырылуға жататын талаптары бойынша борышкердің банк шоттарынан ақша өндіріп алуға, сондай-ақ борышкердің мүлкіне өндіріп а л у д ы қ о л д а н у ғ а ж о л б е р і л м е й д і ;

5) борышкердің акцияларын, жарғылық капиталындағы үлестерін иеліктен шығ а р у ғ а т ы й ы м с а л ы н а д ы .

2. Сот Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында және борышкердің тұрған жері бойынша тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте таратылатын, белгіленген тәртіппен нормативтік құқықтық актілерді ресми жариялау құқығын алған мерзімді баспасөз

басылымдарында оңалту туралы іс бойынша іс қозғалғандығы жөніндегі хабарландыруды қазақ және орыс тілдерінде күнтізбелік жеті күн ішінде жариялауға м і н д е т т і .

Хабарландыруды жариялау оңалту рәсімін қолдану туралы өтініш берген тұлғаның осы Заңның 61-бабында белгіленген тәртіппен өтелуге жататын қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

50-бап. Кредиторлар талаптарын қамтамасыз ету

Кредитордың, прокурордың не іске қатысушы өзге адамның өтініші бойынша сот кредиторлардың талаптарын қамтамасыз ету бойынша мынадай:

- 1) борышкерге тиесілі мүлікке (мүліктің бір бөлігіне), оның ішінде ақшаға тыйым салу ;
- 2) борышкерге оның мүлкінің азаюына ұшыратуы не өзгеше түрде кредитордың мүдделеріне нұқсан келтіруі мүмкін әрекеттер жасауына тыйым салу;
- 3) өндіріп алу даусыз (акцептсіз) тәртіппен жүргізілетін орындау құжаттары немесе өзге де құжаттар бойынша өндіріп алуды тоқтата тұру;
- 4) істі қарау кезеңіндегі борышкердің активтерін сақтауға бағытталған уақытша басқарушының ұсынымдары бойынша өзге де әрекеттерді жасау шараларын қолдануға құқылы.

51-бап. Оңалту немесе банкроттық туралы істі сот талқылауына даярлау

1. Оңалту туралы істі сот талқылауына дайындау кезінде Қазақстан Республикасының іс жүргізу заңнамасында көзделген әрекеттерден басқа сот:

- 1) істі сот отырысында қаралатын уақыты мен орнын іске қатысатын уәкілетті органға, кредиторларға, прокурорға және өзге де тұлғаларға хабарлайды;
- 2) істі мәні бойынша қарау үшін сот отырысын тағайындайды.

2. Банкроттау туралы істі сот талқылауына дайындау туралы ұйғарымның көшірмелері уәкілетті органға, борышкерге, кредиторларға, прокурорға және іске қатысатын өзге адамдарға жіберіледі.

52-бап. Банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру және қайта бастау

1. Сот уақытша басқарушының қорытындысын және банкроттық туралы іске бастамашылық жасаған кредитордың келісімін ескере отырып, борышкердің банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізу шеңберінде оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішін алып, өтініш келіп түскеннен кейінгі бес жұмыс күнінен кешіктірмей банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру туралы ұйғарым шығарады.

2. Соттың банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру туралы ұйғарымының көшірмелерін сот борышкерге, өтініш берушіге, уәкілетті органға, жеке сот орындаушыларының өңірлік алқасына және борышкердің тұрған жері бойынша аумақтық атқарушылық іс жүргізу органына жібереді.

3. Сот банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізуді осы Заңның 84-бабының 2, 3, 4, 6-тармақтарында көзделген негіздер бойынша оңалту рәсімі тоқтатылған жағдайда қайта бастайды.

53-бап. Сот талқылауы

1. Алдын ала дайындау аяқталғаннан кейін банкроттық туралы іс сот талқылауына тағайындалуға тиіс, бұл туралы сот ұйғарым шығарады.

Борышкердің өтініші бойынша банкроттық туралы іс сот отырысында бір айдан аспайтын мерзімде қаралуға тиіс.

Кредитордың не прокурордың өтініші бойынша сот талқылауына тағайындау туралы ұйғарым шыққан күннен бастап екі айдан аспайтын мерзімде банкроттық туралы іс сот отырысында қаралуға тиіс.

2. Борышкерді банкрот деп тану туралы өтініш берген кредитор сот отырысына келмеген жағдайда сот өтінішті қараусыз қалдыру туралы ұйғарым шығарады.

Борышкер жоқ болып табылатын жағдайларды қоспағанда, борышкер сот отырысына келмеген жағдайда сот мәжбүрлеп алып келу туралы ұйғарым шығарады.

Банкроттық туралы іс сырттай іс жүргізу тәртібінде тек жоқ борышкерге қатысты қаралуы мүмкін.

3. Істі алдын ала дайындау аяқталғаннан кейін, бірақ ол қозғалғаннан кейінгі күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмей, оңалту туралы іс сот талқылауына тағайындалуы тиіс, бұл туралы сот ұйғарым шығарады.

Оңалту туралы іс сот отырысында ол қозғалған күннен бастап бір айдан аспайтын мерзімде қаралуға тиіс.

54-бап. Банкроттық немесе оңалту туралы іс бойынша сот қаулылары

1. Сот оңалту немесе банкроттық туралы істі сот отырысында қарап, мынадай сот актілерінің бірін:

1) борышкерді банкрот деп тану және банкроттық рәсімдерді қозғай отырып, оны тарату туралы шешім;

2) борышкерді банкрот деп тану және банкроттық рәсімдерді қозғамай отырып, оны тарату туралы шешім;

3) борышкерді банкрот деп танудан бас тарту туралы шешім;

4) оңалту рәсімін қолдану туралы шешім;

5) оңалту рәсімін қолданудан бас тарту туралы шешім;

6) іс бойынша іс жүргізуді тоқтату туралы ұйғарым қабылдай алады.

2. Осы баптың 1-тармағында көзделген сот шешімдері мен ұйғарымдары, осы Заңда көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып, Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу заңнамасының талаптарына сәйкес келуге тиіс.

55-бап. Борышкерді банкрот деп тану және оны банкроттық рәсімін қозғай отырып тарату туралы шешім

1. Кредитордың не прокурордың өтініші бойынша борышкерді банкрот деп тану және оны банкроттық рәсімін қозғай отырып тарату туралы шешімді сот борышкердің төлемге қабілетсіздігі туралы және оны банкрот деп тану негіздері бар уақытша басқарушының қорытындысын ескере отырып, ұйғарым шығарады.

2. Борышкерді банкрот деп тану және оны банкроттық рәсімін қозғай отырып тарату туралы шешімді сот Заңның 119-бабының 4-тармағында белгіленген жағдайларда да шығарады.

3. Борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешімінде:

1) банкроттық рәсімін қозғай отырып, борышкерді тарату туралы;
2) борышкердің мүлкі мен істерін басқару құқығының уақытша басқарушыға ауысуы туралы;

3) шешім шыққанға дейін сотқа жүгінген кредиторлардың мәлімделген талаптарының сомасы туралы;

4) борышкердің лауазымды тұлғаларының құрылтай, қаржы және оның мүлкіне құқық белгілейтін құжаттарын, сондай-ақ борышкердің мөрін уақытша басқарушыға борышкерді банкрот деп тану туралы шешім шығарылған күннен бастап үш жұмыс күнінен кеш емес мерзімде беру туралы;

5) банкроттың мүлкіне салынған барлық шектеулерді, оларды салған органдардың тиісті шешімдерін қабылдамастан, әкімшінің өтініші негізінде (банкроттың шотына қаржылық және мемлекеттік органдардың инкассалық өкімдері, сот орындаушылары салған мүлікке тыйым салулар және басқалары) алу туралы нұсқаулар қамтылуға тиіс.

4. Осы баптың 2-тармағында көзделген негіздер бойынша банкроттық рәсімі қозғалған жағдайда, сот шешімінде уәкілетті органға кредиторлардың бірінші жиналысын өткізу туралы нұсқау қамтылуға тиіс.

5. Уақытша басқарушы борышкерді банкрот деп тану және оны банкроттық рәсімін қозғай отырып тарату туралы хабарландыруды қазақ және орыс тілдерінде борышкерді банкрот деп таныған күннен бастап екі жұмыс күнінен кеш емес мерзімде уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін уәкілетті органға жібереді.

Уәкілетті орган хабарландыруды алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оны өзінің интернет-ресурсында орналастыруға міндетті.

Борышкерді банкрот деп тану туралы жарияланымда:

1) борышкерді банкрот деп тану туралы шешім шығарған соттың атауы;
2) банкроттың атауы және орналасқан жері;
3) банкротты сәйкестендіретін мәліметтер (салық төлеушінің сәйкестендіру нөмірі, жеке кәсіпкерді мемлекеттік тіркеу туралы, заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы).

56-бап. Борышкерді банкрот деп тану және оны банкроттық рәсімін қозғамастан тарату туралы шешім

1. Борышкерді банкрот деп тану және оны банкроттық рәсімін қозғамастан тарату туралы шешімді сот егер уақытша басқарушы борышкерді банкрот деп тану туралы

өтініште көрсетілген мекенжай бойынша борышкердің жоқ екендігіне және есебінен банкроттық рәсімін жүзеге асыру мүмкін болатын борышкердің мүлкі (активтері) жоқтығына қорытынды берген жағдайда шығарады.

2. Банкроттық рәсімін қозғамастан борышкерді таратуды осы Заңның 119-бабында белгіленген тәртіппен уәкілетті орган жүргізеді.

57-бап. Борышкерді банкрот деп танудан бас тарту туралы сот шешімі

1. Егер уақытша басқарушы:

1) борышкерді банкротты деп тану туралы кредитор талаптарының негізсіздігі туралы тұжырым қамтылған борышкердің қаржылық жағдайы туралы;

2) борышкердің өтініш берушіден басқа, кредиторларының жоқ екені туралы қорытынды берген жағдайларда сот борышкерді банкрот деп танудан бас тарту туралы шешім шығарады.

2. Осы баптың 1-тармағының 1) тармақшасында көзделген негіздер бойынша сот борышкерді банкрот деп танудан бас тарту туралы шешімді шығарған жағдайда, соңғысы өтініш берушіден Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен шығындардың орнын толтыруды талап етуге құқылы.

3. Соттың борышкерді банкрот деп танудан бас тарту туралы шешімі кредиторларды Қазақстан Республикасының іс жүргізу заңнамасында көзделген тәртіппен борышкерге өз талаптарын қою құқығынан айырмайды.

58-бап. Оңалту туралы іс бойынша шешім

1. Борышкер сот талқылауы барысында өзінің төлемге қабілетсіздігін дәлелдеген немесе ақшалай міндеттемелерді орындау мерзімі келген кезде таяу он екі айда борышкердің оларды орындайтын күйде болмайтын төлемге қабілетсіздік қаупі төнген жағдайда, сот оңалту рәсімін қолдану туралы сот шешімін шығарады.

2. Борышкерге оңалту рәсімін қолдану туралы сот шешімінде:

1) оңалту рәсімін қолдану туралы;

2) борышкердің оңалту рәсімі қолданылған кезден бастап үш айдан кеш емес мерзімде кредиторлар жиналысымен келісілген борышкерді оңалту жоспарын ұсынуы туралы;

3) оңалту рәсімін қолданудың осы Заңда көзделген салдарының басталғаны туралы нұсқау қамтылуға тиіс;

3. борышкердің оңалту рәсімін қолдану туралы ұйғарым заңды күшіне енген күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оңалту рәсімін қолдану туралы және кредиторлардың талаптарды мәлімдеу тәртібі туралы жарияланымды Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында және борышкердің тұрған жері бойынша тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте таратылатын, белгіленген тәртіппен нормативтік құқықтық актілерді ресми жариялау құқығын алған мерзімді баспасөз басылымдарында қазақ және орыс тілдерінде орналастыруы туралы;

Осы Заңның 12-бабындағы 12, 13-тармақтарында көзделген негіздердің бірі келгені туралы сотқа белгілі болғанда сот үш жұмыс күні ішінде уақытша әкімшіні босатады.

Сот уақытша әкімшіні босатқаннан соң бір жұмыс күні ішінде осы Заңда белгіленген тәртіп бойынша басқа уақытша әкімшіні тағайындайды.

4. Уақытша әкімшіні тағайындау туралы сот шешімінде:

Уақытша әкімшіні тағайындағаннан кейін екі жұмыс күні ішінде оңалту рәсімін қолдану және кредиторлардың талаптарын өтіну тәртібін уәкілетті органның интернет-ресурсында қазақ және орыс тілдерінде орналастыруы бойынша хабарлама ж і б е р у і т у р а л ы ;

Уақытша әкімші оңалту рәсімін қолданған кезеңнен бастап екі айдан аспайтын мерзімде кредиторлар талаптары тізілімін қалыптастыруы туралы және оны интернет-ресурста орналастыру үшін уәкілетті органға ұсыну туралы нұсқау болуы т и і с .

5. Оңалту рәсімін қолдану туралы жарияланымда:

1) оңалту рәсімін қолдану туралы шешімді шығарған соттың атауы;

2) борышкердің атауы және тұрған жері;

3) уақытша әкімшіні тағайындау;

4) кредиторларға жарияланым күнінен бастап бір ай мерзімде өздерінің борышкерге талаптарын қою қажеттігі туралы өтініш қамтылуға тиіс.

6. Егер борышкер сот талқылауы барысында өзінің төлемге қабілетсіздігін дәлелдемеген не оларды орындау мерзімі таяу арадағы он екі айда басталатын ақшалай міндеттемелерін орындау мүмкіндігі болмаған жағдайда сот оңалту рәсімін қолданудан б а с т а р т а д ы .

Соттың оңалту рәсімін қолданудан бас тарту туралы шешімінде кредитордың борышкерден оңалту рәсімін қолдану туралы өтініш беру нәтижесінде келтірілген шығындарының орнын толтыруды талап ету құқығына нұсқау қамтылуға тиіс.

59-бап. Жалған банкроттық кезіндегі сот шешімі

1. Жалған банкроттық белгілері болған кезде кінәлі лауазымды тұлғалардан барлық сот шығындарын өндіріп ала отырып, сот борышкерді банкрот деп танудан бас тарту т у р а л ы ш е ш і м ш ы ғ а р а д ы .

2. Сот шешімінде кредиторлардың осы Заңның 6-бабының 2-тармағына сәйкес жалған банкроттықтан келтірілген шығындардың орнын толтыруды борышкерден талап ету құқығы көрсетілуге тиіс.

60-бап. Іс бойынша іс жүргізуді тоқтату туралы ұйғарым

1. Банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізуді сот Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу заңнамасында көзделген негіздер бойынша, сондай-ақ осы Заңның 37-бабының 5-тармағына сәйкес борышкерді банкрот деп тану туралы өтініш кері қайтарып алынған жағдайда тоқтатады.

2. Оңалту рәсімін қолдану туралы іс бойынша іс жүргізуді сот Қазақстан

Республикасының азаматтық іс жүргізу заңнамасында көзделген негіздер бойынша,
с о н д а й - а қ :

- 1) оңалту рәсімін қолдану туралы өтініш кері қайтарып алынған;
- 2) оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішке қоса берілген құжаттарда қамтылған дәйексіз мәліметтердің ұсынылу фактілері анықталған жағдайларда тоқтатады.

61-бап. Әкімшілік шығыстарын бөлу

1. Борышкерді банкрот деп тану, оңалту рәсімін қолдану туралы шешім қабылданған кезде әкімшілік шығыстар борышкердің мүлкіне жатқызылады және осы мүліктің есебінен кезектен тыс өтеледі. Оңалту рәсімін жүргізу мақсатына қол жеткізілуіне байланысты іс жүргізуді тоқтату туралы ұйғарым шығарылған кезде сот және әкімшілік шығыстары осы тәртіппен өтеледі.

2. Негіздердің болмауына байланысты борышкерді банкрот деп танудан бас тартылған жағдайда осы баптың 1-тармағында көзделген шығындар сотқа жүгінген кредиторға жатқызылады және талаптарына қарай олардың арасында тепе-тең бөлінеді.

62-бап. Сот шешімінің (ұйғарымының) заңды күшіне енуі. Шешімді (ұйғарымды) қайта қарау

Сот шешімінің (ұйғарымының) заңды күшіне енуі мен оларды жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша кассациялық, апелляциялық және қадағалау тәртібімен қайта қарау азаматтық сот ісін жүргізу ережелері бойынша жүзеге асырылады.

5-тарау. Оңалту рәсімі

63-бап. Оңалту рәсімін қолдану

Оңалту рәсімі сот тәртібімен тек коммерциялық ұйымдарға қатысты қолданылады.

64-бап. Оңалту рәсімінің мерзімі

Сот оңалту рәсімін жүргізу мерзімін оңалту жоспарына сәйкес белгілейді. Сот оңалтушы басқарушының қолдаухаты бойынша кредиторлар жиналысының келісімімен осы мерзімді ұзартуға құқылы, бірақ ол алты айдан аспауға тиіс.

Табиғи монополия субъектілері немесе тауар нарығында үстем (монополиялық) жағдайға ие нарық субъектілері болып табылатын не республика экономикасы үшін маңызды стратегиялық мәні бар, азаматтардың өміріне, денсаулығына, ұлттық қауіпсіздікке немесе қоршаған ортаға әсер етуге қабілетті ұйымдар үшін сот оңалту рәсімінің мерзімін екі жылға дейін ұзартуға құқылы.

Ұйым мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы мәртебесін алған жағдайда, сот оңалтушы басқарушының өтініші бойынша, кредиторлар комитетінің келісімімен оңалту рәсімін жүргізуді тоқтата тұруға құқылы.

65-бап. Мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы үшін оңалту рәсімін тоқтата тұру және қайта бастау

1. Оңалту рәсімін тоқтата тұру туралы өтінішті сот ол түскен күннен бастап он жұмыс күнінен кеш емес мерзімде қарауға тиіс.

Оңалту рәсімін тоқтата тұру үшін борышкердің мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы мәртебесін алуы және кредиторлар комитетінің шешімі негіз болып табылады.

2. Сот оңалту рәсімін тоқтата тұру туралы ұйғарым шығарған сәттен бастап, мынадай салдарлар басталады:

1) оңалтуды басқарушы борышкердің мүлкі мен істерін басқарудан шеттетіледі және басқару борышкер мүлкінің меншік иесіне (ол уәкілеттік берген органға), құрылтайшыларға (қатысушыларға) өтеді;

2) осы Заңның 68-бабы 1-тармағы 1) тармақшасының қолданысы тоқтатыла тұрады;

3) ұйымды оңалту жоспарының орындалуы тоқтатыла тұрады;

4) кредит берушілердің талаптарын өтеу мемлекеттік қолдау шаралары шеңберінде қабылданған оңалту жоспарына сәйкес жүргізіледі.

3. Кредиторлар комитеті оңалту рәсімін қайта бастау туралы өтінішпен сотқа жүгіну туралы шешім қабылдауға құқылы. Осындай өтінішпен кредиторлар комитеті уәкілеттік берген тұлға жүгінеді.

Оңалту рәсімін қайта бастау туралы сот ұйғарымы күшіне енген күннен бастап, осы баптың 2-тармағының қолданысы тоқтатылады.

66-бап. Оңалту рәсіміне қатысушылар

Оңалту рәсіміне қатысушылар болып табылады:

1) сот;

2) кредиторлар;

3) борышкер;

4) борышкер мүлкінің меншік иесі (ол уәкілеттік берген орган), құрылтайшылар (қатысушылар);

5) уақытша әкімші;

6) оңалтуды басқарушы;

7) уәкілетті орган;

8) және басқа да мүдделі тұлғалар.

67-бап. Оңалту рәсіміндегі сот өкілеттігі

Сот оңалту рәсімінде:

1) оңалту рәсімін қолданады, тоқтата тұрады және тоқтатады;

2) уақытша әкімшіні тағайындайды және босатады;

3) оңалту жоспарын бекітеді;

4) оңалту жоспарына өзгерістер мен толықтыруларды бекітеді;

5) борышкер жауапкер ретінде әрекет ететін мүліктік сипаттағы даулар бойынша істі өзінің іс жүргізуіне қабылдайды;

6) кредиторлар жиналысы шешімінің негізінде борышкердің мүлкін және істерін

басқару құқығын борышкер мүлкінің меншік иесінде (ол уәкілеттік берген органға), құрылтайшыларға (қатысушыларға) сақтап қалады немесе уәкілетті органға оңалтуды басқарушыны тағайындауды тапсырады;

7) оңалту рәсіміне қатысушылар арасындағы дауларды шешеді.

68-бап. Оңалту рәсімін қолданудың салдары

1. Сот оңалту рәсімін қолдану туралы шешім шығарған кезден бастап мынадай салдар басталады:

1) мүлікпен әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс мәмілелер жасасуға тыйым салынады;

2) борышкер берешегінің барлық түрлері бойынша тұрақсыздық төлемін (өсімпұлдарды, айыппұлдарды), сондай-ақ алынған кредиттер бойынша сыйақыларды есептеу тоқтатылады;

3) төлеу мерзімі оңалту рәсімі қолданылғаннан кейін басталған моральдық зиянды өтеу туралы талаптарды есептемегенде, олардың алдында өміріне немесе денсаулығына зиян келтіргені үшін борышкер жауапты болатын азаматтарға төлемдерді қоспағанда, соттардың, аралық соттардың, салық органдарының, сондай-ақ борышкер мүлкінің меншік иелерінің (олар уәкілеттік берген органдардың), құрылтайшылардың (қатысушылардың) оның мүлкіне қатысты қабылдаған шешімдерін орындау тоқтатыла тұрады;

4) оңалту рәсімі қолданылған салық кезеңінен кейінгі салық кезеңдеріндегі салық есептілігіне сәйкес салық төлеуші есептеген, салықтың тексерулердің нәтижелері бойынша салық қызметі органы есепке жазған салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер төленеді.

2. Оңалту жоспары бекітілгеннен кейін:

1) оңалту жоспарында көзделгендерді қоспағанда, мүлікпен әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс мәмілелер кредиторлар жиналысының келісімімен жасалады;

2) кредиторлық берешекті өтеу кестесі оңалту жоспарына сәйкес орындалмаған жағдайда, оңалту жоспарында көрсетілген кредиторлық берешекті өтеу күнінен немесе кезеңінен кейінгі күннен бастап осы Заңның 49-бабы 1-тармағының 4) тармақшасында, сондай-ақ осы баптың 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында белгіленген шектеулер алынады.

69-бап. Оңалту рәсімінде борышкердің мүлкі мен істерін басқару

1. Борышкер мүлкінің меншік иесінің (ол уәкілеттік берген органның), құрылтайшылардың (қатысушылардың) өтініші бойынша, кредиторлар жиналысының келісімімен, оңалту жоспары бекітілген сәттен бастап сот борышкердің мүлкі мен істерін басқару құқығын борышкер мүлкінің меншік иесінде, құрылтайшыларда (қатысушыларда) сақтайды.

Борышкердің мүлкі мен істерін басқару құқықтарын сақтау туралы өтініш кредиторлар жиналысының шешімі қоса тіркеле отырып, оңалту жоспарын ұсынумен бір мезгілде сотқа жіберіледі.

Кредиторлар жиналысы борышкер мүлкінің меншік иесінің, құрылтайшылардың (қатысушылардың) борышкер мүлкі мен істерін басқару құқығының күшін жою туралы шешім қабылдаған жағдайда, кредиторлар жиналысы уәкілетті органда тіркелген тұлғалар арасынан өздерінің оңалтуды басқарушы кандидатурасын ұсынуға міндетті. Кредиторлар жиналысының борышкер мүлкі мен істерін басқару құқығының күшін жою туралы шешімі оңалту жоспарын ұсынумен бір мезгілде сотқа жіберіледі.

Борышкер мүлкінің меншік иесі, құрылтайшылар (қатысушылар) борышкердің мүлкі мен істерін басқарудан шеттетілген жағдайда да кредиторлар жиналысы оңалтуды басқарушы кандидатурасын ұсынуға міндетті.

Кредитор (кредиторлар) органның осы Заңда көзделген міндеттерді бұзғанын анықтаған жағдайда, борышкер мүлкінің меншік иесі (ол уәкілеттік берген орган), құрылтайшылар (қатысушылар) кредиторлар жиналысының шешімі бойынша борышкердің басқару органдарының мүшелерін ауыстыру жүргізуге міндетті.

2. Оңалтуды басқарушының кандидатурасын таңдаған кезде кредиторлар жиналысы уәкілетті органда есепте тұрған тұлғаларға қатысты ұсынымдарды дәрменсіз борышкердің мүлкі мен істерін басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлғалардың кәсіптік бірлестіктерінен алуы мүмкін.

3. Уәкілетті орган оңалту жоспарын бекіту туралы ұйғарым немесе борышкер мүлкінің меншік иесін, құрылтайшыларды (қатысушыларды) борышкердің мүлкі мен істерін басқарудан шеттету туралы ұйғарым заңды күшіне енген күннен бастап бес жұмыс күні ішінде кредиторлар жиналысы ұсынған кандидатураны оңалтуды басқарушы етіп тағайындауға міндетті.

Егер кредиторлар жиналысы ұсынған кандидатура осы Заңның 12-тармағында көзделген негіздер бойынша оңалтуды басқарушы етіп тағайындалуы мүмкін болмаса, уәкілетті орган оңалтуды басқарушының кандидатурасы ұсынылған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде кредиторлар жиналысына уәждеделген бас тарту жіберуге міндетті.

Уәкілетті орган ұсынылған кандидатураны тағайындаудан бас тартқан жағдайда кредиторлар жиналысы оңалтуды басқарушы етіп тағайындау үшін басқа кандидатура беруге міндетті.

4. Кредиторлық берешекті өтеу кестесі үш айдан астам мерзімде орындалмаған және (немесе) уәкілетті орган анықтағандарды қоса алғанда, осы Заңды бұзушылықтар анықталған жағдайларда, сот борышкердің мүлкі мен істерін басқару құқығын сақтаған борышкер мүлкінің меншік иесін, құрылтайшыларды (қатысушыларды) кредиторлар жиналысы уәкілеттік берген тұлғаның өтініші бойынша өтініш келіп түскен күннен бастап он бес күн ішінде басқарудан шеттетеді.

Сот ұйғарымында мыналар:

уәкілетті органға ұйғарым заңды күшіне енген күннен бастап бес күн мерзімде оңалтуды басқарушыны тағайындауды тапсыру; борышкердің есепке алу құжаттамасын, құрылтайшылық, сондай-ақ борышкер мүлкіне құқық белгілейтін құжаттарды, мөрлер мен мөртабандарды беруі туралы нұсқаулар қамтылуға тиіс.

70-бап. Уақытша әкімшінің өкілеттіліктері

1. Уақытша әкімші мыналарға:
1) оңалту жоспарымен танысуға;
2) кредиторлардан негіздерін растайтын құжаттарды мен мәлімделген талаптардың сомасын сұратуға құқылы.

2. Уақытша әкімші мыналарға:
1) борышкердің мәмілені кәдімгі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс келісу туралы өтінішін бес жұмыс күні ішінде қарауға;

2) сотқа уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша оңалту жоспарының тиімділігі (тиімсіздігі) туралы қорытындыны ұсынуға;

3) кредиторлар талаптары мәлімделген сәттен бастап он жұмыс күні ішінде оларды қарауға және мойындалған талаптарын тізілімге енгізуге;

4) кредитордың назарына оның талаптарын қарау нәтижелерін (толық көлемде немесе бір бөлігін мойындау немесе мойындамау туралы) шешім қабылдаған күннен кейінгі күні жазбаша (мойындамау себептерін көрсете отырып) жеткізуге;

5) оңалту рәсімі қолданылған сәттен бастап екі айдан аспайтын мерзімде кредиторлар талаптарының тізілімін қалыптастыруға және уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін уәкілетті органға және борышкерге кредиторлар талаптарының тізілімін, сондай-ақ талаптары мойындалмаған кредиторлардың тізбесін ұсынуға;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де өкілеттіктерді орындауға міндетті.

71-бап. Оңалтуды басқарушы

Осы Заңда белгіленген жағдайларда оңалтуды басқарушыны оңалту жоспарын бекіту туралы сот ұйғарымы күшіне енгеннен кейін бес жұмыс күні ішінде уәкілетті орган тағайындайды.

72-бап. Оңалтуды басқарушының өкілеттіктері

1. Оңалтуды басқарушы:
1) осы Заңда белгіленген өкілеттіктер шегінде борышкердің мүлкіне иелік етуге;
2) ұйымдардан, мемлекеттік органдардан және олардың лауазымды тұлғаларынан борышкер туралы ақпаратты сұратуға және алуға;
3) ақпараттық жүйені қолдана отырып, оңалту және банкроттық туралы заңнамамен реттелетін қатынастарға қатысуға;
4) кредиторлар жиналысының шешімі бойынша оңалту жоспарында көзделмеген

мәмілелерді қоспағанда, әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс
мәмілелерді жасауға;

5) кредиторлар жиналысының келісімімен борышкердің тұтынуға, оның ішінде
борышкердің қызметкерлеріне еңбекақы төлеуге жұмсалатын шығыстарды ұлғайтуға
әкеп соғатын шешімдер қабылдауға;

6) кредиторлардан мәлімделген талаптардың негізділігін және сомасын растайтын
құжаттарды сұратуға құқылы.

2. Оңалтуды басқарушы:

1) борышкердің мүлкін басқаруға, қабылдауға және қорғау мен бақылауды
қамтамасыз етуге;

2) оңалту жоспарын орындауды ұйымдастыруға;

3) сотқа оңалту рәсіміне кредиторлар жиналысымен келісілген өзгерістер мен
толықтырулар енгізу туралы қолдаухат жіберуге;

4) кредиторлар талаптарының тізілімін жүргізуге;

5) кредиторлар комитетінің барлық мүшелеріне осы Заңның 77-бабының 1-
тармағында белгіленген мерзімдерде өткізілетін комитеттің бірінші отырысының
өтетін күні мен орны туралы хабарлауға;

6) осы Заңның 26-бабының 4-тармағында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде
кредиторлар комитетінің мүшелеріне хабарлама жіберуге;

7) осы Заңның 20-бабының 1-тармағында белгіленген іс-әрекеттерді жасауға;

8) осы Заңның 7-бабында көрсетілген мән-жайлар кезінде борышкер жасасқан
мәмілелерді анықтауға және сот тәртібімен оларды жарамсыз деп тану не мүлікті
қайтару туралы талаптар қоюға;

9) осы Заңда белгіленген жағдайларда оңалту рәсімін тоқтату туралы сотқа жүгінуге
;

10) осы Заңда көзделген жағдайларда оңалту рәсімін тоқтата тұру туралы сотқа
жүгінуге;

11) осы Заңда белгіленген жағдайларда оңалту рәсімін тоқтату және борышкерді
банкрот деп тану туралы сотқа жүгінуге;

12) өткен айдағы қаржылық жағдайы, кәдімгі коммерциялық операциялар
барысында жасалған мәмілелер туралы ақпаратты әр айдың он бесінен кешіктірмей
кредиторлар комитеті мүшелерінің назарына жеткізуге, кредиторлар комитетінің
талабы бойынша кез келген ақпаратты ұсынуға;

13) өзінің қызметін жүзеге асыру барысы туралы толық ақпаратты борышкердің кез
келген кредиторына оның жазбаша сұрауы негізінде беруге;

14) ұсынылған ақпаратқа енгізілген мәліметтерді растайтын құжаттар көшірмелерін
қоса бере отырып уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша оңалту рәсімінің жүзеге
асырылу барысы туралы ағымдағы ақпаратты есепті кезеңнен кейінгі айдың бесінші
күнінен кешіктірмей ай сайын уәкілетті органға ұсынуға;

15) оңалтуды басқарушы шеттетілген (босатылған) немесе ауыстырылған жағдайда шеттету (босату) немесе ауыстыру туралы шешім қабылданған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жаңадан тағайындалған оңалтуды басқарушыға құрылтай құжаттарын, есепке алу құжаттамасын, мөрлерді, мөртабандарды, материалдық және өзге де құндылықтарды беруге;

16) кредитордың назарына оның талаптарын (толық көлемде немесе бір бөлігінде тану немесе танымау туралы) қараудың нәтижелерін шешім қабылдаған күннен кейінгі күні (танымау себептерін көрсете отырып) жеткізуге;

17) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де өкілеттіктерді орындауға міндетті.

3. Егер борышкердің оңалту рәсімі қолданылғаннан кейін туындаған ақшалай міндеттемелерінің жалпы сомасы оңалту рәсімі қолданылған кездегі кредиттік берешектің жалпы сомасының жиырма пайызынан асып кетсе, оңалтуды басқарушы борышкердің жаңа ақшалай міндеттемелерін туғызатын мәмілелерді кредиторлар комитетінің келісімімен ғана жасаса алады.

73-бап. Оңалтуды басқарушының жауапкершілігі

Оңалтуды басқарушы оңалту рәсімін тиісті түрде жүргізбегендігі үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауап береді.

74-бап. Кредиторлар талаптарының тізілімін қалыптастыру

1. Уақытша әкімші оны тағайындаған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оңалту рәсімін қолдану туралы хабарламаны және уәкілетті органның интернет-ресурсына орналастыру үшін қазақ және орыс тілдерінде кредиторлар талаптарын мәлімдеу тәртібінде уәкілетті органға жібереді;

Уәкілетті орган хабарламаны алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оны өз интернет-ресурсына орналастыруға міндетті.

Борышкердің интернет-ресурсы бар болған жағдайда, борышкерге оңалту рәсімінің қолданылуы және кредиторлардың талаптарын мәлімдеу тәртібі туралы хабарламаны аталған интернет-ресурста жариялау міндетті болып табылады.

2. Кредиторлардың банкротқа қоятын талаптары олар кредиторлар талаптарын мәлімдеу тәртібі туралы жариялаған сәттен бастап бір ай мерзімнен кешіктірмей мәлімдеуі тиіс.

Кредиторлардың талаптарында талаптың сомасы туралы мәліметтер салыстыру үшін құжаттардың түпнұсқаларын бір мезгілде ұсына отырып (талаптың негіздемесі мен сомасын растайтын құжаттардың (күшіне енген сот шешімдері, шарттардың көшірмелері, борышкердің борышын мойындауы) көшірмелерін қоса негізгі борыштың, сыйақының (мүддесінің), тұрақсыздық айыбының және өзге айыппұл санкцияларының, залалдарының сомалары туралы жеке) қамтылуы тиіс.

Кредиторлар, сондай-ақ талаптың негіздемесі мен сомасын растайтын өзге құжаттарды ұсынуға құқылы.

Кредиторлардың шетел валютасында көрсетілген талаптары Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі борышкерді банкрот деп тану және оны банкроттық рәсім арқылы тарату туралы сот шешім қабылдаған сәтте белгілеген бағам бойынша т е ң г е м е н е с е п т е л е д і .

3. Осы баптың 2-тармағында көзделген мерзімде мәлімделген кредиторлардың талаптарын уақытша басқарушы оларды алған сәттен бастап он жұмыс күні ішінде қарауы тиіс және мойындалған талаптар тізілімге енгізіледі.

Кредиторлардың бұрын сотқа мәлімдеген талаптары, егер олар осы баптың 2-тармағының екінші абзацында көрсетілген талаптарға жауап беретін болса, кредит олардың өтініші болған кезде тізілімге енгізілуі мүмкін.

Кредиторлардың талаптары тізіліміне осы Заңның 93-бабының 5-тармағында қарастырылған талаптар енгізілмейді.

4. Кредиторлар борышкерге берешектің сомасын және осы сомаға тиесілі сыйақыны (мүддені), борышкер тарапынан міндеттемелерді орындамау немесе тиісінше орындамаудан келтірілген шығындарды, тұрақсыздық айыбын (айыппұлдар, өсімпұлдар) және өзге айыппұл санкцияларын қамтитын талаптарды қоюға құқылы.

Сыйақылардың (мүдденің) сомасы борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешімі қабылданған кезде айқындалады.

Кредиторлардың банкроттық рәсімге қатысуына байланысты шығыстар өтеуге ж а т п а й д ы .

5. Кредиторлардың талаптарын қарау нәтижелері туралы (талаптарды толық көлемде тану немесе мойындамау себептерін көрсете отырып бір бөлігінде танымау туралы) уақытша әкімші шешім қабылданған күннен кейінгі күні әрбір кредиторға ж а з б а ш а х а б а р л а у ғ а м і н д е т т і .

Уақытша әкімшінің шешімімен келіспеген жағдайда кредитор, құрылтайшы (қатысушы) оны он жұмыс күні ішінде банкроттық туралы істі қарайтын сотқа ш а ғ ы м д а н у ғ а қ ұ қ ы л ы .

6. Уақытша әкімші оңалту рәсімі қолданылатыны туралы сот шешімі шығарған күннен бастап екі ай мерзімнен кешіктірмей кредиторлардың талаптары тізілімін, сондай-ақ талаптары ескерілмеген кредиторлар тізімі уәкілетті органның интернет-ресурсына орналастыру үшін уәкілетті органға жіберуге міндетті.

Уәкілетті орган кредиторлардың талаптары тізілімін алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оны өзінің интернет-ресурсында орналастыруға міндетті.

75-бап. Оңалту жоспары және оны бекіту тәртібі

1. Оңалту жоспарында борышкердің төлемге қабілеттілігін қалпына келтіру бойынша нақты іс-шараларды (оңалту шараларын) және осы Заңның 79-бабының 2-тармағында көрсетілген кредиторлардың алдындағы берешекті өтеу кестесі қамтылуға т и і с .

Табиғи монополия субъектілері немесе тауар нарығында үстем (монополиялық)

жағдайға ие нарық субъектілері болып табылатын не республика экономикасы үшін маңызды стратегиялық мәні бар, азаматтардың өміріне, денсаулығына, ұлттық қауіпсіздікке немесе қоршаған ортаға әсер етуге қабілетті ұйымдардың оңалту жоспарына өзгерістер мен толықтыруларды тиісті орталық атқарушы органмен, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің тиісті аумақтық органымен, ал қала негізін құраушы кәсіпорындар бойынша - тиісті облыс (республикалық маңызы бар қала, астана) әкімімен келісілуге тиіс.

Оңалту жоспарына өзгерістер мен толықтырулар кредиторлар жиналысының келісімімен енгізіледі және сот бекітеді.

2. Оңалту жоспарын борышкер оңалту рәсімін қолдану туралы шешім заңды күшіне енген күннен бастап үш ай ішінде кредиторлармен бірлесіп әзірлеуі тиіс.

3. Оңалту жоспарын іске асыру мерзімі бес жылдан аспауға тиіс.

4. Оңалту шараларына санацияны, сауда-саттық жүргізу жолымен мүлікті (активтерді) сатуды, борышкердің талап ету құқықтарын басқаға беруді, борыштың бір бөлігін кешіруді, өсімпұлдар мен айыппұлдарды есептен шығаруды, борыштарды акцияларға айырбастауды, бітімгершілік келісімін жасасуды және басқаларды қоса алғанда, борышкердің төлемге қабілеттілігін қалпына келтіруге бағытталған кез келген ұйымдастырушылық-шаруашылық, техникалық, қаржы-экономикалық, құқықтық және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де іс-шараларды қ а м т у ы м ү м к і н .

5. Егер оңалту жоспары ақшалай қаражат көзі ретінде кредиттер (микрокредиттер) алуды қамтыса, оңалту жоспарына кредит (микрокредит) алу шарты қоса тіркеледі.

6. Оңалту жоспары кредиторлар талаптарының тізілімі бекітілгеннен кейін кредиторлар жиналысына келісу үшін берілуге тиіс.

7. Борышкер оңалту жоспарын кредиторлар жиналысында мақұлдағаннан күннен кешіктірмей уақытша әкімшіге ұсынуға міндетті.

Уақытша әкімші сотқа оңалту жоспарының тиімділігі (тиімсіздігі) туралы уәкілетті органмен бекітілген нысан бойынша қорытынды ұсынуға міндетті.

8. Табиғи монополия субъектілері немесе тауар нарығында үстем (монополиялық) жағдайға ие нарық субъектілері болып табылатын не республика экономикасы үшін маңызды стратегиялық мәні бар, азаматтардың өміріне, денсаулығына, ұлттық қауіпсіздікке немесе қоршаған ортаға әсер етуге қабілетті ұйымдардың оңалту жоспары тиісті орталық атқарушы органмен, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің тиісті аумақтық органымен, ал қала негізін құраушы кәсіпорындар бойынша - тиісті облыс (республикалық маңызы бар қала, астана) әкімімен келісілуге т и і с .

Ұсынылған оңалту жоспары он жұмыс күні ішінде қаралады.

9. Борышкер оңалту жоспарын кредиторлар жиналысында мақұлдағаннан кейін осы Заңның 58-бабы 2-тармағының 2) тармақшасында белгіленген мерзімнен кешіктірмей

с о т қ а

ұ с ы н у ғ а

м і н д е т т і .

10. Кредиторлар жиналысымен келісілген оңалту жоспары оны ұсынған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде сот ұйғарымымен бекітіледі.

11. Сот осы Заңда белгіленген талаптардың бұзылғандығы анықталған жағдайларда, сондай-ақ уақытша әкімші оңалту жоспарының тиімсіздігі туралы қорытынды ұсынуға қатысты оңалту жоспарын бекітуден бас тартуға құқылы.

12. Соттың оңалту жоспарын бекіту туралы ұйғарымында:

1) оңалту жоспарын бекіту туралы;

2) оңалту рәсімін аяқтау және қорытынды есеп беру мерзімдері туралы;

3) уақытша әкімшіні босату туралы;

4) уәкілетті органның оңалтуды басқарушыны тағайындау туралы немесе басқару құқығының борышкер мүлкінің меншік иесіне, қатысушыларға (акционерлерге) сақталғандығы туралы нұсқаулар қамтылуға тиіс.

76-бап. Борышкер талаптарының құқығын беру

Оңалту жоспарымен Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өткізілетін ашық сауда-саттықтарда бұл осы талаптарды сату жолымен борышкер талаптарының құқығын беру көзделуі мүмкін.

77-бап. Оңалту рәсіміндегі кредиторлар жиналысының ерекшеліктері

1. Оңалту рәсімі кезінде кредиторлардың бірінші жиналысын оңалту рәсімін қолдану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап үш айдан кешіктірілмеген мерзімде борышкер өткізеді.

2. Кредиторлар жиналысының құзыретіне:

1) оңалту жоспарын бекіткен кезден бастап борышкер мүлкін және істерін басқару құқығын борышкер мүлкінің меншік иесіне (ол уәкілеттік берген органға), құрылтайшыларға (қатысушыларға) сақтау немесе оның күшін жою туралы шешім қабылдау ;

2) кредиторлар комитетін құру туралы шешім қабылдау;

3) кредиторлар комитеті құрамының санын айқындау, құрамын қалыптастыру және бекіту ;

4) кредиторлар комитетінің құрамына өзгерістер енгізу;

5) оңалту жоспарын келісу ;

6) оңалту жоспарына өзгерістер мен толықтыруларды келісу;

7) оңалту рәсімінің мерзімін ұзартуға келісім беру;

8) кредиторлар комитеті мүшелерінің оңалту рәсімін жүзеге асыру барысы туралы ақпаратты кредиторлардың назарына жеткізу тәртібі мен мерзімін айқындау;

9) өзге мәмілелерді әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс жасалатындардың санатына жатқызу ;

10) оңалту жоспарында көзделмеген, әдеттегі коммерциялық операциялар

шеңберінен тыс мәмілелерді келісу;

11) борышкердің өндіріп алынуы мүмкін емес дебиторлық берешегінің сомасын бекіту;

12) уәкілетті органда тіркелген тұлғалардың ішінен оңалтуды басқарушының кандидатурасын таңдау;

13) оңалтуды басқарушыға және уақытша әкімшіге негізгі сыйақы төлеу мөлшерін айқындау;

14) борышкер мүлкін және істерін басқару құқығы борышкер мүлкінің меншік иесінде (ол уәкілеттік берген органда), құрылтайшыларда (қатысушыларда) сақталған жағдайда, борышкерді басқару органдары мүшелерінің ақшалай сыйақысының сомасын айқындау;

15) оңалтуды басқарушының (борышкердің) қорытынды есебін келісу;

16) өндіріп алынуы мүмкін емес дебиторлық берешектің сомасын бекіту;

17) осы Заңда көзделген өзге де өкілеттіктер жатады.

78-бап. Оңалту рәсіміндегі кредиторлар комитетінің ерекшеліктері

Кредиторлар комитеті мынадай өкілеттіктерді:

1) оңалтуды басқарушының іс-әрекеттерін бақылауды жүзеге асыру үшін кредиторлар комитеті мүшелерінің арасынан кредиторлар өкілін сайлайды;

2) оңалтуды басқарушыдан борышкердің қаржылық жағдайы мен оңалту рәсімін жүзеге асыру барысы туралы ақпарат беруді талап етеді;

3) оңалтуды басқарушының іс-әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) уәкілетті органға және (немесе) сотқа шағымданады, сондай-ақ оларды атқаратын міндеттерінен шеттету туралы уәкілетті органға жүгіну жөнінде шешім қабылдайды;

4) оңалтуды басқарушының қосымша сыйақы сомасын және оны төлеу тәртібін айқындайды;

5) кредиторлардың талаптарын есепке алу туралы шешім қабылдайды;

6) аудиторлық тексерудің және түгендеудің нәтижелерін назарға алады;

7) борышкердің мемлекеттік қолдау шараларына жүгінуі және оңалту рәсімін тоқтата тұруы туралы келісім береді;

8) оңалту жоспарында көзделгендерді қоса алғанда, борышкердің мүлкін (активтерін) әдеттегі коммерциялық операциялар шеңберінен тыс сату тәртібін айқындайды;

9) оңалту рәсімін өткізу үшін тартылатын қызметкерлердің саны мен әкімшілік шығыстарының сметасын бекітеді;

10) оңалтушы басқарушымен келісім жасасады;

11) осы Заңда көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

79-бап. Кредиторлармен есеп айырысу

1. Оңалту рәсімін қолданған кезден бастап:

1) моральдық зиянды өтеу туралы талаптарды қоспағанда, жалақыдан және (немесе) өзге де кірістен ұсталған алименттерді төлеу жөніндегі талаптар, сондай-ақ өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиян үшін борышкер жауапты болатын азаматтардың талаптары қанағаттандырылады;

2) төлеу мерзімі оңалту рәсімі қолданылғаннан кейін басталған, еңбек шарты бойынша жұмыс істеп жатқан адамдармен өтемақылар және еңбекақы төлеу бойынша, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдар төлеу бойынша және авторлық шарттар бойынша сыйақылар төлеу бойынша есеп айырысу жүргізіледі;

3) кредиторлардың міндеттемелерден, оның ішінде оңалтуды басқарушы (борышкер) жасасқан мәмілелерден туындаған, орындалу мерзімі оңалту рәсімін жүзеге асыру кезеңінде басталатын талаптары қанағаттандырылады.

2. Осы Заңның 107-бабында белгіленген кепіл кредиторлардың талаптарын өтеу тәртібін қоспағанда, борышкердің кредиторлар алдындағы берешектері бойынша басқа да барлық есеп айырысулар, оның ішінде өндіріп алынуы атқару парақтары бойынша немесе даусыз (акцептісіз) тәртіппен жүргізілетін берешектер осы Заңның 103 және 104-баптарында белгіленген кезектілік пен есеп айырысу қағидалары сақтала отырып, оңалту жоспарына сәйкес кредиторлар талаптарының тізілімі бекітілгеннен кейін жүзеге асырылады.

Өткен салық кезеңдері және оңалту рәсімі қолданылған салық кезеңі үшін салық есептілігіне сәйкес салық төлеуші есептеген, салықтық тексерулер нәтижелері бойынша салық қызметі органы есепке жазған салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеу бойынша міндеттемелер туындаған кезде кредиторлар талаптарының тізіліміне, сондай-ақ оңалту жоспарына тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізіледі.

3. Кредиторлардың оңалту рәсімі енгізілгенге дейін туындаған талаптарын қанағаттандыру, осы баптың 1-тармағының 1) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, кредиторлар талаптарының тізілімі жарияланғаннан кейін жүргізіледі.

4. Кепілді кредитор:

1) өзінің заңды мүдделеріне қауіп төндіретін, осы Заңды бұзушылық анықталған;

2) өзінің алдындағы берешекті өтеу кестесі бұзылған;

3) кепіл нысанасы болып табылатын мүлік құнының өз мүдделеріне қысым жасауға әкеп соқтыратындай төмендеуі;

4) егер өзінің алдындағы міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету нысанасы болып табылатын мүлік борышкер-кәсіпорынның қызметін жалғастыру үшін немесе оңалту жоспарын іске асыру үшін талап етілмеген жағдайларда өзінің алдындағы міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету нысанасы болып табылатын борышкер мүлкіне өндіріп алуды қолдану туралы сотқа жүгінуге құқылы.

80-бап. Санация

1. Егер дәрменсіз борышкерді оңалту жоспарында, оңалту шаралары ретінде оның санациясын қамтыса, санацияға қатысушының борышкерге және/немесе кредиторларға оңалту жоспарына сәйкес сомасы мен мерзімдерін көрсете отырып, ақша аудару туралы жазбаша міндеттемесі жоспарға қоса берілуі тиіс.

2. Санацияға қатысушы барлық кредиторлардың талаптарын олармен келісілген мерзімде қанағаттандыруды қамтамасыз ету міндеттемесін өз мойнына ала алады. Бұл жағдайда борышкерді басқаруды санацияға қатысушы немесе оңалтуды басқарушы үшін көзделген өкілеттіктер шегінде ол тағайындаған тұлға жүзеге асырады. Осы Заңның 12-бабының 3-тармағында белгіленген ережелер санацияға қатысушыға қолданылмайды.

3. Сот, сондай-ақ уәкілетті орган санацияға қатысушыдан оның осы баптың 1 және 2-тармақтарында көзделген міндеттемелерді орындау мүмкіндігін растайтын құжаттарды сұратып алуға құқылы.

81-бап. Санацияға қатысушылардың келісімі

Егер санацияға кредиторлардың талаптарын қанағаттандыруды қамтамасыз ету міндеттемесін өз мойнына алған екі және одан да көп тұлғалар қатысса, олар кредиторлардың алдындағы жауапкершілікті өздерінің арасында бөлуді, санацияға қатысудан ол басталғаннан кейін санацияға қатысушылардың біреуі немесе бірнешеуі бас тартқан жағдайдағы жауапкершілікті, борышкер мүлкін басқаруға қатысу тәртібін көздейтін келісім жасасуға тиіс.

82-бап. Санацияға қатысушылардың жауапкершілігі

1. Осы Заңның 80-бабының 2-тармағында көзделген міндеттемені өз мойнына алған санацияға қатысушы борышкер таратылғаннан кейін, егер ықтиярсыз күштің салдарынан немесе кредиторлардың, не борышкердің (борышкер мүлкінің меншік иесінің) іс-әрекеттері салдарынан санация мақсаттарына қол жеткізілмегенін дәлелдей алмаса, оның өтелмеген міндеттемелері бойынша субсидиарлық жауапкершілікті көтереді.

Егер келісімде басқаша көзделмесе, санацияға екі немесе одан да көп тұлға қатысқан жағдайда, мұндай жауапкершілікті олар бірігіп көтереді.

2. Дәрменсіз борышкердің кредиторлар талаптарын қанағаттандыруды қамтамасыз ету міндетін өз мойнына алмаған санацияға қатысушының жауапкершілігі қатысушының оңалтуды басқарушымен уәкілетті орган және кредиторлар комитеті бекіткен келісіммен айқындалады.

83-бап. Санацияға қатысушының құқықтары

1. Санацияның мақсатына жетуге байланысты банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізу тоқтатылған кезде өзіне осы Заңның 80-бабының 2-тармағында көзделген міндеттемені алған және борышкер мүлкінің меншік иесі болып табылмайтын қатысушы өзі инвестициялаған қаражат сомасында санация басталғанға дейін шаруашылық серіктестігіне қатысушылардың, акционерлік қоғам акционерлерінің

жалпы жиналысында қабылданған шешімнің негізінде шаруашылық серіктестігі қатысушысының, акционерлік қоғам акционерінің құқығына ие болады, ал егер борышкер мемлекеттік кәсіпорын болып табылса, мемлекеттік орган мүлкінің уәкілетті меншік иесі шешімінің негізінде борышкер алдын ала шаруашылық серіктестігі, акционерлік қоғам болып қайта ұйымдастырылғаннан кейін шаруашылық серіктестігінің, акционерлік қоғам акционерінің қатысушы құқығына ие болады. Егер борышкер өндірістік кооператив болып табылса, санацияға қатысушы кооператив мүшелерінің жалпы жиналысы шешімінің негізінде шаруашылық серіктестігі борышкер болып, алдын ала қайта ұйымдастырылғаннан кейін шаруашылық серіктестігінің қатысушысы құқығына ие болады.

Аталған шешім сотқа оңалту жоспарымен бірге ұсынылуы тиіс.

Бұл жағдайда құрылған шаруашылық серіктестігінің жарғылық капиталының мөлшері жарғылық капитал екі жыл бойы белгіленген мөлшерге дейін толықтырылған жағдайда, Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген ең төменгі мөлшерден а з б о л у ы м ү м к і н .

2. Санацияға екі немесе одан да көп тұлғалар қатысқан жағдайда борышкердің мүлкіндегі үлес мөлшері олардың әрқайсысы санация мақсаты үшін пайдаланған қаражаттың сомасына қарай белгіленеді.

84-бап. Оңалту рәсімін тоқтату

1. Оңалтуды басқарушы:

1) егер борышкерге қатысты оңалту рәсімінің мақсатына қол жеткізілсе;
2) егер ол бұл мақсатқа қол жеткізу мүмкін еместігіне көз жеткізсе, кредиторлар жиналысының шешімі бойынша борышкерге қатысты оңалту рәсімін тоқтату туралы өтінішпен сотқа жүгінеді.

Оңалтуды басқарушының өтінішіне оңалтуды басқарушының қорытынды есебі қоса беріледі.

Мемлекеттік қолдау шаралары шеңберінде бекітілген оңалту жоспары орындалған жағдайда, мемлекеттік қолдау шараларының қатысушысы оңалту рәсімін тоқтату туралы өтінішпен жүгінеді.

2. Борышкерді оңалту жоспарын іске асыру не оңалтуды басқарушының іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) өз мүдделеріне залал келтіреді деп есептейтін борышкер мүлкінің меншік иесі (ол уәкілеттік берген орган) оңалту рәсімін тоқтату туралы сотқа жүгіне алады.

3. Кредиторлар жиналысының өткізілуі туралы тиісті түрде хабардар етілмеген жағдайда, талап қою сомасы кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген талаптардың жалпы сомасының кемінде он пайызын құрайтын кредитордың оңалту рәсімін тоқтату туралы сотқа жүгінуге құқығы бар.

4. Кредитор (кредиторлар):

1) борышкердің кредиторлар талаптарының тізілімін, оңалту жоспарын құру

жөніндегі іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) өзінің мүліктік мүдделеріне залал келтіретінін растайтын негіздер болған кезде;

2) кредиторлық берешекті өтеу кестесі үш айдан астам орындалмаған кезде;

3) оңалту рәсімін қолдану туралы өтінішке қоса берілген құжаттарда қамтылған дәйексіз мәліметтерді ұсыну фактілері анықталған кезде;

4) борышкерді оңалту жоспарын іске асыру не оңалтуды басқарушының іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) өзінің мүліктік мүдделеріне залал келтіретінін растайтын негіздер болған кезде оңалту рәсімін тоқтату туралы өтінішпен сотқа жүгінуі мүмкін.

5. Сотқа осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасында, 2, 3, 4-тармақтарында көзделген негіздер бойынша оңалту рәсімін тоқтату туралы өтініш берілген кезде өтініш беруші тұлға борышкерді банкрот деп тану туралы талапты өтініште көрсетуге м і н д е т т і .

Осы тармақтың талаптары орындалмаған жағдайда сот оңалту рәсімін тоқтату туралы өтінішті қараусыз қалдырады.

6. Кредиторлар жиналысы оңалту рәсімін келісуден бас тартқан не борышкер осы Заңның 58-бабының 2-тармағының 4) тармақшасында белгіленген мерзімде оңалту жоспарын ұсынбаған жағдайларда, сот оңалту рәсімін тоқтатады.

85-бап. Оңалту рәсімін тоқтатудың салдарлары

Осы Заңның 84-бабының 1-тармағының 2) тармақшасында, 2, 3, 4-тармақтарында көзделген негіздер бойынша оңалту рәсімі тоқтатылған және банкроттық туралы іс қозғалған (қайта басталған) жағдайда:

1) осы Заңның 68-бабында көзделген салдарлар сақталады;

2) борышкерді банкрот деп тану туралы шешім шығарылғанға және банкроттық басқарушы тағайындалғанға дейін борышкер мүлкін және істерін басқару құқығы оңалту рәсімінде басқаруды жүзеге асырған тұлғада сақталады.

6-тарау. Банкроттық рәсім

86-бап. Банкроттық рәсімді өткізу мерзімі

1. Банкроттық рәсімді өткізу мерзімі сот шешімімен айқындалады және ол тоғыз айдан аспауға тиіс. Бұл мерзімді кредиторлар жиналысының келісімімен банкроттық басқарушының қолдаухаты бойынша сот 3 айдан артық ұзарта алмайды.

Банкроттық рәсімді өткізу мерзімі борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап есептеледі.

2. Банкроттық рәсімді өткізу мерзімін ұзартуға:

1) борышкердің және оның кредиторларының мүліктік мүдделерін қозғайтын істің с о т ө н д і р і с і н д е болуы;

2) өткізілмеген мүліктің болуы;

3) банкроттық басқарушының қылмыстық қудалау органдарына борышкердің және

оның кредиторларының мүдделеріне қарсы арнайы немесе жалған банкроттық, өзге де құқық бұзушылықтар немесе қылмыстар белгілері бойынша жүгінуі;

4) қорытынды есепті бекітуден бас тартуы туралы сот ұйғарымында көрсетілген Қазақстан Республикасының заң бұзушылықтарын жою қажеттігі;

5) уәкілетті орган анықтаған Қазақстан Республикасының заң бұзушылықтарын жою қажеттігі негіз болып табылады.

87-бап. Банкроттық рәсімге қатысушылар

Банкроттық рәсімге қатысушылар:

1) банкроттық туралы істі қарайтын сот;

2) уәкілетті орган;

3) банкрот;

4) банкрот мүлкінің меншік иесі, қатысушылар (құрылтайшылар);

5) кредитор;

6) уақытша және банкроттық басқарушы болып табылады.

88-бап. Банкроттық рәсімдегі соттың өкілеттігі

Соттың банкроттық рәсімде мынадай өкілеттіктері бар:

1) банкроттық рәсімді қозғайды, ұзартады және тоқтатады;

2) заңды тұлғалардың тіркелуін жүзеге асыратын әділет органына, уәкілетті органға, жеке сот орындаушыларының алқасына және борышкердің тұрғылықты жері бойынша аумақтық атқарушы іс жүргізу органына заңды тұлғаны банкрот деп тану туралы шешім шығарылғанын хабарлайды;

3) банкрот мүліктік сипаттағы жауапкер ретінде болатын даулар бойынша істерді өзінің жүргізуіне қабылдайды;

4) уақытша басқарушыны тағайындайды және шеттетеді;

5) банкроттық рәсімге қатысушылар арасындағы дауларды шешеді.

89-бап. Банкроттық рәсімді қозғаудың салдарлары

1. Борышкерді банкрот деп тану және банкроттық рәсімді қозғау туралы сот шешім шығарған күннен бастап:

1) банкроттың лауазымды тұлғаларына мүлікті иеліктен айыруға (иеліктен айыруға рұқсатты кредиторлар жиналысы берген кездегі жағдайлардан басқа) және беруге және міндеттемелерді өтеуге тыйым салынады;

2) банкроттың барлық борыштық міндеттемелерінің мерзімдері өткен деп саналады;

3) банкрот берешектерінің барлық түрлері бойынша тұрақсыздық айыбын және сыйақыларды (мүдделерді) есептеу тоқтатылады;

4) егер банкроттың қатысумен сотта қаралатын мүліктік сипаттағы даулар бойынша қабылданған шешімдер заңды күшіне енбесе, олар тоқтатылады;

5) кепілдіктер мен кепілдемелерді орындау бойынша талаптарды, сондай-ақ кепіл беруші үшінші тұлғалар болған кездегі жағдайларда өндіріп алуды кепіл затына айналдыруды қоспағанда, банкроттық рәсімдер шеңберінде ғана банкротқа талаптар

6) әкімші өтінішінің негізінде банкроттың мүлкіне қойылған барлық шектеулер (борышкердің шоттарына қаржылық және мемлекеттік органдар қойған инкассалық өкімдер, сот орындаушыларының мүлікке тыйым салуы және басқалар) оларды салған органдардың тиісті шешімдерін қабылдамастан алып тасталады;

7) банкроттың мүлкіне жаңа тыйым салуларға және банкроттың мүлкіне билік етуге өзге шектеулерге мәмілені жарамсыз деп тану туралы және банкротқа қойылған мүлікті өзгенің заңсыз иеленуінен талап ету туралы талап қоюы бойынша ғана жол беріледі.

2. Банкроттық рәсімді қозғау сәтінде сатып алушыға тапсырылмаған банкроттың мүлкі банкроттың мүліктік массасы құрамына енгізіледі, ал кредитор немесе орындалмаған міндеттеме бойынша дәрменсіз сатып алушы банкроттық рәсімнің шеңберінде борышкерге өз талаптарын қоюға құқылы.

90-бап. Уақытша басқарушының өкілеттіктері

1. У а қ ы т ш а б а с қ а р у ш ы :

1) мемлекеттік органдарда заңды және жеке тұлғалардан борышкер, оның мүлкі туралы, оған өтеусіз негізде берілуі тиіс растайтын құжаттардың көшірмелерін қоса сұрау салу берілген сәттен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынылуы тиіс а қ п а р а т қ а с ұ р а у с а л у ғ а ;

2) борышкердің оны банкрот деп танығанға дейін осы Заңды бұза отырып жасаған мәмілелерін анықтауға және оларды жарамсыз деп тану туралы және сот тәртібінде мүлікті қайтару туралы талап қоюға ;

3) әдейі немесе жалған банкроттық жағдайлары анықталған кезде сотқа жүгінуге;

4) мәлімделген талаптардың негізі мен сомасын растайтын құжаттарды кредиторлардан с ұ р а т у ғ а қ ұ қ ы л ы .

2. Сот тағайындаған сәттен бастап және банкроттық туралы істі қарау аяқталғанға дейін у а қ ы т ш а б а с қ а р у ш ы :

1) сот шешімі шығарылғанға дейін оның төлем қабілетсіздігі белгілерінің бар не жоқ екенін растау мақсатында бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік құжаттарының негізінде борышкердің қаржылық жағдайы туралы мәліметтерді ж и н а у д ы ж ү з е г е а с ы р у ғ а ;

2) сотқа борышкердің қаржылық жағдайы туралы қорытындыны ұсынуға;

3) оны тағайындау туралы сот анықтама шығарған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде уәкілетті органға банкроттық туралы істі қозғау және кредиторлардың талап қоюды мәлімдеу тәртібі туралы жарияланымдарды қазақ және орыс тілдерінде уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін уәкілетті органға жіберуге;

4) сот талқылауы кезеңінде құрылтайшылардың (қатысушылардың), борышкер мүлкінің меншік иесінің оларды шығаруына жол бермеу мақсатында борышкердің активтерін бақылауды қамтамасыз етуге міндетті;

5) әдеттегі коммерциялық шеңберінен тыс мәмілелерді келісу туралы борышкердің

өтінішін бес жұмыс күні ішінде қарауға.

3. Борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешімі шығарылғаннан кейін уақытша басқарушы :

1) Борышкер банкрот деп танылған сәттен бастап екі жұмыс күні ішінде уәкілетті органға қазақ және орыс тілдерінде борышкерді банкрот деп тану туралы жарияланымды уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін уәкілетті органға жіберуге ;

2) банкрот қызметкерлерін Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес алдағы еңбек шартының тоқтатылатыны туралы хабардар етуге;

3) банкроттың мүлкін күзетуді және бақылауды қамтамасыз етуге;

4) кредиторлар талаптарының тізілімін қалыптастыру;

5) кредиторлардың талаптарын қабылдау мерзімі аяқталған сәттен бастап бес жұмыс күні ішінде кредиторлардың талаптарының жасалған тізілімін, сондай-ақ талаптары танылмаған кредиторлар тізбесін уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін уәкілетті органға жіберуге;

6) банкроттың мүліктік массасына түгендеуді жүргізуге және түгендеу бойынша есепті кредиторлардың алғашқы жиналысына ұсынуға;

7) егер банкроттық басқарушы тағайындалғанға дейін мұндай мүліктің құны елеулі төмендеген (тез бұзылатын, маусымдық тауарлар, мал және жедел өткізуді талап ететін өзге де тауарлар) жағдайларда уәкілетті органмен келісім бойынша банкроттың мүлкін сатуды жүзеге асыруға ;

8) банкроттық рәсімді жүзеге асыру барысы туралы ағымдағы ақпаратты уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша, сондай-ақ ұсынылған ақпаратқа енгізілген мәліметтерді растайтын құжаттардың көшірмелерін есепті кезеңнен кейінгі айдың бесінші күнінен кешіктірмей ай сайын уәкілетті органға ұсынуға;

9) кредитордың және борышкер мүлкінің меншік иесінің жазбаша сұрау салуы негізінде банкроттық рәсмін жүзеге асырылу барысы туралы сұрау салу алынған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей хабарлауға;

10) кредиторларға кредиторлардың жиналысын өткізу күні, уақыты мен орны туралы хабарлауға ;

11) сот борышкердің және оның кредиторларының мүдделерін қозғайтын акті шығарған жағдайда, өтініші бойынша банкроттық туралы іс қозғалған кредиторға не борышкерге оны алған сәттен бастап үш жұмыс күні ішінде оның көшірмесін осы сот актісіне қайта шағымдану үшін ұсынуға;

12) кредиторлардың алғашқы жиналысын ұйымдастыруға және өткізуге;

13) уәкілетті органның сұрау салуы бойынша банкроттық рәсімнің өту барысы және растайтын құжаттар көшірмелері туралы қажетті ақпаратты беруге;

14) банкроттық басқарушыға (уәкілетті органға) оны тағайындаған (борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешім шығарған) күннен бастап үш жұмыс күні ішінде

құрылтай құжаттарын, есепке алу құжаттарын, мөрлерді, мөртабандарды, материалдық және өзге құндылықтарды беруге;

15) сот іс бойынша өндірісті тоқтата тұру немесе тоқтату туралы анықтама, борышкерді банкрот деп танудан бас тарту туралы шешім шығарған, не борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешімі жойылған жағдайда құрылтай құжаттарын, есепке алу құжаттарын, мөрлерді, мөртабандарды, материалдық және өзге құндылықтарды беруге;

16) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де өкілеттіктерді орындауға міндетті.

91-бап. Банкроттық басқарушының өкілеттіктері

1. Банкроттық басқарушы кредиторлардан мәлімделген талаптардың негізі мен сомасын растайтын құжаттарды сұрауға құқылы.

2. Банкроттық басқарушы:

1) оны тағайындаған сәттен бастап үш жұмыс күнінен аспайтын мерзімде уақытша басқарушыдан банкроттың мүлкіне құрылтай, қаржы және құқық белгілейтін құжаттарды, мөрді және банкроттың мүлкін қабылдауға;

2) оны тағайындағаннан кейін жеті жұмыс күні ішінде мемлекеттік органдардан, заңды және жеке тұлғалардан банкрот, оған тиесілі мүлік туралы ақпаратты және растайтын құжаттардың көшірмелерін талап етуге, егер көрсетілген ақпарат пен құжаттарды оған уақытша басқарушы бермеген болса, оларды сұрау салу жіберілген сәттен бастап он жұмыс күнінен аспайтын мерзімде ақысыз негізде оған ұсынуға тиіс.

3) борышкердің мүлкін қорғау мен бақылауды қамтамасыз етуге;

4) кредиторлар комитеті дебиторлық берешекті сатып туралы шешім қабылдаған жағдайларды қоспағанда, банкрот алдында берешегі бар адамдарды белгілеген сәттен бастап жеті жұмыс күнінен аспайтын мерзімде осы берешекті сот тәртібімен өндіріп алу туралы талап қоюға;

5) борышкер оны банкрот деп танығанға дейін осы Заңның талаптарын бұза отырып жасаған мәмілелерді анықтауға және оларды жарамсыз деп тану туралы не мүлікті сот тәртібімен қайтару туралы талап қоюға;

6) кредиторлар комитетінің шешімі негізінде банкроттық туралы іс қозғалғанға дейін борышкермен жасалған шарттарды өзгертуге немесе бұзуға;

7) банкроттың мүлкін (активтерін) сату жоспарын әзірлеуге және оны іске асыруды жүзеге асыруға;

8) кредиторлар талаптарының тізілімін жүргізуге;

9) осы Заңның 11-бабының 5-тармағында белгіленген адамдарды анықтауға;

10) кредиторлар комитеті есеп-айырысуға көшу туралы шешім қабылдағаннан кейін жеті жұмыс күні ішінде кредиторлармен есеп-айырысуды жүзеге асыруға;

11) уәкілетті органның сұрау салуы бойынша оған растайтын құжаттардың көшірмелерін қоса бере отырып, банкроттық рәсімінің жүзеге асырылу барысы туралы

уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін уәкілетті органға жібереді.

Уәкілетті орган хабарлама алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оны өзінің интернет-ресурсында орналастыруға міндетті.

Борышкерде интернет-ресурс болған кезде аталған интернет-ресурста хабарламаны жариялау міндетті болып табылады.

2. Уақытша басқарушы сот орындаушыларынан заңды күшіне енген сот шешімдерін немесе борышкерден ақшаны өндіріп алу туралы атқарушылық құжаттарды алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде осындай кредиторларға борышкерді банкрот деп тану және талаптарды мәлімдеу тәртібі туралы жазбаша х а б а р д а р е т е д і .

Уақытша басқарушы борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешім шығарған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде, сондай-ақ өмірге және денсаулыққа зиян келтірілгені үшін борышкер жауапкершілікте болатын азаматтарды, борышкерді банкрот деп тану және талаптарды мәлімдеу тәртібі туралы хабардар етеді.

3. Кредиторлардың талаптарын мәлімдеу тәртібі туралы жарияланған сәттен бастап бір ай мерзімнен кешіктірмей кредиторлар банкротқа қоятын талаптарын мәлімдеулері т и і с .

Кредиторлардың талаптарында сыйақының (мүддесінің), тұрақсыздық айыбының және өзге айыппұл санкцияларының, залалдарының сомалары көрсетілсе, ондай кредиторлар борышкерді банкрот деп таныған күннен бастап он бес календарлық күн ішінде қайта сыйақының (мүддесінің), тұрақсыздық айыбының және өзге айыппұл санкцияларының, залалдарының сомаларымен өз талаптарын мәлімдейді.

Кредиторлардың талаптарында талаптың сомасы туралы мәліметтер салыстыру үшін құжаттардың түпнұсқаларын бір мезгілде ұсына отырып (талаптың негіздемесі мен сомасын растайтын құжаттардың (күшіне енген сот шешімдері, шарттардың көшірмелері, борышкердің борышын мойындауы) көшірмелерін қоса негізгі борыштың , сыйақының (мүддесінің), тұрақсыздық айыбының және өзге айыппұл санкцияларының, залалдарының сомалары туралы жеке) қамтылуы тиіс.

Кредиторлар, сондай-ақ талаптың негіздемесі мен сомасын растайтын өзге құ ж а т т а р д ы ұ с ы н у ғ а қ ұ қ ы л ы .

Кредиторлардың шетел валютасында көрсетілген талаптары Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі борышкерді банкрот деп тану және оны банкроттық рәсім арқылы тарату туралы сот шешім қабылдаған сәтте белгілеген бағам бойынша т е ң г е м е н е с е п т е л е д і .

4. Осы баптың 3-тармағында көзделген мерзімде мәлімделген кредиторлардың талаптарын уақытша басқарушы оларды алған сәттен бастап он жұмыс күні ішінде қарауы тиіс және мойындалған талаптар тізілімге енгізіледі.

Кредиторлардың бұрын сотқа мәлімдеген талаптары, егер олар осы баптың 3-тармағының екінші абзацында көрсетілген талаптарға жауап беретін болса, кредит

олардың өтініші болған кезде тізілімге енгізілуі мүмкін.

5. Кредиторлардың талаптары тізіліміне;

1) Қазақстан Республикасының жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру туралы заңнамасына сәйкес шығарылған облигациялар бойынша қамтамасыз ету болып табылатын бөлінген активтер және мынадай мүлікті: ипотекалық тұрғын үй қарызы шарттары бойынша талап ету құқықтарын (ипотекалық куәліктер кепілін қоса алғанда), сондай-ақ көрсетілген облигацияларды ұстаушыларда меншік құқығы туындаған немесе Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген мәмілелер бойынша не өзге де негіздер бойынша оларға ауысқан жағдайларда Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын кепілге қоюмен қамтамасыз етілген ипотекалық облигацияларды ұстаушылардың талаптары;

2) кредиторлардың мемлекет кепілгерлігімен қамтамасыз етілген инфрақұрылымдық облигациялар бойынша талаптары;

3) борышкер құрылтайшыларының (қатысушылардың) талаптары енгізілмейді.

6. Кредиторлар борышкерге берешектің сомасын және осы сомаға тиесілі сыйақыны (мүддені), борышкер тарапынан міндеттемелерді орындамау немесе тиісінше орындамаудан келтірілген шығындарды, тұрақсыздық айыбын (айыппұлдар, өсімпұлдар) және өзге айыппұл санкцияларын қамтитын талаптарды қоюға құқылы.

7. Сыйақылардың (мүдденің) сомасы борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешімі қабылданған кезде айқындалады.

8. Залалдардың, тұрақсыздық айыбының (айыппұлдар, өсімпұлдар) және өзге де айыппұл санкцияларының сомасы борышкерді банкрот деп тану және оны тарату туралы шешім қабылданған сәтте айқындалады.

Кредиторлардың банкроттық рәсімге қатысуына байланысты шығыстар өтеуге жатпайды.

94-бап. Кредиторлардың талаптарын қарау

1. Кредиторлардың талаптарын қарау нәтижелері туралы (талаптарды толық көлемде тану немесе мойындамау себептерін көрсете отырып бір бөлігінде танымау туралы) уақытша басқарушы борышкерді банкрот деп тану шешім қабылданған күннен кейінгі күні әрбір кредиторға жазбаша хабарлауға міндетті. Борышкерді банкрот деп танығаннан кейінгі кредиторлар талабы бойынша, уақытша басқарушы шешім қабылданған күннен кейінгі күні әрбір кредиторға жазбаша хабарлауға міндетті.

Кредиторлардың талаптарын (толық көлемде немесе бір бөлігінде) тану туралы хабарламада уақытша басқарушы кредиторлардың алғашқы жиналысын өткізу күнін, уақытын, орнын және күн тәртібін көрсетуге міндетті.

2. Уақытша басқарушының шешімімен келіспеген жағдайда кредитор, құрылтайшы (қатысушы) оны он жұмыс күні ішінде банкроттық туралы істі қарайтын сотқа шағымдануға құқылы.

95-бап. Кредиторлардың талаптары тізілімін жариялау

1. Уақытша басқарушы борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешім шығарған күннен бастап екі ай мерзімнен кешіктірмей кредиторлардың талаптары тізілімін уәкілетті органның интернет-ресурсына орналастыру үшін уәкілетті органға жіберуге м і н д е т т і .

Уәкілетті орган кредиторлардың талаптары тізілімін алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оны өзінің интернет-ресурсында орналастыруға міндетті.

2. Кредитор жарияланған тізілімге енгізілген кез келген кредитордың талабының мөлшері мен негіздемесіне шағымдануға құқылы.

96-бап. Кредиторлар жиналысының банкроттық рәсімдегі өкілеттіктері

1. Кредиторлардың алғашқы жиналысын уақытша басқарушы қырық бес күнтізбелік күн мерзімнен кешіктірмей өткізеді.

2. Кредиторлардың алғашқы жиналысында:

- 1) кепіл мүлікке бағалау жүргізу туралы шешім қабылдау;
- 2) уәкілетті органда тіркелген тұлғалардың ішінен банкроттық басқарушы кандидатура таңдалады және тағайындалады;
- 3) кредиторлар комитетін құру туралы шешім қабылданады;
- 4) кредиторлар комитетінің саны айқындалады, құрамы қалыптастырылады және б е к і т і л е д і ;

5) кредиторлар комитетінің жұмыс регламенті бекітіледі;

6) уақытша басқарушыға негізгі сыйақы төлемінің мөлшері айқындалады.

3. Кредиторлар жиналысының құзыретіне:

- 1) Кепілді мүлікті бағалау нәтижесіне сүйене отыра кепіл мүлікті кепілді кредиторға олардың талаптарын қанағаттандыру үшін беру туралы мәселені қарау;
- 2) Банкроттық басқарушысы кандидатурасын таңдау;
- 3) Кредиторлар комитетінің құрамына өзгерістер мен толықтырулар енгізу;
- 4) банкроттың мүлдік массасын түгендеу туралы есепті мақұлдау;
- 5) мүлікті (активтерді) бағалау жүргізу туралы шешім қабылдау;
- 6) мүлікті сату жоспарын бекіту;
- 7) банкроттың мүлкін (активтерін) тікелей сату туралы шешім қабылдау;
- 8) мүлікті теңгерімдік құны бойынша сауда-саттыққа қою туралы шешім қабылдау;
- 9) борышкердің өндіріп алу мүмкін емес дебиторлық берешегінің сомасын бекіту;
- 10) банкроттық басқарушыға негізгі сыйақы төлемінің сомасын айқындау;
- 11) қорытынды есепті келісу;
- 12) банкроттық рәсімді жүргізу мерзімін ұзартуға келісім беру;
- 13) борышкердің кредиторлармен есеп айырысуға өту туралы шешім қабылдау;
- 14) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де құқықтар жатады.

4. Кредиторлар жиналысы банкроттық басқарушы кандидатурасын уәкілетті органда тіркелген тұлғалар қатарынан ұсынуы тиіс.

Уәкілетті орган кредиторлар жиналысы ұсынған банкроттық басқарушы кандидатурасын кредиторлар жиналысы ұсынған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде тағайындауы тиіс.

Егер кредиторлар жиналысы ұсынған кандидатура осы Заңның 12-бабымен қарастырылған негіздер бойынша оңалту басқарушы болып тағайындалмаса, уәкілетті орган оңалту басқарушысының кандидатурасы түскен күннен бастап бес жұмыс күні ішінде кредиторлар жиналысына кандидатураны қабылдамағаны туралы дәлелдеме жіберуі тиіс.

Кредиторлар жиналысы ұсынған кандидатурадан уәкілетті органның бас тартуы туралы шешімінен кейін, оңалту басқарушысына басқа кандидатура ұсынуы тиіс.

97-бап. Кредиторлар комитетінің банкроттық рәсімдегі өкілеттіктері

Кредиторлар комитеті мынадай өкілеттіктерді:

- 1) банкроттық рәсімді жүргізу мен банкроттық басқарушының қызметін жедел бақылауды;
- 2) банкроттық басқарушымен келісім жасасады;
- 3) келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын банкроттық рәсімді жүргізу жөніндегі іс-шаралар жоспарын бекітеді;
- 4) әкімшілік шығыстар сметасын және банкроттық рәсімді жүргізу үшін тартылатын қызметкерлер санын бекітеді;
- 5) банкроттың жаңадан анықталған не мүліктік массаға қайтарылған мүлкін (активтерін) бағалауды жүргізу туралы шешім қабылдауды;
- 6) жария сауда-саттық кезінде сауда-саттықты ұйымдастырушыны тартуға келісім беруі;
- 7) банкроттық басқарушы сатып алатын тауарлар, жұмыстар және қызметтер тізбесін айқындайды;
- 8) есеп айырысуға ауысу туралы шешім қабылдайды;
- 9) талаптарды борышкер мен кредитордың арасында өзара есепке жатқызу туралы шешім қабылдайды;
- 10) осы Заңда көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

98-бап. Кредиторлардың еңбекақы төлеу жөніндегі мүдделерін білдіру.

1. Борышкерге еңбекақы төлеу жөнінде талаптары бар адамдар жиналыста (конференцияда) құпия дауыс беру арқылы борышкердің, оның кредиторларының алдында өздерінің мүддесін қорғауға уәкілетті өкілді сайлайды.

Кредитордың еңбекақы төлеу жөніндегі өкілі кредиторлар комитетінің құрамына кіреді.

2. Осы баптың 1-тармағында көзделген тәртіппен сайланған өкіл банкроттау рәсімін жүргізу кезеңінде осы Заңмен өзіне берілетін кредитордың барлық құқықтарын

пайдаланады. Өкіл кредиторлардың талаптары тізілімінде еңбекақы төлеу жөніндегі талаптарды бекіту нәтижесі және оларды қарау нәтижелері бойынша оны сайлаған жиналыс (конференция) алдында есеп береді.

99-бап. Мүліктік масса

1. Мүліктік массаның құрамына:

1) осы Заңның 107-бабының 2-тармағында көрсетілген мүлікті қоспағанда, оның ішінде қаржылық құжаттарда көрсетілмеген, бірақ талап қою құқықтарын (дебиторлық берешек) қоса алғанда, борышкердің меншік құқығын растайтын құжаттары бар
б а н к р о т т ы ң м ү л к і ;

2) Қазақстан Республикасының жер заңнамасында көзделген жағдайларда банкроттың жерді тұрақты және уақытша пайдалану құқығы енгізіледі.

2. Мүліктік массаға толық серіктестіктердің жеке мүлкі, толық және коммандитті серіктестіктердің бұрынғы қатысушыларының мүлкі, қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктер қатысушыларының, сондай-ақ банкроттың мүлкі жеткіліксіз болған кезде Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу заңнамасына сәйкес одан өндіріліп алынуы мүмкін мүлкі енгізіледі және жеке есепке алынады.

3. Қазақстан Республикасының заңдарында борышкерді банкроттыққа жеткізгені үшін өзге тұлғалардың субсидиарлық жауапкершілігі көзделген жағдайларда бұл жауапкершіліктің мөлшері кредиторлар талаптарының жалпы сомасы мен банкроттың мүліктік массасы арасындағы айырма ретінде айқындалады. Банкроттық басқарушы борышкердің барлық кредиторлары мүдделерінде осындай тұлғаларға талаптар қоюға міндетті. Жекелеген кредиторлардың өз мүдделерін көздеп мұндай талаптар қоюына
ж о л б е р і л м е й д і .

4. Мүліктік массаға:

1) мемлекеттік материалдық резервтің материалдық құндылықтары;

2) арнайы қаржы компаниясының жобалық қаржыландыру кезіндегі міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету және Қазақстан Республикасының жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру туралы заңнамасына сәйкес секьюритилендіру кезіндегі арнайы қаржы компаниясының облигациялары бойынша қамтамасыз ету болып табылатын бөлінген активтер және ипотекалық облигациялар бойынша мынадай қамтамасыз ету болып табылатын кепіл мүлкі: ипотекалық тұрғын үй қарызы шарттары бойынша талап ету құқығы (ипотекалық куәліктерді қоса алғанда), сондай-ақ көрсетілген облигацияларға меншік құқығы оларды ұстаушыларда оларға мәмілелер бойынша не Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген өзге де негіздер бойынша туындаған немесе оларға ауысқан жағдайларда Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары енгізілмейді. Тарату комиссиясы көрсетілген мүлік пен бөлінген активтерді кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру үшін Қазақстан Республикасының жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру туралы заңнамасына сәйкес айқындалған ипотекалық облигацияларды ұстаушылардың

өкіліне, кредиторлардың және (немесе) облигацияларды ұстаушылардың өкіліне береді ;

3) Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес құрылған тарату қорларының қаражаты;

4) концессия объектісінің құрамына кіретін мүлік;

5) Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде көзделген шығарындыларды азайту, шығарындылардың сертификатталған азайтулары, шығарындыларды ішкі азайту, парниктік газдарды сіңіру квоталарының бірліктері;

6) осы Заңның 107-бабында көзделген тәртіпте және шарттарда оны кепілді кредиторға берген жағдайда кепіл мүлкі енгізілмейді.

100-бап. Банкроттың мүліктік массасын түгендеу

1. Уақытша басқарушы банкроттың мүліктік массасын түгендеуді жүргізеді және кредиторлардың алғашқы жиналысына түгендеу туралы есепті ұсынады.

2. Түгендеу туралы есеп негізінде кредиторлар жиналысы:

1) түгендеу туралы есепті мақұлдау және банкроттық басқарушыға мүліктік массаны бағалау мен өткізуге кірісуді тапсыру туралы;

2) түгендеу туралы есепті нақтылау және банкроттық басқарушыға қайталап түгендеу туралы он жұмыс күнінен аспауы тиіс есеп беру мерзімін белгілеу туралы ш е ш і м қ а б ы л д а й д ы .

3. Жаңадан анықталған не борышкерге қайтарылған мүлікке (активтерге) қатысты банкроттық басқарушы түгендеу туралы есепті осы мүлікті өзінің қорғауына және бақылауына алған сәттен бастап бес жұмыс күні ішінде кредиторлар комитетіне ұсынуға міндетті.

101-бап. Банкрот мүлкінің (активтерінің) құнын бағалау

1. Уақытша басқарушының түгендеу туралы есебінде көрсетілген мүлікті (активтерді) бағалауды жүргізу туралы шешімді кредиторлар жиналысы қабылдайды.

Жаңадан анықталған не мүліктік массаға қайтарылған мүлікті (активтерді) бағалауды жүргізу туралы шешімді банкроттық басқарушының түгендеу туралы есебін қарау кезінде кредиторлар комитеті қабылдайды.

2. Жиналыстың не кредиторлар комитетінің бағалау туралы шешімінде:

1) конкурстық комиссияның саны мен құрамы туралы мәліметтер;

2) бағалаушыны таңдау бойынша конкурс жариялау және өткізу мерзімдері қ а м т ы л у ы т и і с .

3. Жиналыстың не кредиторлар комитетінің шешіміне сәйкес банкроттық басқарушы конкурстық негізде тиісті мамандарды тарта отырып, дебиторлық берешекті қоса борышкердің мүлкін (активтерін) бағалауды жүргізеді.

4. Банкроттық басқарушы кредиторлардың жиналысының шешімі негізінде мүлікті оның теңгерімдік құны бойынша сауда-саттыққа қоюға құқылы.

102-бап. Банкроттың мүліктерін (активтерін) сату

1. Банкроттың талап ету құқықтарын қоса алғанда мүлкін сатуды банкроттық басқарушы сату жоспарына сәйкес не тікелей сату әдісімен электрондық сауда-саттық жүргізу арқылы жүзеге асырады.

Техникалық мүмкіндіктер болмаған жағдайда электрондық сауда-саттық жүргізу жария сауда-саттық жүргізуге ауыстырылуы мүмкін, ол туралы сату жоспарында көрсетіледі.

Борышкердің мүлкін (активтерін) сату бойынша сауда-саттық жүргізу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды.

2. Сату жоспарын банкроттың мүліктік массасын түгендеу және бағалау деректері негізінде, сондай-ақ мүлікті теңгерімдік құны бойынша сауда-саттыққа қою туралы кредиторлар жиналысының шешімі негізінде банкроттық басқарушы жасайды.

Банкроттық басқарушы кредиторлар жиналысы белгілеген мерзімде сату жоспарын жасауға және кредиторлар жиналысына ұсынуға міндетті.

Сату жоспарын жасау кезінде ағылшын және голландиялық сауда-саттық әдісі бойынша сатылатын объектілердің бастапқы бағалары бағалау құнынан төмен емес, ал бағалау болмаған кезде – теңгерімдік құнынан төмен емес мөлшерде белгіленеді.

Дебиторлық берешек оның номиналдық мәні мөлшерінде бастапқы бағасымен голландиялық әдіс бойынша сауда-саттыққа қойылады.

Жария сауда-саттықты кредиторлар комитетінің келісімімен сауда-саттықты ұйымдастырушыны тартуға құқылы банкроттық басқарушы жүргізеді.

3. Банкроттың айналымы шектеулі мүлкін сату жабық сауда-саттықта жүзеге асырылады. Мүлікті сатып алуға құқығы бар адамдар жабық сауда-саттыққа қатысушы болады.

4. Банкроттың сатуға ұсынылған, мүлкі мүлікті сату жоспарына сәйкес бірақ сатылмай қалған өздерінің талаптарын толық көлемде қанағаттандырмаған тиісті кезектің кредиторларына, олардың келісімімен:

1) егер сауда-саттық ағылшын әдісімен өткізілмесе, сату жоспарында көрсетілген бастапқы бағасы бойынша;

2) егер сауда-саттық голландиялық әдіспен өткізілмесе, сату жоспарында көрсетілген ең аз бағасы бойынша жалпы үлестік меншікке беруге жатады.

5. Стратегиялық объекті сатылған кезде Қазақстан Республикасы осындай мүлікті сатып алуға басым құқыққа ие болады.

Банкроттық басқарушы стратегиялық объектіні сатуды «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес оны иеліктен шығаруға рұқсат беру туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімін алғаннан кейін жүзеге асырады.

6. Банкроттың мүлкі (активтері) тікелей сатылған кезде сату бағасы және басқа да шарттары, сондай-ақ сатып алушы онымен сатып алу-сату шартын жасасу мерзімі кредиторлар жиналысының бір ауыздан қабылданған шешімімен және мүліктің меншік иесінің келісімімен айқындалады.

7. Банкроттың мүлiктiк массасында банкроттық басқарушы тағайындалғанға дейiнгi мерзiм iшiнде құны елеулi төмендейтiн мүлiк (тез бұзылатын, маусымдық тауарлар, мал және жедел сатуды талап ететiн өзге де тауарлар) болған жағдайларда уақытша басқарушы осындай мүлiк анықталған күннен бастап осындай мүлiктi сату жоспарын жасауға және келесi күнi оны, талаптары мойындалған және кредиторлардың талаптары тiзiлiмiне енгiзiлген кредиторларға, ал олар болмаған кезде – өтiнiшi бойынша борышкер банкрот деп танылған тұлғаға бекiтуге ұсынуға мiндеттi.

Уәкiлеттi орган бес жұмыс күнi iшiнде уақытша басқарушының сату жоспарын келiсу туралы өтiнiшiн қарауға мiндеттi.

103-бап. Мүлiктiк массаны бөлу кезегi

1. Әкiмшiлiк және сот шығыстары банкрот мүлкiнiң есебiнен кезектен тыс өтеледi.

Банкроттық рәсiмдердi жүргiзумен байланысты әкiмшiлiк шығыстар, олар бойынша төлеу мiндетi банкроттық туралы iс қозғалған сәттен бастап және одан кейiнгi кезең iшiнде туындаған тартылатын мамандардың қызметтерiне ақы төлеу бойынша шығындарды, уақытша және банкроттық басқарушыға ағымдағы төлемдер сомасын, еңбек шарты бойынша жұмыс iстейтiн адамдарға еңбекақы төлеудi қамтиды.

Әкiмшiлiк шығыстарға сонымен қатар, салықтық тексерулердiң нәтижелерi бойынша салық қызметi органы банкроттық рәсiм қолданылған салықтық кезеңнен кейiнгi салықтық кезең үшiн есептеген, салық төлеушiнiң салықтық есептiлiкке сәйкес есептеген салық және бюджетке төленетiн басқа да мiндеттi төлемдер жатады.

Кредиторлар комитетiнiң банкроттық басқарушымен жасасқан келiсiмi шегiндегi әкiмшiлiк шығыстар сомасын басқарушы олардың пайда болуына қарай төлеуi мүмкiн.

2. Бiрiншi кезекте өмiр мен денсаулыққа келтiрiлген зиянды өтеу бойынша; алименттердi өндiрiп алу бойынша; Мемлекеттiк әлеуметтiк сақтандыру қорына әлеуметтiк аударымдар бойынша және табыстың ұсталған берешектердi мiндеттi зейнетақы жарналарын төлей отырып, еңбек шарты бойынша жұмыс iстеген адамдарға еңбекақы мен өтемақыларды төлеу бойынша; авторлық шарттар бойынша қ а н а ғ а т т а н д ы р ы л а д ы .

Бiрiншi кезектегi талаптарды өтеу осы тармақта баяндалған тәртіпте жүзеге а с ы р ы л а д ы .

3. Екiншi кезекте осы Заңның 107-бабында көзделген жағдайларда банкроттың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес рәсiмделген кепiлдiк мүлкiмен қамтамасыз етiлген мiндеттемелерi бойынша кредиторлардың талаптары қ а н а ғ а т т а н д ы р ы л а д ы .

4. Үшiншi кезекте салықтар және бюджетке басқа да төленетiн мiндеттi төлемдер б о й ы н ш а б е р е ш е к ө т е л е д i .

5. Төртiншi кезекте азаматтық-құқықтық және өзге де мiндеттемелер бойынша басқа кредиторлармен есеп айырысу жүргiзiледi, сондай-ақ осы Заңның 105-бабының 4-тармағында және 107-бабының 3-тармағында көзделген жағдайлар

қанағаттандырылады.

6. Бесінші кезекте шығындардың орнын толтыру және тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өтемақыны) өндіріп алу жөніндегі кредиторлардың талаптары қанағаттандырылады.

104-бап. Кредиторлармен есеп айырысу қағидасы

1. Алдыңғы кезектегі талаптар толық қанағаттандырылғаннан кейін әрбір кезектің талаптары қанағаттандырылады.

Кредитордың талабы оның келісімімен Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін тәсілдермен, оның ішінде ақшалай нысанда және (немесе) мүлікті заттай беру арқылы қанағаттандырылуы мүмкін.

Салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдар және міндетті зейнетақы жарналары бойынша кредитордан басқа кредитор оны банкроттық басқарушы ұсынған күннен бастап күнтізбелік он бес күннен аспайтын мерзімде мүлікті талапты өтеу есебіне заттай қабылдауы туралы өзінің жазбаша келісімін (келіспейтінін) білдіруі тиіс. Кредитордың жазбаша келісімін белгіленген мерзімде ұсынбауы мүлікті заттай қабылдаудан бас тартуы ретінде танылады.

2. Кредиторлар комитетінің шешімі бойынша банкроттық басқарушы талаптарды есепке алу кредиторлардың талаптарын қанағаттандырудың кезегін бұзбаса талаптардың есепке алынуы туралы кредиторға мәлімдеуге міндетті. Есепке жатқызуға тек ақшаны төлеу туралы талаптар бойынша ғана жол беріледі.

3. Кредиторлардың осы Заңның 90-бабының 3-тармағында көзделген мерзім өткеннен кейін, бірақ тарату теңгерімі бекітілгенге дейін мәлімделген талаптары белгіленген мерзімде мәлімделген кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған банкроттың мүлкінен қанағаттандырылады.

4. Кредиторлардың бірінші кезектегі барлық кредиторлармен есеп айырысу аяқталғанға дейін мәлімделген талаптары мүліктік масса есебінен қанағаттандырылуға жатады. Мұндай талаптарды тізілімге енгізгенге дейін кредиторлардың талаптарын өтеу тоқтатылады.

5. Банкрот мүлкінің жеткіліксіздігіне байланысты кредиторлардың қанағаттандырылмаған талаптары өтелді деп саналады.

Көрсетілген сомаларды кредитор банкроттық рәсімнің аяқталғаны туралы сот ұйғарымының негізінде дебиторлық берешек есебінен шығаруы тиіс.

105-бап. Кредиторлардың бірінші кезектегі талаптарын қанағаттандыру сомасы мен тәртібі

1. Борышкер өмірі мен денсаулығына зиян келтіргені үшін олардың алдында жауапкершілікте болатын азаматтар талаптарының сомасын айқындау азаматқа ол жетпіс жасқа толғанға дейін, бірақ кемінде он жыл бұрын төленуге жататын тиісті мерзімдік төлемдерді (борышкер банкрот деп танылған күнге) капиталдандыру арқылы

жүзеге асырылады. Егер азаматтың жасы жетпіс жастан асқан болса, ондай жағдайда тиісті уақтылы төленетін төлемдерді капиталдандыру кезеңі он жылды құрайды.

2. Осы баптың 1-тармағында көзделген тәртіпке сәйкес айқындалатын соманың төленуі банкроттың тиісті міндеттемесін тоқтатады.

3. Кредиторлардың бірінші кезектегі банкрот мүлкінің жеткіліксіздігіне байланысты қанағаттандырылмай қалған, өмір мен денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу бойынша талаптары Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген тәртіпте ө т е л е д і .

4. Еңбек шарты бойынша жұмыс істеген адамдарға еңбекақы төлеу және өтемақы төлеу бойынша кредиторлардың талаптары, бір жылдан бастап банкроттық туралы іс қозғалғанға дейін бірінші кезектегілер құрамында есепке алынады. Бірінші кезектегілер құрамына енгізілетін берешекті есептеу борышкерде банкроттық туралы іс қозғалған жылдың алдындағы күнтізбелік он екі айында қалыптасқан орташа айлық жалақы мөлшеріне сүйене отырып жүргізіледі. Қалған талаптар сомасы төртінші кезек к ұ р а м ы н д а е с е п т е л е д і .

5. Банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізу қозғалғанға дейін бір жылдан бастап есептелетін кезеңде қызметкердің еңбекақысын арттыру нәтижесінде қалыптасқан еңбекақы төлеу және өтемақы төлеу бойынша кредиторлардың талаптарын ұлғайту сомалары кредиторлардың талаптары тізілімінде бесінші кезектегілер құрамында есепке алынады.

106-бап. Кредиторлардың екінші кезектегі талаптарын қанағаттандыру сомасы мен тәртібі

1. Кепілмен қамтамасыз етілген міндеттеме бойынша талаптың сомасын айқындау кезінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ресімделген кепілмен қамтамасыз етілген бөлігіндегі міндеттеме бойынша берешек ескеріледі.

2. Кредитордың кепілмен қамтамасыз етілген міндеттеме бойынша талаптары кепіл нысанасын өткізуден түскен сома мөлшері шегінде қанағаттандырылады. Талаптардың кепіл нысанасын өткізуден түскен сома мөлшерінен асатын сомасы үшінші кезектегілер к ұ р а м ы н а е н г і з у г е ж а т а д ы .

3. Кепілді кредитордың кепіл мүлкі заттай қабылдауға келіскен кезде оның талаптарын өтеу осы Заңның 107-бабында көзделген тәртіпте және шарттарда жүргізіледі.

107-бап. Кепілді кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру

1. Банкроттық басқарушы кепіл мүлікке бағалау жүргізу туралы кредиторлар жиналысының шешімінен кейін күнтізбелік қырық бес күнге дейінгі мерзімде кепіл мүлікке бағалау жүргізу және кредиторлар талабын қанағаттандыру үшін кепіл мүлікті кепілді кредиторларға беру туралы келесі кезектегі кредиторлар жиналысына шығару к е р е к .

2. Кредиторлар жиналысы кепілді мүлікті бағалау нәтижесіне сүйене отыра кепіл

мүлікті кепілді кредиторға беруге келісу (келіспеу) туралы шешім қабылдайды.

Егер жиналыс кепіл мүлікті кепілді кредиторға беруге келісу туралы шешім қабылдаған болса, ондай жағдайда кепілді кредитор кредиторлардың бірінші жиналысының құзыретіне кіретін қалған мәселелер бойынша шешім қабылдаған кезде кредиторлар жиналысында дауыс беру құқығынан айырылады.

Егер, жиналыс кепіл мүлікті кепілді кредиторға беруден бас тарту туралы шешім қабылдаған болса, ондай жағдайда кепілді кредитор қалған мәселелер бойынша шешім қабылдаған кезде кредиторлар жиналысында дауыс беруге құқылы, кепіл мүлкі мүліктік массаға енгізілуге жатады, ал кепілді кредитордың талаптары осы Заңның 106-бабына сәйкес екінші кезектің құрамында қанағаттандырылуға жатады.

Кепілді кредитордың кредиторлар жиналысына келмегені, кепілді мүліктен бас тартуымен теңеледі. Кепілді кредитор кепілді мүлікті қабыл алудан бас тартуы кепілді мүлік банкроттың мүліктік массасына енгізіледі және кепілді кредитордың талаптары екінші кезекте қанағаттандырылады.

Кепілді кредитордың өзіне кепілді мүлікті беруге қарсы дауыс беруі, сондай-ақ кепілді мүлікті қабыл алудан бас тартуымен теңеледі.

3. Егер, бірінші кезектегі кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру есебіне кепілді кредитор төлеген сома шегерілгеннен кейін кепіл мүлкінің бағалау құны кепілді кредитордың кепілмен қамтамасыз етілген талабынан артық болса, онда айырмасын кепілді кредитор бағалауды өткізген күннен бастап он күннен кешіктірмей банкроттың мүліктік массасына қайтарады.

Егер, кепіл мүлкінің бағалау құны кредиторлардың бірінші кезектегі талаптарын қанағаттандыру есебіне кепілді кредитордың төлеген сомамен қоса кредиторлардың талаптары тізіліміне енгізілген кепілді кредитордың талаптарынан аз болса, ондай жағдайда кепілді кредитордың талаптары кредиторлардың талаптарын тізіліміне айырмасы мөлшерінде енгізіледі және үшінші кезектің құрамында қанағаттандырылуға жатады.

4. Кепілді кредитор кепіл мүлкін бағалауды өткізген күннен бастап күнтізбелік отыз күнге дейінгі мерзімде кредиторлардың бірінші кезектегі талаптарын және кепіл мүлікті сақтауға және ұстауға байланысты әкімшілік шығыстарды өтеуге міндетті. Егер , кредиторлар жиналысы бірнеше кепілді кредиторларға қатысты оларға кепіл мүлікті беру туралы шешім қабылдаған жағдайда кредиторлардың бірінші кезектегі талаптарын өтеуді осындай кредиторлар олардың кепілдікпен қамтамасыз етілген талаптарының мөлшеріне тепе-тең жүргізеді.

Кепіл мүлкін кепілдік кредиторға беру ол кредиторлардың бірінші кезектегі талаптары мен кепіл мүлікті сақтауға және ұстауға байланысты әкімшілік шығыстарды өтегеннен кейін жүргізіледі.

5. Борышкер банкроттық туралы іс қозғалғанға дейін шарттық міндеттемелерді орындау кезінде қандай да болмасын сомаларды өтеген жағдайда кепілді

кредиторлардың талаптары олардың өтелген бөлігінде қанағаттандырылуға жатпайды.

Кепілдікке берілген мүліктің жоғалғаны немесе зақымданғаны үшін сақтандыру өтемі болған жағдайда кепілді кредиторлардың талаптары олардың өтелген бөлігіндегі талаптары қанағаттандырылуға жатпайды және бұл талаптардың кез келген өтелмеген бөлігі үшінші кезек шеңберінде өтелуі тиіс.

108-бап. Кредиторлардың үшінші кезектегі талаптарын қанағаттандыру сомасы мен тәртібі

1. Үшінші кезектегі талаптардың құрамына енгізілетін талаптардың сомасын айқындау кезінде банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізу қозғалған сәтте қалыптасқан салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша берешектер ескеріледі.

2. Егер борышкер банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізу қозғалғаннан кейінгі кезеңде салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді толық көлемде аударылмаған болса, ондай жағдайда сот борышкерді банкрот деп тану және оны тарату туралы шешім шығарғанға дейін төленбеген сомалар борышкердің үшінші кезектегі кредиторлардың алдындағы берешегінің жалпы сомасына енгізіледі.

109-бап. Кредиторлардың төртінші кезектегі талаптарын қанағаттандыру сомасы мен тәртібі

1. Төртінші кезектегі талаптар құрамына енгізілетін талаптар сомасын анықтағанда азаматтық-құқықтық және өзге міндеттемелер бойынша кредиторлардың талаптары; осы Заңның 107-бабына сәйкес шыққан кепілді кредиторлар талаптары ескеріледі.

2. Кредиторлардың төртінші кезектегі мүлкінің жеткіліксіздігіне байланысты қанағаттандырылатын талаптарының сомасына пропорционалды таратылады.

110-бап. Кредиторлардың бесінші кезектегі талаптарын қанағаттандыру сомасы мен тәртібі

Кредиторлардың мүлкінің жеткіліксіздігіне байланысты өндіріп алуға жататын тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсім), сондай-ақ осы Заңның 105-бабындағы 5 тармағында көрсетілген кредиторлар талаптары тізіліміне енгізілген қанағаттандырылатын талаптарының сомасына пропорционалды таратылады.

111-бап. Кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған мүлік

1. Кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған ақшаны банкроттық басқарушы Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе банкроттың құрылтай құжаттарына сәйкес банкрот мүлкінің меншік иесіне не оның құрылтайшыларына (қатысушыларға) береді.

2. Банкроттың сатуға ұсынылған, бірақ сатылмай қалған, сондай-ақ кредитор талаптарды қанағаттандыру есебіне қабылдамаған кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған мүлік, Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында көзделген, сондай-ақ егер осындай мүлікті әкімші әкімшілік

шығыстарды өтеу есебіне және кредитор талаптарын қанағаттандыру есебіне қабылдамаған жағдайларды қоспағанда, меншік иесіне не банкроттың қатысушыларына (құрылтайшыларына) беріледі.

112-бап. Банкротты борыштардан босату

1. Кредиторлармен есеп айырысу аяқталған соң банкрот атқаруға қойылған және заңды тұлғаны банкрот деп тану кезінде ескерілген міндеттемелер мен өзге талаптарды о р ы н д а у д а н б о с а т ы л а д ы .

Банкрот деп танылған дара кәсіпкер кредиторлармен есеп айырысуды аяқтағаннан кейін, өмір немесе денсаулыққа зиян келтіргені үшін банкрот деп жарияланған тұлға олардың алдында жауапты болған азаматтардың талаптарын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарымен көзделген жеке сипаттағы өзге де талаптарды қоспағанда, кәсіпкерлік қызметке байланысты қалған міндеттемелерді орындаудан б о с а т ы л а д ы .

2. Егер банкрот оңалту және банкроттық туралы іс қозғалғанға дейінгі үш жыл бойы өзінің мүлкінің бір бөлігін жасырса немесе жасыру мақсатында басқа адамға берсе, бухгалтерлік кітаптарды, шоттарды, құжаттарды қоса алғанда, қажетті есептік ақпаратты бүгіп қалса немесе жалғаннан жасаса борыштардан босату алмайды.

113-бап. Банкроттық басқарушының қорытынды есебі

1. Кредиторлардың талаптарын қанағаттандырғаннан кейін банкроттық басқарушы өз қызметі туралы қорытынды есепті, тарату теңгерімі мен кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған мүлікті пайдалану туралы есепті қоса сотқа ұ с ы н а д ы .

Қорытынды есептің нысанын уәкілетті орган бекітеді.

2. Сот банкроттық басқарушының қорытынды есебін және тарату теңгерімін бекітеді және олар табыс етілген сәттен бастап күнтізбелік он бес күннен кешікпейтін мерзімде банкроттық рәсімнің аяқталғаны туралы ұйғарым шығарады.

Банкроттық рәсім аяқталғаннан кейін сот бір апталық мерзімде банкроттық басқарушының бірінші кезектегі кредиторлардың қанағаттандырылмаған талаптары туралы мәліметтер бар бекітілген қорытынды есебінен үзінді көшірмені уәкілетті о р г а н ғ а ж і б е р е д і .

Банкроттық рәсімді аяқтау туралы ұйғарымда банкроттық басқарушыға сыйақы төлеуге және банкроттың өткізілмей қалған мүлкіне байланысты реттелмеген мәселелер де шешілуі тиіс. Сот ұйғарымның көшірмесін заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органға, уәкілетті органға, мемлекеттік статистика саласындағы уәкілетті органның аумақтық органына, сондай-ақ банкроттың талаптары қанағаттандырылмаған кредиторларына жібереді.

114-бап. Банкротты таратуды аяқтау

1. Бұл туралы заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлердің мемлекеттік тіркелімдеріне жазба енгізілгеннен кейін, банкроттың таратылуы аяқталды, ал банкрот жұмыс істеуін

2. Банкротты заңды тұлғалардың тіркелімінен алып тастау туралы бұйрықтарды заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органдар сотқа және уәкілетті органға, сондай-ақ банкроттың орналасқан жері бойынша салық органына жібереді.

7-тарау. Банкроттықтың жеңілдетілген рәсімдері

115-бап. Таратылған борышкердің банкроттығы

1. Осы Заңның 39-бабының 2-тармағында көзделген мән-жайлар анықталған кезде заңды тұлғаның органы немесе тарату комиссиясы сотқа борышкерді банкрот деп тану туралы өтініш беруге міндетті. Тарату комиссиясы көрсетілген мән-жайлар анықталған кезде ол туралы заңды тұлға-борышкердің басқарушы органын хабардар етуге міндетті.

2. Сот істі қозғаған сәттен бастап борышкер мүлкінің меншік иесіне және оның құрылтайшыларына (қатысушыларына) осы Заңның 49-бабында көзделген салдарлар қолданылады.

116-бап. Істі соттың қарауы

1. Таратылатын заңды тұлғаны банкрот деп тану туралы істі қозғаған сот бір айлық мерзімде борышкерді банкрот деп тану және оны тарату туралы шешім шығарады.

2. Егер істі қарау кезінде борышкердегі бар мүлік (активтер) барлық кредиторлардың талаптарын толық көлемде қанағаттандыратыны анықталса, сот борышкерді банкрот деп танудан бас тарту туралы шешім шығарады. Соттың шешімі борышкерді әдеттегі тәртіпте таратуды жалғастыруға негіз болып табылады.

117-бап. Борышкерді тарату тәртібі

Осы Заңның 86-113-баптарында көзделген тәртіпте борышкерді таратуды банкроттық басқарушы жүзеге асырады.

118-бап. Борышкерді банкроттық тәртіпте таратудан бас тартудың салдарлары

1. Егер заңды тұлға тек банкроттық тәртібінде таратылуы тиіс болатын мән-жайлардың болуына қарамастан, меншік иесі, құрылтайшылар (қатысушылар), тарату комиссиясы борышкерді банкрот деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінбесе және заңды тұлғаны таратуды жүзеге асырса, барлық кредиторлардың талаптарын толық көлемде қанағаттандырмау заңды тұлғаның тоқтатылуы туралы жазбаны заңды тұлғалардың бірыңғай мемлекеттік тіркеліміне енгізуден бас тартуға негіз болып т а б ы л а д ы .

2. Кредиторлар осы Заңға немесе Қазақстан Республикасының өзге де заңдарына сәйкес борышкердің өтелмеген міндеттемелері бойынша жауап беретін болса, борышкер мүлкінің меншік иесіне, құрылтайшыларға (қатысушыларға), тарату комиссиясына (таратушыға) қанағаттандырылмай қалған талаптарын қоюға құқылы.

119-бап. Кредитордың өтініші бойынша таратылатын борышкердің банкроттығы

1. Меншік иесінің, заңды тұлғаның құрылтайшыларының (қатысушыларының) оны тарату туралы шешім қабылдауы кредитордың мұндай заңды тұлғаны банкрот деп тану туралы сотқа жүгінуіне кедергі болып табылмайды.

2. Борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешім қабылдаған жағдайда осы тараудың ережелері қолданылмайды, ал борышкердің таратылуы осы Заңның 88-113-баптарында көзделген ережелерге сәйкес жүзеге асырылады.

120-бап. Банкротты уәкілетті органның банкроттық рәсімді қозғамастан таратуы

1. Осы Заңның 56-бабының 2-тармағына сәйкес тарату рәсімін өткізу уәкілетті органға жүктелген кезде әкімшінің осы Заңмен көзделген құқықтары мен міндеттері уәкілетті органға а у ы с а д ы .

2. Банкротта активтер, сондай-ақ осы Заңның 7-бабына сәйкес жарамсыз деп тануға жататын мәмілелер болмаған жағдайда уәкілетті орган бір айлық мерзімде қорытынды есепті және тарату теңгерімін келісу үшін кредиторлар жиналысына беруге міндетті.

3 . У ә к і л е т т і о р г а н :

1) кредиторлар жиналысымен келіскен сәттен бастап екі жұмыс күні ішінде қорытынды есеп пен тарату теңгерімін бекіту үшін сотқа ұсынуға;

2) сот қорытынды есепті бекіткеннен кейін үш жұмыс күні ішінде банкроттың банк шоттарын жабуға, салық төлеуші куәлігінің және қосымша құн салығы бойынша есепке қою туралы куәліктің бланкілерін (олар болған кезде) салық органына тапсыруға м і н д е т т і .

4. Борышкерді таратуды жүргізу барысында мүлік массасы және (немесе) бұдан бұрын шығарылған мүлікті мүлік массасына қайтару анықталған кезде, уәкілетті орган жаңадан ашылған мән-жайлар мен банкроттық рәсімді қозғау бойынша банкроттық рәсімді қозғамай борышкерді банкрот деп тану туралы сот шешімін қайта қарау туралы сотқа жүгінуге міндетті.

8-тарау. Қала салушы заңды тұлғалар банкроттығының ерекшеліктері

121-бап. Қала салушы борышкер-заңды тұлғалардың банкроттығы

1. Қала салушы ұйым болып табылатын борышкер-заңды тұлға осы тарауда белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып, осы Заңда белгіленген тәртіпте және жағдайларда банкрот деп танылуы мүмкін.

2. Заңды тұлғаларды қала салушыларға жатқызу және олардың тізбесін жүргізу Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіпте жүргізіледі.

122-бап. Банкроттық туралы істі қарау

1. Қала салушы ұйымның банкроттығы туралы істі қараған кезде тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің атынан әкімнің уәкілеттік берген өкілі іске қатысушы тұлға деп танылады. Сот қала салушы ұйымның банкроттығы туралы іс қозғалғаннан кейін бұл туралы әкімнің өкілін және уәкілетті органды хабардар етуге міндетті.

2. Борышкердің өзін банкрот деп тану туралы өтінішіне, сондай-ақ борышкердің пікіріне өзге де тұлғалардың оны банкрот деп тану туралы өтінішіне борышкердің қала салушы заңды тұлғаларға жататындығын растайтын құжаттар қоса беріледі.

3. Борышкер - қала салушы ұйымның банкроттығы туралы істі қарауға даярлау кезінде судья қала салушы ұйымдар тізбесінен үзінді-көшірме сұратып алады.

123-бап. Кредиторлардың талаптарын өтеу

1. Қазақстан Республикасы, әкімшілік-аумақтық бірлік сот тиісті шешім шығарғанға дейін кез-келген уақытта барлық кепілмен қамтамасыз етілген кредиторлардың және борышкер - қала салушы ұйымның азаматтық-құқықтық міндеттемелері бойынша кредиторлардың талаптарын бір мезгілде өтеуді жүзеге асыруға құқылы.

2. Кредиторлардың талаптары осы баптың 1-тармағында көзделген тәртіпте өтелген жағдайда банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізу тоқтатылуға жатады.

3. Борышкер - қала салушы ұйымның кредиторлар алдындағы талаптарын Қазақстан Республикасының, әкімшілік-аумақтық бірліктің өтеуі борышкердің мүлкін алып қоюмен не олардың өзгеше жолмен сатып алуымен қоса жүргізілуі мүмкін емес.

9-тарау. Ауыл шаруашылығы өндірушілерінің оңалту және банкроттық ерекшеліктері

124-бап. Ауыл шаруашылығы өндірушілерінің банкроттығы

1. Ауыл шаруашылығының өндірушісі болып табылатын борышкер осы тарауда белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып, банкрот деп танылуы мүмкін.

2. Ауыл шаруашылығы өндірушілерінің дәрменсіздігі анықталған кезде олар бойынша орындалу мерзімі оның алдындағы жылдан ерте басталмаған міндеттемелер ескеріледі. Бұл ретте, осы мерзімде табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар не міндеттемелердің мерзімінде орындалмауының себептері болып табылған ерекше қолайсыз табиғи-климаттық жағдайлар туындаған, банкроттық рәсімі қозғалған жылдың алдындағы жыл есепке алынбайды.

125-бап. Кредитордың мәлімдемесіне немесе борышкердің пікіріне қосымша тіркелетін құжаттар

Кредитордың мәлімдемесіне немесе борышкердің пікіріне осы Заңда көзделген құжаттардан басқа мыналар қосымша беріледі:

- 1) жердің кадастрлық сипаттамасы;
- 2) банкроттық рәсімі қозғалған жылдың алдындағы табиғи және техногендік

сипаттағы төтенше жағдайлар не табиғи-климаттық жағдайлар туралы деректер.

Борышкер кредитордың, салық және өзге де уәкілетті мемлекеттік органның немесе прокурордың мәлімдемесіне берген пікірінде өзінің дәрменсіздігін мойындаған жағдайда қосымша құжаттарды ұсыну міндетті болмайды.

Борышкер банкрот деп танылған немесе оған оңалту рәсімдері қолданылған жағдайда қосымша құжаттарды алуға байланысты шығыстар әкімшілік шығыстарға жатқызылады.

126-бап. Оңалту рәсімінің мерзімін ұзарту

Егер табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың не ерекше қолайсыз табиғи-климаттық жағдайлардың салдарынан оңалту рәсімінің мақсатына қол жеткізу мүмкін болмаса, ондай жағдайда, сот оңалту рәсімін жүргізу мерзімін бір жылдан аспайтын мерзімге ұзартуға құқылы.

127-бап. Банкроттық рәсім

1. Осы Заңның 86-бабының 1-тармағында белгіленген банкроттық рәсімді жүргізу мерзімін сот кредиторлар жиналысының келісімімен банкроттық басқарушының қолдау хаты бойынша бір жылдан аспайтын мерзімге ұзартуы мүмкін.

2. Банкроттық басқарушы кредиторлар комитетінің келісімімен банкроттың мүліктік массасының құнын қолдау бойынша іс-шараларды жүзеге асырады, оларға:

1) Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес жерлерді қорғау жөніндегі іс - шаралар ;

2) себу және жинау жұмыстары, жануарларды, құстарды, араларды молайту және өсіру, өсімдік шаруашылығы, мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, ара шаруашылығының өнімдерін қайта өңдеу;

3) борышкердің мүлкін сату үшін тиісті күйде ұстаумен байланысты іс-шаралар ж а т а д ы .

Мүліктік массаның құнын қолдау бойынша шығыстар әкімшілік шығыстарға жатады.

128-бап. Мүліктік массаны қалыптастыру және сату

1. Банкроттық басқарушы банкроттың жер пайдалану құқығының тиісті ресімделуін қамтамасыз етуге міндетті, бұл ретте жұмсалған шығыстар әкімшілік шығыстарға ж а т қ ы з ы л а д ы .

2. Банкроттың мүлкін сату осы Заңның 102-бабына сәйкес жүргізіледі. Бұл ретте, негізгі қызмет түрін міндетті түрде сақтай отырып, банкроттың мүлкін сату жоспарына мүліктік массаны бірыңғай лотпен аукцион нысанында өткізілетін сауда-саттыққа бастапқы шығару бойынша қосымша шарттар енгізіледі.

3. Егер аукцион өткізілмесе не оның қатысушыларының бір де біреуі бірыңғай лотты сатып алмаса, мүлікті сату бөлек лоттармен жүзеге асырылады, бұл ретте бірыңғай өндірістік кешенге кіретін мүлікті бөлек лотқа кіргізуге жол берілмейді.

Егер бірыңғай өндірістік кешен кіретін лот бойынша аукцион өткізілмесе не оның

